

VOLUM 2

MANUAL DE LIMBA ROMÂNĂ

NIVEL A1 (PENTRU VORBITORII DE UCRAINEANĂ)

ПІДРУЧНИК З РУМУНСЬКОЇ МОВИ
РІВЕНЬ А1 (ДЛЯ УКРАЇНОМОВНИХ)

AUTOR: ANGELICA STUS

АВТОР: АНЖЕЛІКА СТУС

București 2023

Angelica Stus

Manual de limba română pentru vorbitorii de ucraineană, volumul II
Підручник з румунської мови для україномовних, частина II

ADD MEDIA COMMUNICATION
București
2023

Autor: **Angelica Stus**

Tehnoredactare și transliterație: **Angelica Stus, Tina Stus**

Design și grafică: **Add Media Communication**

Editor: **Rodica Novac**, proiect manager, Fundația Terre des hommes

Referenți științifici:

Valentyna Robuliac, profesor de limba și literatura ucraineană, profesor titular superior, Ucraina

Theodora Michel, profesor pentru învățământul primar, titular grd. I, România

Publicația a fost realizată cu sprijinul financiar al UNHCR, Agenția ONU pentru Refugiați, Reprezentanța din România, la inițiativa delegației române a Fundației Terre des hommes, cea mai importantă organizație elvețiană din domeniul protecției copilului.

Toate drepturile asupra lucrării aparțin Fundației Terre des hommes. Conținutul lucrării nu poate fi reprodus, stocat ori transmis, sub nicio formă (electronic, mecanic, fotocopiare, înregistrare sau altfel), în scopul comercializării, fără acordul prealabil scris al proprietarului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STUS, ANGELICA

**Manual de limba română pentru vorbitorii de ucraineană =
Pidručnik z rumuns'koï movi dlâ ukraïnomovnih / Angelica Stus. -**

București : ADD Media Communication, 2023

2 vol.

ISBN 978-606-95863-0-3

Vol. 2. - 2023. - ISBN 978-606-95863-2-7

811.135.1

Юний друже!

Щойно ти перегорнув перші сторінки нового підручника, який поведе тебе у цікаву й пізнавальну мандрівку - вивчення румунської мови. Це не просто підручник, це справжній помічник і порадник. Він допоможе тобі зрозуміти й відчутти багатство та красу однієї з європейських мов - румунської.

Подорожуючи сторінками підручника, ти познайомишся з героями діалогів та разом із ними навчишся бути ввічливим, відвідаєш цікаві місця, розповідатимеш про своїх рідних і друзів. Вивчаючи нові слова, поринеш у загадковий світ природи, у магічний світ кольорів та цифр, професій та захоплень.

Прямуючи від теми до теми, ти збагачуватимеш свій словниковий запас та ознайомишся з особливостями граматики румунської мови. Близькі тобі теми дадуть змогу поступово покращувати вміння в говорінні. Виконуючи завдання, які містить підручник, ти навчишся читати румунською мовою, складати речення, будувати діалоги. А яскраві ілюстрації допоможуть краще зрозуміти ситуацію спілкування. Пам'ятай, що добрі знання мови сприятимуть розвитку мовлення, уяви, пам'яті.

Намагайся щодня використовувати вивчені слова у спілкуванні: це розвиватиме твої комунікативні здібності.

Сподіваємося, що цей підручник допоможе тобі навчатися з радістю, а уроки румунської мови стануть для тебе стартом для майбутніх успіхів.

Хай щастить тобі, юний друже!

Tânăr prieten!

Tocmai ai întors primele pagini ale unui nou manual care te va duce într-o călătorie interesantă și educațională - învățarea limbii române. Acesta nu este doar un manual, este un adevărat asistent și consilier. Te va ajuta să înțelegi și să simți bogăția și frumusețea uneia dintre limbile europene - româna.

Călătorind prin paginile manualului, vei face cunoștință cu personajele dialogurilor și vei învăța să fii politicoș împreună cu ei, vei vizita locuri interesante, vei vorbi despre rudele și prietenii tăi. În timp ce înveți cuvinte noi, te vei cufunda în lumea misterioasă a naturii, în lumea magică a culorilor și numerelor, a profesiilor și a hobby-urilor.

Trecând de la un subiect la altul, îți vei îmbogăți vocabularul și te vei familiariza cu trăsăturile gramaticii românești. Subiectele apropiate îți vor permite să îți îmbunătățești treptat abilitățile de vorbire. Prin îndeplinirea sarcinilor cuprinse în manual, vei învăța să citești în limba română, să alcătuiști propoziții și să construiești dialoguri. Ilustrațiile atractive te vor ajuta să înțelegi mai bine situațiile de comunicare. Amintește-ți că o bună cunoaștere a limbii va contribui la dezvoltarea vorbirii, a imaginației și a memoriei.

Încearcă să folosești în fiecare zi cuvintele învățate în comunicare: acest lucru îți va dezvolta abilitățile de comunicare.

Sperăm că acest manual te va ajuta să înveți cu bucurie și că lecțiile de limba română vor fi pentru tine un început de reușită în viitor.

Mult succes, tinere prieten!

SALUT!

ПРИВІТ!

David și Tina te vor ajuta să înveți limba română. Credem că vei învăța cu ușurință această limbă. Îți dorim succes!

[Давід ші Тіна те вор ажута се инвець лімба ромине. Кредем ке вей инвеца ку ушурінце ачате лімбе. Иць дорім сукчес!]

Давід і Тіна допоможуть тобі у вивченні румунської. Віримо, що ти з легкістю вивчиш цю мову. Бажаємо успіхів!

Materialul este disponibil și în versiune electronică și poate fi descărcat de aici:

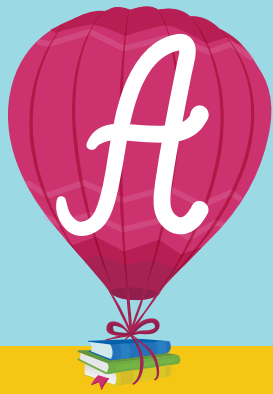

Dragi prieteni, puteți trimite toate feedback-urile, dorințele și observațiile la adresa de e-mail

manualro.angeua2024@gmail.com

Дорогі друзі, всі свої відгуки, побажання й зауваження можете надіслати на e-mail

manualro.angeua2024@gmail.com

ALFABETUL

РУМУНСЬКИЙ АЛФАВІТ

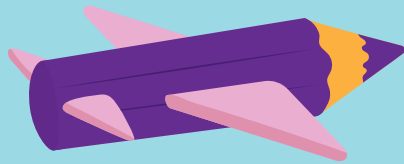
<p>Aa A </p> <p><i>A a</i></p>	<p>Ăă E </p> <p><i>Ă ă</i></p>	<p>Ââ И </p> <p><i>Â â</i></p>	<p>Bb Б </p> <p><i>B b</i></p>	<p>Cc К </p> <p><i>C c</i></p>
<p>Dd Д </p> <p><i>D d</i></p>	<p>Ee € </p> <p><i>E e</i></p>	<p>Ff Ф </p> <p><i>F f</i></p>	<p>Gg Г </p> <p><i>G g</i></p>	<p>Hh Х </p> <p><i>H h</i></p>
<p>Ii I </p> <p><i>I i</i></p>	<p>Îî И </p> <p><i>Î î</i></p>	<p>Jj Ж </p> <p><i>J j</i></p>	<p>Kk К </p> <p><i>K k</i></p>	<p>Ll Л </p> <p><i>L l</i></p>
<p>Mm M </p> <p><i>M m</i></p>	<p>Nn H </p> <p><i>N n</i></p>	<p>Oo O </p> <p><i>O o</i></p>	<p>Pp П </p> <p><i>P p</i></p>	<p>Qq К'ю </p> <p><i>Q q</i></p>
<p>Rr P </p> <p><i>R r</i></p>	<p>Ss C </p> <p><i>S s</i></p>	<p>Șș Ш </p> <p><i>Ș ș</i></p>	<p>Tt T </p> <p><i>T t</i></p>	<p>Țț Ц </p> <p><i>Ț ț</i></p>
<p>Uu У </p> <p><i>U u</i></p>	<p>Vv B </p> <p><i>V v</i></p>	<p>Ww Xx Yy </p> <p><i>W w X x Y y</i></p>		<p>Zz 3 </p> <p><i>Z z</i></p>

GRUPURILE DE LITERE

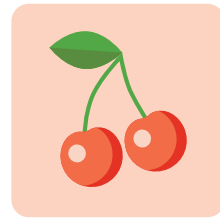
[ГРУПУРИЛЕ ДЕ ЛИТЕРЕ]

ГРУПИ ЛИТЕР

вимова українською [чє]

черешні
cireșe

вимова українською [чі / чь]

чіпчик
căciuliță
bebe

cinci [чінчь]

вимова українською [кє]

кенгуру
cangur

вимова українською [кі / кь]

кінь
cal

rechin [рєкін]
ochi [окь]

вимова українською [дже]

джерпер
- pulovär

вимова українською [джі / джъ]

джілетт
- gillette

reginã [реджіне]
regi [реджъ]

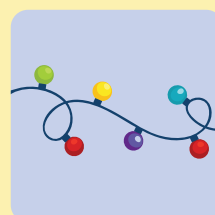
вимова українською [ге]

гетри
- jambiere

вимова українською [гі / гъ]

гірлянда
- ghirlandã

unghe [унгіе]
unghi [унгъ]

У К Р А Ї Н С Ь К И Й А Л Ф А В І Т

[A] А а	[B] Б б	[V] В в	[Gh] Г г	[G] Г г
[D] Д д	[Ä] Е е	[iE] Є є	[J] Ж ж	[Z] З з
[Â] И и	[i] І і	[i] Ї ї	[i] Й й	[C] К к
[L] Л л	[M] М м	[N] Н н	[O] О о	[P] П п
[R] Р р	[S] С с	[T] Т т	[U] У у	[F] Ф ф
[H] Х х	[T] Ц ц	[ci] Ч ч	[Ş] Ш ш	[şci] Щ щ
['] Ь ь	[iu] Ю ю	[ia] Я я		

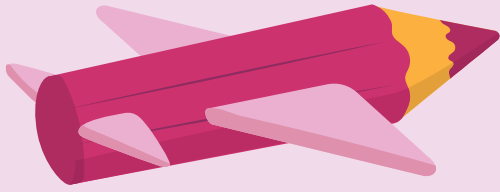
CAPITOLUL 10.

Timpul

[тімпул]

Час

LECȚIA 10.1

Unități de măsurare a timpului

[унітець де месураре а тімпулуй]

Одиниці вимірювання часу

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

» o-ra

» zi-ua

» a-nul

» mi-le-ni-ul

» se-cun-dă

» săp-tă-mâ-na

» de-ce-ni-ul

» mi-nu-tul

» lu-na

» se-co-lul

- ora
- ziua
- anul
- mileniul

- secundă
- săptămâna
- deceniul

- minutul
- luna
- secolul

anul

[анул]

рік

deceniul

[деченіул]

десятиліття

luna

[луна]

місяць

mileniul

[міленіул]

тисячоліття

minutul

[мініул]

хвилина

ora	[ора]	година
săptămâna	[септемина]	тиждень
secolul	[секолул]	століття
secundă	[секунде]	секунда
o zi	[о зі]	доба

o oră – două ore [о оре – доуе оре]
одна година – дві години

un an – doi ani [ун ан – дой ань]
один рік – два роки

un deceniu – două decenii [ун деченіу - доуе деченій]
одне десятиліття – два десятиліття

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

O conversație între doi prieteni.

Ceasul tău arată 3:00. Ce oră este acum?

Da, este 3:00, dar nu trei fix.

**Hai să ne uităm la ceasul mare din hol.
 Acolo putem vedea și câte minute sunt.**

**Bine, să mergem. Aaaa, este 3:15!
 A trecut un sfert de oră față de cum am spus.**

Perfect! Și azi e joi. Știi în ce lună suntem?

Da, suntem în noiembrie. Dar nu știu în ce an suntem.

Ei bine, anul este 2024 și este an bisect. Și 2020 a fost un an important, pentru că a început un nou deceniu.

Dar în ce secol suntem?

Suntem în secolul XXI (21). Abia în 2101 va fi alt secol!

Interesant cum va fi lumea atunci?! Ceasul tău mă face să mă gândesc la multe lucruri interesante.

Da, timpul este fascinant! Acum hai să ne jucăm în continuare!

Транслітерація.

[О конверсаціє интре дой прієтєнь.
Чясул теу арате 3:00. Че оре есте акулм?

Да, есте 3:00, дар ну треї фікс
Хай се не уйтем ла чясул маре
дін хол. Аколо путем ведя ші ките
мінуте сунт

Біне, се мерджем. Аааа, есте 3:15. А
трекут ун сферт де оре фаце де кум
ам спус

Перфект. Ші азь є жой. Дар ну штіу
ин че ан сунтем

Ѓй біне, анул есте 2024 ші есте
ан бісект. Ші 2020 а фост ун ан
імпортант, пентру ке а инчепут ун
ноу деченіу

Дар ин че секол сунтем?

Сунтем ин секолул доуезечь ші уну.
Абя ин доуе мій о суге уну ва фі
алт секол

Інтересант кум ва фі лумя атунць.
Чясул теу ме фаце се ме гиндеск
ла мулте лукрурь інтересанте
Да тімпул есте фасчінант. Акулм хай
се не жукем ин контінуаре]

Переклад

Розмова двох друзів.

- Котра зараз година?

- Думаю, 3:00.

- Подивімося на великий годинник
у холі. Там зможемо побачити, і
скільки точно хвилин .

- Гарзд, ходімо. Ого, вже 3:15!

Минуло чверть години, як я сказав.

- Чудово! Сьогодні четвер. А знаєш,
який місяць?

- Так, листопад. Але я не знаю,
який зараз рік.

- Ну, зараз 2024 рік, і це
високосний рік. А 2020 рік
був важливим роком, тому що
почалося нове десятиліття.

- А в якому ми столітті живемо?

- У XXI (21) столітті . Лише в 2101
році буде інше століття!

- Цікаво, яким буде світ тоді?! Твій
годинник змушує мене думати про
багато цікавих речей.

- Так, час - цікава штука! А тепер
продовжуймо грати!

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

seamda, minutul, ora, ziua,
săptămâna, luna, anul, deceniul,
secolul, mileniul

Măsoară! [месоаре] – Міряй! / Виміряй!

Nu măsoară! [ну месура] – Не міряй! / Не виміряй!

Măsurați! [месураць] – Міряйте! / Виміряйте!

Nu măsoarați! [ну месураць] – Не міряйте! / Не виміряйте!

a măsoara

[а месура]

(ви)міряти

Eu măsoar

[eu месор]

Я (ви)міряю

Tu măsoari

[tu месорь]

Ти (ви)міряєш

El/Ea măsoară

[el/я месоаре]

Він/Вона (ви)міряє

Noi măsoarăm

[noi месурем]

Ми (ви)міряємо

Voi măsoarați

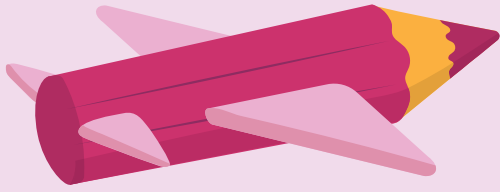
[voi месураць]

Ви (ви)міряєте

Ei/Ele măsoară

[ei/еле месоаре]

Вони (ви)міряють

LECȚIA 10.2

Anotimpurile [анотімпуриле] Пори року

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

» **iar-na**

.....

» **va-ra**

.....

» **pri-mă-va-ra**

.....

» **toam-na**

.....

- **iarna**
- **vara**
- **primăvara**
- **toamna**

iarna	[ярна]	– зима
primăvara	[прімева́ра]	– весна
vara	[ва́ра]	– літо
toamna	[тоамна]	– осінь

o iarnă – două ierni [о ярне – доуе ієрнь]
одна зима - дві зими

un fulg – doi fulgi [ун фулґ – дой фулджь]
одна сніжинка - дві сніжинки

un anotimp – două anotimpuri [ун анотімп – доуе анотімпурь]
одна пора року – дві пори роки

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Sunt 4 anotimpuri pe an.

Iarna este albă. Ea este geroasă și plină de zăpadă. Iarna are cele mai mici temperaturi și cele mai scurte zile. Copiii iubesc iarna. Ei patinează și se joacă cu bulgări de zăpadă. *Lunile de iarnă sunt: decembrie, ianuarie și februarie.*

Primăvara vine după iarnă și este verde. Zilele devin mai lungi și nopțile mai scurte. Există o creștere a temperaturii. Soarele strălucește luminos. Iarba verde crește în parc. Florile răsar și copacii înmuguresc. Fauna revine din hibernare, unele păsări se întorc din țările calde. *Lunile de primăvară sunt: martie, aprilie și mai.*

Vara este luminoasă. Vremea este minunată. Soarele strălucește pe cerul siniliu. Cresc multe flori. Vara este sezonul cu cele mai ridicate temperaturi ale anului. Zilele sunt lungi, iar nopțile sunt scurte. Este anotimpul așteptat de copii, datorită vacanțelor școlare de vară. Lunile de vară sunt: iunie, iulie și august.

Toamna urmează după vară. Este sezonul în care zilele se scurtează și nopțile se prelungesc. Frunzele copacilor iau tonurile galbene și culoarea roșiatică. Ele cad de pe ramuri. Bate un vânt rece și plouă des. Cerul este gri. Animalele se pregătesc pentru sosirea iernii. Lunile de toamnă sunt: septembrie, octombrie și noiembrie.

Транслітерація.

[Сунт патру (4) аотімпуь пе ан. Ярна есте албе. Я есте джероасе ши пліне де зепаде. Ярна аре челе май мічь температурь ши челе май скурте зіле. Копійй юбеск ярна. Ёй патінязе ши се жоаке ку булгерь де зепаде. Луніле де ярне сунт: дечембріє, януаріє ши фебруаріє. Прімеvara віне дупе ярне ши есте верде. Зілеле девін май лунджь ши нопціле май скурте. Ёгізисте о крештере а температурій. Соареле стрелучеште лумінос. Ярба верде креште ин парк. Флоріле ресар ши копачій инмугуреск. Фауна ревіне дін хібернаре, унеле песерь се инторк дін церіле калде. Луніле де прімеваре сунт: мартіє, апріліє ши май.

Вара есте луміноасе. Врема есте мінунате. Соареле стрелучеште пе черул сініліу. Креск мулте флорь. Вара есте сезонул ку челе май рідікате температурь але анулуй. Зілеле сунт лунджь, яр нопціле

Переклад

У році є 4 пори року.
Зима - біла. Вона холодна і сніжна. Взимку найнижча температура і найкоротші дні. Діти люблять зиму. Вони катаються на ковзанах і грають у сніжки. Зимові місяці - це грудень, січень і лютий.
Весна приходить після зими і є зеленою. Дні стають довшими, а ночі коротшими. Температура повітря підвищується. Сонце світить яскраво. У парку росте зелена трава. Розпускаються квіти та бруньки на деревах. Дикі тварини прокидаються із зимової сплячки, деякі птахи повертаються з теплих країв. Весняні місяці - березень, квітень і травень.
Літо яскраве. Стоїть чудова погода. У блакитному небі світить сонце. Росте багато квітів. Літо - це сезон з найвищою температурою в році. Дні довгі, а ночі короткі. Діти з нетерпінням чекають цієї пори

сунт скурте. Есте аотімпул аштептат де копій, даторіте ваканцелор школаре де варе. Луніле де варе сунт: юніе, юліе ші аугуст.

Тоамна урмязе дупе варе. Есте сезонул ин каре зілеле се скуртязе ші нопціле се прелунджеск.

Фрунзеле копачілор яу тонуріле ґалбене ші кулоаря рошіатіке. Еле кад де пе рамурь. Бате ун винт рече ші плоуе дес. Черул есте ґрі. Анімалеле се прегетеск пентру сосіря іерній. Луніле де тоамне сунт: септембріе, октомбріе ші ноємбріе.]

року через літні шкільні канікули. Літні місяці - це червень, липень і серпень.

Після літа настає осінь. Це пора, коли дні стають коротшими, а ночі довшими. Листя на деревах стає жовтим і червонуватим. Воно опадає з гілок. Дме холодний вітер, і часто йдуть дощі. Небо стає сірим. Тварини готуються до приходу зими. Осінні місяці - вересень, жовтень і листопад.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

iară, primăvara, vara,
toamna

Devino! [дєвіно] – Ставай!

Nu deveni! [ну дєвені] – Не ставай!

Deveniți! [дєвеніць] – Ставайте!

Nu deveniți! [ну дєвеніць] – Не ставайте!

a deveni

[а дєвєні]

ставати

Eu devin

[єу дєвін]

Я стаю

Tu devii

[ту дєвїй]

Ти стаєш

El/Ea devine

[єл/я дєвїнє]

Він/Вона стає

Noi devenim

[ной дєвєнім]

Ми стаємо

Voi deveniți

[вой дєвєніць]

Ви стаєте

Ei/Ele devin

[єй/єлє дєвін]

Вони стають

EU

Я

NOI

МИ

TU

ТИ

dumneata

EL

ВИН

dumnealui

EA

ВОНА

dumneaei

VOI

ВИ

dumneavoastră

EI

ВОНИ

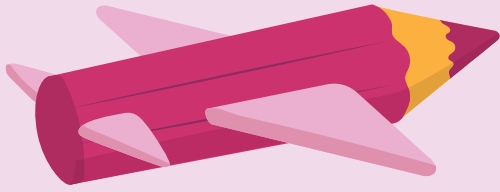
dumnealor

ELE

ВОНИ

dumnealor

LECȚIA 10.3

Îmbrăcămintea și încălțăminte mea

[имбрекемінтя ші инкелцемінтя мя]

Мій одяг і взуття

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

» gea-că	» fu-lar	» că-ciu-lă	» ciz-me
» mă-nuși	» șo-se-te	» pu-lo-ver	» pan-tofi
» a-di-dași	» tri-cou	» pan-ta-loni scur-ți	» blu-ză
» șap-că	» că-ma-șă	» că-ma-șă de noap-te	» fus-tă
» ro-chi-e	» te-niși	» pan-ta-loni lungi	» tre-ning
» pi-ja-ma	» pe-le-ri-nă	» gea-că	» blugi
» ha-lat	» ha-no-rac	» dres	» co-lanți
» san-da-le	» ma-iou	» pal-ton	» sa-cou

• geacă	• fular	• căciulă	• cizme
• mănuși	• șosete	• pulover	• pantofi
• adidași	• tricou	• pantaloni scurți	• bluză
• șapcă	• cămașă	• cămașă de noapte	• fustă
• rochie	• teniși	• pantaloni lungi	• trening
• pijama	• pelerină	• geacă	• blugi
• halat	• hanorac	• dres	• colanți
• sandale	• maiou	• palton	• sacou

adidași	[адідашь]	кросівки
blugi	[блуджь]	джинси
bluză	[блузе]	блузка
căciulă	[кечуле]	шапка
cămașă	[кемаше]	сорочка
cămașă de noapte	[кемаше де ноапте]	нічна сорочка
cizme	[чізмє]	чоботи
colant	[колант]	легінси/лосина
dres	[дрєс]	колготки
fular	[фулар]	шарф
fustă	[фусте]	спідниця
geacă	[джяке]	куртка
halat	[халат]	халат
hanorac	[ханорак]	світшот
maiou	[майоу]	майка
mănuși	[менушь]	рукавички
palton	[палтон]	пальто
pantaloni lungi	[панталонь лунджь]	штани
pantaloni scurți	[панталонь скурць]	шорти
pantofi	[пантофь]	туфлі
pelerină	[пелеріне]	дощовик
pijama	[піжама]	піжама
pulover	[пуловер]	светр

o căciulă – două căciuli [o кечуле – доуе кечуль]
одна шапка – дві шапки

un pantof – doi pantofi [ун пантоф – дой пантофь]
одна туфля – дві туфлі

un fular – două fulare [ун фулар – доуе фуларє]
один шарф – два шарфи

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами. У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Omul de Zăpadă

Într-un oraș mic, Tina și David, doi prieteni, au pornit la plimbare într-o zi friguroasă de iarnă. Tina a ales o geacă călduroasă, adidași și accesoriile potrivite, iar David a ales un palton și cizme de iarnă.

Când au ieșit afară, au văzut cum zăpada strălucea sub razele soarelui. Aveau încălțăminte care le proteja picioarele de zăpadă. Au alergat prin parc, lăsând urme vesele. Au făcut un om de zăpadă, cu ochi de cărbune și un nas portocaliu.

Tina a făcut un bulgăre mare și l-a aruncat înspre David, iar el a răspuns cu un altul, mai mic. S-au amuzat amândoi.

După o zi plină de râsete și joacă, Tina și David s-au întors acasă. Și-au schimbat hainele pentru a le fi mai confortabil în casă și au privit cu bucurie omul lor de zăpadă de afară. Ziua s-a încheiat cu zâmbete, iar Tina și David au visat la noi aventuri în împărăția iernii.

Транслітерація.

[Омул дє Зєпаде

Интрун ораш мїк, Тїна шї Давїд, дой прїєтєнь, ау порнїт ла плїмбарє интро зі фрїгуроасє дє ярнє. Тїна а алєс о джакє кєлдуроасє, адїдаш шї акчєсорїїлє потрївїтє, яр Давїд а алєс ун палтон шї чїзмє дє ярнє. Кїнд ау єшїт афарє, ау вєзут кум зєпада стрєлучя суб разєлє соарєлуй. Авяу инкєлцємїнтє карє лє протєжа пїчoarєлє дє зєпадє. Ау алєргат прїн парк, лєсїнд урмє вєсєлє. Ау фєкут ун ом дє зєпадє, ку окь дє кєрбунє шї ун нас портoкаліу.

Тїна а фєкут ун булгєрє марє шї ла арункат инспрє Давїд, яр єл а рєспунс ку ун алтул, май мїк. Сау амузат амїндой.

Дупє о зі плїнє дє рїсєтє шї жоакє, Тїна шї Давїд сау инторс акасє. Шїау скїмбат хайнєлє пєнтру а лє фї май кoнфoртабїл ин касє шї ау прївїт ку букурїє омул лор дє зєпадє дє афарє. Зїуа са инкєят ку зїмбєтє, яр Тїна шї Давїд ау вїсат ла ной авєнтурь ин импєрєцїя їєрнїй.]

Переклад

Сніговик

У маленькому містечку двоє друзів, Тіна та Давід, одного зимового холодного дня вийшли на прогулянку. Тіна одягнула теплу куртку, кросівки та відповідні аксесуари, а Давід - зимове пальто та черевики.

Коли вони вийшли на вулицю, то побачили сніг, що виблискував на сонці. Їхнє взуття захищало ноги від снігу. Друзі побігли через парк, залишаючи сліди. Вони зліпили сніговика з очима-вуглинками і помаранчевим носом.

Тіна зліпила велику сніжку і кинула її в Давїда, а він відповів меншою. Вони обоє розсміялися.

Після дня веселощів та ігор Тіна й Давід повернулися додому. Вони переодягнулися, щоб їм було зручніше в будинку, і з радістю спостерігали за своїм сніговиком надворі. День закінчився, а Тіна та Давід мріяли про нові пригоди в зимовому королівстві.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул тєу, дупє модел]

Перепиши у зошит за зразком.

geacă, fular, căciulă, cizme, mănuși,
șosete, pulover, pantofi, adidași.

tricot, pantaloni scurți, bluză,
 șapcă, cămașă, fustă, cămașă de
 noapte, rochie, jachetă, pantaloni
 lungi, trening, pijama, pelerină,
 blugi, halat, hanorac, dres, colanți,
 sandale, maiou, palton, sacou

Îmbracă(-te)! [имбракете] – **Одягай(ся)!**

Nu (te) îmbrăca! [ну те имбрека] – **Не одягай(ся)!**

Îmbrăcați(-vă)! [имбрекаціве] – **Одягайте(ся)!**

Nu vă îmbrăcați! [ну ве имбрекаць] – **Не одягайтеся!**

a îmbrăca/a se îmbrăca

[а имбрека/а се имбрека]

одягати(ся)

Eu (mă) îmbrac

[eu me имбрак]

Я одягаю(ся)

Tu (te) îmbraci

[ту те имбраць]

Ти одягаеш(ся)

El/Ea (se) îmbracă

[ел/я се имбраке]

Він/Вона одягає(ться)

Noi (ne) îmbrăcăm

[ной не имбрекем]

Ми одягаємо(ся)

Voi (vă) îmbrăcați

[вой ве имбрекаць]

Ви одягаєте(ся)

Ei/Ele (se) îmbracă

[ей/еле се имбраке]

Вони одягають(ся)

LECȚIA 10.4

Lunile anului [луніле анулуй] Місяці року

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

» ia-nu-a-ri-e

» a-pri-li-e

» iu-li-e

» oc-tom-bri-e

» fe-bru-a-ri-e

» mai

» au-gust

» no-iem-bri-e

» mar-tie

» iu-ni-e

» sep-tem-bri-e

» de-cem-bri-e

- ianuarie
- aprilie
- iulie
- octombrie

- februarie
- mai
- august
- noiembrie

- martie
- iunie
- septembrie
- decembrie

ianuarie

[януаріє]

січень

februarie

[фєбруаріє]

лютий

martie

[мартіє]

березень

aprilie

[апріліє]

квітень

mai

[май]

травень

iunie

[юніє]

червень

iulie	[юліє]	липень
august	[аугуст]	серпень
septembrie	[септембріє]	вересень
octombrie	[октомбріє]	жовтень
noiembrie	[ноембріє]	листопад
decembrie	[дечембріє]	грудень

o lună – două luni [о луне – доуе лунь]
один місяць - два місяці

un copac – doi copaci [ун копак – дой копачь]
одне дерево - два дерева

un popor – două popoare [ун попор – доуе попоаре]
один народ - два народи

**CITEȘTE
 TEXTUL**

Прочитай текст.

Luna ianuarie are 31 de zile. Este a doua lună de iarnă și prima (1) lună a anului. Prima zi din ianuarie este începutul Anului Nou.

Luna februarie are 28 de zile. O dată la 4 ani are 29 de zile. Este ultima lună de iarnă și a doua (2) lună a anului.

Luna martie durează 31 de zile. În România, luna martie, popular, se numește Mărțișor. Mărțișorul este un mic obiect de podoabă legat de un șnur împletit dintr-un fir alb și unul roșu. Este prima lună a primăverii și a treia (3) lună a anului.

Luna aprilie are 30 de zile. Este a doua lună a primăverii și a patra (4) lună a anului.

Luna mai are o durată de 31 de zile. Este sfârșitul primăverii și a cincea (5) lună a anului.

Luna iunie are 30 de zile. Este prima lună a verii și a șasea (6) lună a anului. În această lună sărbătorim Ziua copilului. Luna iulie numără 31 de zile. Este a doua lună a verii și a șaptea (7) lună a anului. Este luna vacanțelor.

Luna august are, ca și luna iulie, 31 de zile. Acum se termină vara și vacanța de vară a elevilor. Este a opta (8) lună a anului.

Luna septembrie are o durată de 30 de zile. Începe toamna. Frunzele copacilor devin ruginii. Este a noua (9) lună a anului, începutul anului școlar.

Luna octombrie are o durată de 31 de zile. Este poreclită Brumărel pentru că vremea este mai rece. Este a doua lună a toamnei și a zecea (10) lună a anului.

Luna noiembrie are o durată de 30 de zile. Acum se termină toamna. Este a unsprezecea (11) lună a anului. Încep pregătirile pentru sărbătorile de iarnă.

Luna decembrie durează 31 de zile. Este prima lună de iarnă și a douăsprezecea (12) lună a anului. Sărbătorim Crăciunul și Anul Nou.

Транслітерація.

[Луна януаріє арє трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Єстє а доуа луне дє ярне ші пріма луне а анулуй. Пріма зі дін януаріє єстє инчєпутул Анулуй Ноу.

Луна фєбруаріє арє доуєзєчь ші опт (28) дє зілє. О дате ла патру (4) ань арє доуєзєчь ші ноує (29) дє зілє. Єстє ултіма луне дє ярне ші а доуа луне а анулуй.

Луна мартіє дурязє трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Ин Роминіа, луна мартіє, популяр, сє нумєште Мерцішор. Мерцішорул єстє ун мік об'єкт дє подоабє легат дє ун шнур имплетіт дінтрун фір алб ші унул рошу. Єстє пріма луне а прімеверій ші а трея луне а анулуй.

Луна апріліє арє трейзєчь (30) дє зілє. Єстє а доуа луне а прімеверій ші а патра луне а анулуй.

Луна май арє о дурате дє трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Єстє сфиршітул прімеверій ші а чінча луне а анулуй.

Луна юніє арє трейзєчь (30) дє зілє. Єстє пріма луне а верій ші а шася луне а анулуй.

Ин ачастє луне сербеторім Зіуа копілулуй.

Луна юліє нумєре трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Єстє а доуа луне а верій ші а шаптя луне а анулуй. Єстє луна ваканцєлор.

Луна аугуст арє, ка ші луна юліє, трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Акум сє терміне вара ші ваканца дє варе а єлєвілор. Єстє а опта луне а анулуй.

Луна сєптємбріє арє о дурате дє трейзєчь (30) дє зілє. Инчєпе тоамна. Фрунзелє копачілор дєвін руджіній. Єстє а ноуа луне а анулуй, инчєпутул анулуй школар.

Луна октомбріє арє о дурате дє трейзєчь ші уну (31) дє зілє. Єстє пореклітє Брумерєл пєнтру кє

Переклад

У січні 31 день. Це другий місяць зими і перший місяць року.

Перший день січня - це початок нового року.

Лютий має 28 днів. Кожні 4 роки у ньому 29 днів. Це останній місяць зими і другий місяць у році.

У березні 31 день. У Румунії березень в народі називають Мерцішор (Mărțișor). Мерцішор - це маленька прикраса, зав'язана на нитці, сплетеній з білої та червоної ниточок.

Березень - перший місяць весни і третій місяць року.

У квітні 30 днів. Це другий місяць весни і четвертий місяць року.

Травень має 31 день. Це кінець весни і п'ятий місяць року.

У червні 30 днів. Це перший місяць літа і шостий місяць року. У цьому місяці ми святкуємо День захисту дітей.

Липень має 31 день. Це другий місяць літа і сьомий місяць року. Це місяць канікул.

У серпні, як і в липні, є 31 день.

Закінчується літо та літні канікули для учнів. Це восьмий місяць року. Вересень триває 30 днів.

Починається осінь. Листя на деревах стає жовтим. Це дев'ятий місяць року, початок навчального року.

Жовтень триває 31 день. Його називають Брумерєл, тому що погода стає прохолоднішою. Це другий місяць осені і десятий місяць року.

Листопад триває 30 днів.

Закінчується осінь. Це одинадцятий місяць року. Починається підготовка до зимових свят.

Грудень триває 31 день. Це перший місяць зими і дванадцятий місяць року. Ми святкуємо Різдво та Новий рік.

время есте май рече. Есте а доуа луне а тоамней ши а зеча луне а анулуй.
Луна ноембріе арє о дурате де трейзєчь (30) де зіле. Акум се терміне тоамна. Есте а унспрезєча луне а анулуй. Инчєп прєгєтірілє пєнтру сербеторілє де ярне.
Луна дєчємбріє дурязє трейзєчь ши уну (31) де зіле. Есте пріма луне де ярне ши а доуєспрезєча луне а анулуй. Сербеторім Крєчунул ши Анул Ноу.]

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіязє ин каєтул тєу, дупє модел]
Перепиши у зошит за зразком.

ianuarie, februarie, martie, aprilie,
mai, iunie, iulie, august, septembrie,
octombrie, noiembrie, decembrie

Sărbătorește! [сербеторєштє] – Святкуй!
Nu sărbători! [ну сербетор] – Не святкуй!
Sărbătoriți! [сербеторіць] – Святкуйте!
Nu sărbătoriți! [ну сербеторіць] – Не святкуйте!

a sărbători/nu a sărbători   **[а сербеторі/ну а сербеторі]**   **святкувати**

Eu (nu) sărbătoresc	[eu (nu) сербетореск]	Я (не) святкую
Tu (nu) sărbătorești	[tu (nu) сербеторешть]	Ти (не) святкуєш
El/Ea (nu) sărbătorește	[el/ya (nu) сербетореште]	Він/Вона (не) святкує
Noi (nu) sărbătorim	[noi (nu) сербеторім]	Ми (не) святкуємо
Voi (nu) sărbătoriți	[voi (nu) сербеторіць]	Ви (не) святкуєте
Ei/Ele (nu) sărbătoresc	[ei/ele (nu) сербетореск]	Вони (не) святкують

**PRONUMELE
PERSONAL**

[пронумеле
персонал]

**Особові
займенники**

Eu

[eu]

Я

Tu

[tu]

Ти

El/Ea

[el/ya]

Він/Вона

Noi

[noi]

Ми

Voi

[voi]

Ви

Ei/Ele

[ei/ele]

Вони

LECȚIA 10.5

Zilele săptămânii [зілеле септеминій]

Дні тижня

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

» luni

» joi

» du-mi-ni-că

» marți

» vi-neri

» mier-curi

» sâ-m-bă-tă

- luni
- joi
- duminică

- marți
- vineri

- miercuri
- sâmbătă

luni

[лунь]

– понеділок

marți

[марць]

– вівторок

miercuri

[мієркурь]

– среда

joi

[жой]

– четвер

vineri

[вінерь]

– п'ятниця

sâmbătă

[симбете]

– субота

duminică

[думініке]

– неділя

o activitate – două activități [o актівітате – доуе актівітець]
один захід - два заходи

un vizitator – doi vizitatori [ун візітатор – дой візітаторь]
один відвідувач - два відвідувачі

un muzeu – două muzee [ун музеу – доуе музее]
один музей - два музеї

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSÊȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Cele șapte (7) zile ale săptămânii

Salut! Astăzi e miercuri?

**Bună! Da, este ziua mea preferată din săptămână.
Avem patru (4) ore astăzi: matematică, engleză,
știință și educație fizică. Miercurea merg și
la școala de muzică.**

**Zilele mele preferate ale săptămânii sunt sâmbăta și
duminica. Eu și familia mea ne odihnim zilele acestea.
Poți să-mi spui și mie ce activități se fac în săptămâna
“Școala altfel”?**

**Bineînțeles, va fi o săptămână de activități culturale.
Luni vom merge la teatru. Marți vizităm muzeul. Miercuri
ne ducem în Parcul Tei, unde dorim să ne plimbăm cu
bicicletele, joi la spectacol. Vineri ne ducem la film.**

Mulțumesc frumos!

Cu plăcere!

Транслітерація.

[Челе шапте зіле але септеминій

- Салут! Астезь є мієркурь?

- Буне! Да, єсте зіуа мя прєферате дін септеміне. Авєм патру (4) оре астезь: математіке, єнглезе, штїнце шї едукаціє фізіке. Мієркуря мерґ шї ла шкоала де музіке.

- Зілеле меле прєферате, але септеминій сунт симбета шї думініка. Ёу шї фаміліа мя не одіхнім зілеле ачєстя. Поць семь спуй шї міє че активітець се фрак ин септеміна "шкоала алтфел"?

- Бінєинцєлєс, ва фі о септеміне де активітець културале. Лунь вом мердже ла театру. Марць візітем музеул. Мієркурь не дучем ин Паркул Тей, унде дорім се не плімбем ку бічіклетеле, жой ла спектакол. Вінерь не дучем ла філм.

- Мулцумєск фрумос!

- Ку плечерє!

Переклад

Привіт! Сьогодні середа?

- Привіт. Так, і це мій улюблений день тижня. У нас сьогодні 4 уроки: математика, англійська, природознавство та фізкультура. По середах я також ходжу до музичної школи.

- Мої улюблені дні тижня - субота та неділя. У ці дні ми з сім'єю відпочиваємо. Чи можеш сказати мені, які заходи проводяться в тиждень, якій називається "Школа по-іншому"?

- Авжеж, буде тиждень культурних заходів. У понеділок ми підемо в театр. У вівторок - в музей. У середу їдемо в Тей Парк, де будемо кататися на велосипедах. У четвер йдемо на виставу. У п'ятницю підемо в кіно.

- Дуже дякую!

- Нема за що!

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TAU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]

Перепиши у зошит за зразком.

*luni, marți, miercuri, joi, vineri,
sâmbătă, duminică*

Dorește! [дореште] – Бажай!
Nu dori! [ну дорі] – Не бажай!
Doriți! [доріць] – Бажайте!
Nu doriți! [ну доріць] – Не бажайте!

a dori

[а дорі]

бажати

Eu doresc

[еу дореск]

Я бажаю

Tu dorești

[ту дорешть]

Ти бажаеш

El/Ea dorește

[ел/я дореште]

Він/Вона бажає

Noi dorim

[ной дорім]

Ми бажаємо

Voi doriți

[вой доріць]

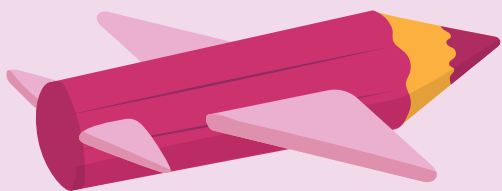
Ви бажаєте

Ei/Ele doresc

[ей/еле дореск]

Вони бажають

LECȚIA 10.6

Sărbători [сербеторь] Свята

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[čitеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- felicitări
- succes
- vacanță
- petrecere
- An nou fericit!
- zi de naștere
- multă sănătate
- absolvire
- Te felicit!
- La mulți ani!
- vă doresc
- aniversare
- cadou
- Crăciun fericit!
- Sărbători fericite!

felicitări	[феліцітерь]	– вітання
zi de naștere	[зі де наштере]	– день народження
vă doresc	[ве дореск]	– бажаю
succes	[сукчес]	– успіх
multă sănătate	[мулте сенетате]	– міцного здоров'я
aniversare	[аніверсарє]	– ювілей
vacanță	[ваканце]	– свято, відпустка
absolvire	[абсолвіре]	– випускний
cadou	[кадоу]	– подарунок
petrecere	[петречере]	– вечірка
Te felicit!	[те феліцит]	– Вітаю!

Crăciun fericit!

[кречун ферічіт]

– Веселого Різдва!

An nou fericit!

[ан ноу ферічіт]

– З Новим Роком!

Sărbători fericite!

[сербеторь ферічіте]

– Веселі свята!

La mulți ani!

[ла мулць ань]

– З днем народження!
вітання зі святами,
Різдвом та з Новим Роком

1 Ianuarie – Revelion/Anul Nou

1 січня – Новий рік

24 Februarie – Dragobete (ziua îndrăgostiților)

24 лютого – Драгобете (день закоханих)

1 Martie – Mărțișor (mărțișorul este un obiect mic, legat cu ață albă și roșie, care simbolizează primăvara).

1 березня – Мерцішор (мерцішор - це маленька прикраса, сплетена червоно-білою ниткою, що символізує весну).

Aprilie/mai – Paștele

Квітень/травень – Великдень

1 Mai – Ziua Muncii

1 травня – День праці

1 Iunie – Ziua Copilului

1 червня – День захисту дітей

5 Iunie – Ziua Învățătorului

5 червня – День вчителя

15 august – Sfânta Maria

15 серпня – Свята Марія

5 Octombrie – Ziua Educației

5 жовтня – День освіти

1 Decembrie – Ziua Națională a României

1 грудня – Національний день Румунії

25 Decembrie – Crăciunul

25 грудня – Різдво Христове

o zi - două zile [o zi - доуе зіле]
один день – два дні

un an - doi ani [ун ан - дой ань]
один рік - два роки

un mărtişor – două mărtişoare [ун мерцішор – доуе мерцішоаре]
один мерцішор - два мерцішори

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSÊȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Sărbătorile preferate

David și Tina, doi copii plini de energie și veselie, așteaptă cu nerăbdare sărbătorile din micul lor sat.

În ajunul Anului Nou, după Crăciun, se strâng cu familia în piața luminoasă și mănâncă mâncăruri delicioase. La miezul nopții, se bucură de culorile focurilor de artificii, dansând sub cerul înstelat.

În ziua de douăzeci și patru (24) februarie, cu inimile lor pline de dragoste și veselie, David și Tina sărbătoresc Dragobetele, ziua îndrăgostiților în tradiția românească.

O altă sărbătoare dragă lor este întâi (1) Martie, când primăvara își face simțită prezența. Copiii primesc de la cei dragi, mărtişoare frumos împletite, simboluri ale speranței și schimbării. Totodată sunt și simboluri ale primăverii și ale prieteniei neîntrerupte.

Аpoi, în luna aprilie, se alătură „vânătorii” de ouă de Paște. Cu coșurile în mână, aleargă prin iarbă, căutând ouăle vopsite cu migală.

Și astfel, de fiecare sărbătoare, David și Tina simt frumusețea copilăriei.

Транслітерація.

[Сербеторіле преферате
Давід ши Тіна, дой копій плінь де
енерджіе ши веселіе, аштяпте ку
неребдаре сербеторіле дін мікул
лор сат.

Ин ажунул Анулуй Ноу, дупе
Кречун, се стринг ку фамілія
ин пџа луміноасе ши менинке
минкерурь делічіоасе. Ла міезул
нопцій, се букуре де кулоріле
фокурілор де артіфічій, дансінд
суб черул инстелат.

Ин зіуа де доуезець ши патру (24)
фебруаріе, ку ініміле лор пліне
де драгосте ши веселіе, Давід ши
Тіна сербетореск Драгобетеле,
зіуа индрегостіцілор ин традиція
роминяске.

О алте сербетоаре драге лор есте
интий (1) Мартіе, кинд прімеvara
ишь фаче сімціте презенца.

Копій прімеск де ла чей драджь,
мерцішоаре фрумос имплетіте,
сімболурь але сперанцей ши
скімберій. Тотодате сунт ши
сімболурь але прімеверій ши але
пріетеніей неинтрерупте.

Апой, ин луна апріліе, се алетуре
"винеторій" де оуе де Паште. Ку
кошуріле ин міне, алярге прін
ярбе, кеутинд оуеле вопсіте ку
мігале.

Ши астфел, де фіекаре сербетоаре,
Давід ши Тіна сімт фрумусеца
копілеріей.]

Переклад

Улюблені свята

Діти Давід і Тіна, сповнені енергії та радості, з нетерпінням чекають на свята у своєму маленькому селі. Напередодні Нового року, після Різдва, вони збираються з родиною на яскраво освітленій площі, де куштують смачні страви. Посеред ночі вони радіють барвистим феєрверкам, що спалахують під зоряним небом.

24 лютого Давід і Тіна, сповнені любові і радості, святкують Драгобетеле - традиційний румунський День святого Валентина.

Ще одним з їхніх улюблених свят є 1 березня, коли настає весна. Діти отримують від своїх близьких красиво сплетені мерцішори - символи надії та змін. Також це символи весни та незмінної дружби.

Потім, у квітні, діти стають "мисливцями" за писанками. З кошиками в руках вони бігають по траві, шукаючи старанно розмальовані яйця.

І так кожне свято Давід і Тіна відчувають красу дитинства.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

Te felicit!, Brăciun fericit!
Am nou fericit! Lărbatori fericite!
La multi ani! Felicitări!
zi de naștere, vă doresc succes,
multă sănătate! aniversare,
vacanță, absolvire, cadou, petrecere

Felicitări! [феліцiтерь] - Вітання!

Felicită! [феліцiте] - Вітай!

Nu felicita! [ну феліцiта] - Не вітай!

Felicitați! [феліцiтаць] - Вітайте!

Nu felicitați! [ну феліцiтаць] - Не вітайте!

a felicita

[а феліцiта]

вітати

Eu felicit

[eu феліцiт]

Я вітаю

Tu feliciți

[tu феліцiць]

Ти вітаеш

El/Ea felicită

[el/я феліцiте]

Він/Вона вітає

Noi felicităm

[noi феліцiтем]

Ми вітаємо

Voi felicitați

[voi феліцiтаць]

Ви вітаєте

Ei/Ele felicită

[ei/еле феліцiте]

Вони вітають

LECȚIA 10.7

Dimineața, la prânz, seara [дімiнiяца, ла принз, сiра]
Ранок, день, вечiр

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чiтеште шi рецiне]

Прочитай i запам'ятай!

» mic de-jun

» pâi-ne

» ce-re-a-lă

» sand-vici

» gem

» suc

» ci-na

» su-pă

» frip-tu-ră

» car-tof

» ou

» unt

» lap-te

» ceai

» za-hăr

» bis-cu-it

» mân-ca-re

» fri-gă-ruie

» peș-te

» sa-la-tă

» om-le-tă

» caș-ca-val

» fruct

» mie-re

» ia-urt

» prânz

» cior-bă

» câr-nat

» pui

» le-gu-mă

• mic dejun

• pâine

• cereală

• sandvici

• ou

• unt

• lapte

• ceai

• omletă

• cașcaval

• fruct

• miere

- gem
- suc
- cina
- supă
- friptură
- cartof

- zahăr
- biscuit
- mâncare
- frigăruie
- pește
- salată

- iaurt
- prânz
- ciorbă
- cârnat
- pui
- legumă

biscuit	[біскуїт]	– печиво
cartof	[картоф]	– картопля
cașcaval	[кашкавал]	– сир
cârnat	[кирнат]	– ковбаса
ceai	[чай]	– чай
cereală	[череале]	– зернові
cina	[чіна]	– вечеря
ciorbă	[чорбе]	– кислий суп
frigăruie	[фрігеруїє]	– шашлик
friptură	[фріптурє]	– стейк
fruct	[фрукт]	– фрукт
gem	[джем]	– джем
iaurt	[яурт]	– йогурт
lapte	[лапте]	– молоко
legumă	[легуме]	– овоч
mâncare	[минкаре]	– їжа
mic dejun	[мік дежун]	– сніданок
miere	[мієре]	– мед
omletă	[омлете]	– омлет
ou	[оу]	– яйце
pâine	[пийне]	– хліб
pește	[пеште]	– риба
prânz	[принз]	– обід
pui	[пуй]	– курка
salată	[салате]	– салат

sandvici	[сандвіч]	– сендвіч
suc	[сук]	– сік
supă	[супе]	– суп
unt	[унт]	– вершкове масло
zahăr	[захер]	– цукор

o supă – două supe [o супе – доуе супе]
один суп – два супи

un castravete – doi castraveți [ун кастравете – дой кастравецъ]
один огірок – два огірки

un gem – două gemuri [ун джем – доуе джемурь]
один джем – два джеми

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

O zi în trei etape

David și Tina, doi buni prieteni, se întâlnesc dimineața, la ora opt și jumătate (8:30), la unul dintre ei acasă, să ia micul dejun. David mănâncă omletă, iar Tina lapte cu cereale, miere și fructe. Cu burticile pline, încep aventurile.

După patru ore de joacă, aproape de ora treisprezece (13:00), adică unu, urmează prânzul. Tina deschide coșul de picnic și împarte cu David sandvișurile. După prânz, plini de energie, se joacă din nou.

Seara, înainte de culcare în jurul orei douăzeci (20:00), adică opt seara, copiii pregătesc cina. Tina prepară legume și carne, iar David pune lapte în pahare. Această masă sănătoasă le asigură un somn liniștit.

Așa, cei doi prieteni învață că cele trei mese magice îi ajută să fie sătui, sănătoși și cu inimile fericite. Tina și David adorm cu zâmbetul pe buze.

Транслітерація.

[О зі ин трей етапе
Давід ші Тіна, дой бунь прієтєнь,
се интилнєск діміняца, ла ора опт
ші жуметатє (8:30), ла унул дінтрє
єй акасе, се я мікул дежун. Давід
менинке омлетє, яр Тіна лапте
ку черєалє, мієрє ші фрруктє. Ку
буртїчілє плїне, инчєп авєнтурїлє.
Дупє патру орє дє жоакє, апроапє
дє ора трєйспрєзєчє (13:00), адїкє
уну, урмязє принзул. Тіна дєскїдє
кошул дє пікнік ші импартє ку
Давід сандвїшурїлє. Дупє принз,
плїнь дє єнерджїє, се жоакє дїн
ноу.

Сяра, инанїтє дє кулкарє ин журул
орєй доуєзєчь (20:00), адїкє опт
сяра, копїй прєгєтєск чїна. Тіна
прєпарє лєгумє шї карнє, яр Давід
пунє лаптє ин пахарє. Ачастє
масє сєнєтоасє лє асїгурє ун сомн
лінїштїт.

Аша, чєй дой прієтєнь инвацє кє
чєлє трєй мєсє маджїчє ий ажутє
се фрїє сєтуй, сєнєтошь шї ку інімілє
фєрїчітє. Тіна шї Давід адорм ку
зимбєтул пє бузє.]

Переклад

День з трьох етапів

Двоє добрих друзів, Давід і Тіна, зустрічаються на сніданок вранці, о 8:30 (восьмій тридцять) вдома у одного з них. Давід їсть омлет, а Тіна - пластівці з молоком, медом і фруктами. Коли діти наситили свої животики, у них починаються пригоди.

Після чотирьох годин гри, близько тринадцятої години (13:00), тобто о першій годині дня настає час обіду. Тіна відкрила кошик для пікніка і поділилася з Давідом своїми бутербродами. Після обіду, заряджені енергією, діти знову гралися.

Увечері, перед сном о двадцятій (20:00), тобто о восьмій годині, діти готують вечерю. Тіна готує овочі та м'ясо, а Давід розливає молоко по склянках. Ця здорова їжа забезпечує спокійний сон.

Таким чином, друзі дізнаються, що три чарівні етапи споживання їжі допомагають їм бути ситими, здоровими та щасливими. Давід і Тіна засинають з посмішками на обличчях.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

mic dejun, ou, omletă, pâine, unt,
cașcaval, cereală, lapte, fruct,
sandvici, ceai, miere, gem, zahăr
iaurt, suc, biscuit, prânz, cină,
mâncare, aorbă, supă, frigăruie,
cârmă, friptură, pește, pui, cartof,
salată, legumă

Mănâncă! [менинке] – **Їж!**

Nu mânca! [ну минка] – **Не їж!**

Mâncați! [минкаць] – **Їжте!**

Nu mâncați! [ну минкаць] – **Не їжте!**

a mânca

[а минка]

їсти

Eu mănânc

[eu менинк]

Я їм

Tu mănânci

[tu менинч]

Ти їси

El/Ea mănâncă

[el/я менинке]

Він/Вона їсть

Noi mănăcăm

[noi минкем]

Ми їмо

Voi mâncați

[voi минкаць]

Ви їсте

Ei/Ele mănâncă

[ei/еле менинке]

Вони їдять

Присвійний артикль

(al) – застосовується для чоловічого та середнього роду, в однині

(a) – застосовується для жіночого роду, в однині

(ai) – застосовується для чоловічого роду, в множині

(ale) – застосовується для жіночого та середнього роду, в множині

EU

[eu]

– Я

mie

[міє]

– мені

(pe, la, cu) mine

[пє, ла, ку міне]

– (...) мене

(al) meu

[ал меу]

– () мій

(a) mea

[а мя]

– () моя

(ai) mei

[ай мей]

– () мої

(ale) mele

[але меле]

– () мої

LECȚIA 10.8

Zi de zi, ceasul și timpul, direcție, poziții...

[зі де зі, часул ші тімпул, дірекціє, позицій]

День у день, година і час, напрямок, позиції...

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- și jumătate
- mic dejun
- aseară
- atunci
- aseară
- diseară
- săptămâna viitoare
- peste o săptămână
- cândva
- îndată
- întotdeauna
- într-o oră
- peste două zile
- alături
- cu excepția
- de-a lungul
- despre
- din contra
- după
- în jurul
- fără un sfert
- prânz
- astăzi
- acum
- ieri
- devreme
- săptămâna trecută
- demult
- la timp
- niciodată
- peste o oră
- acum câteva zile
- lângă
- cum de
- deasupra
- deși
- dinspre
- fără
- înspre
- fix
- cina
- azi
- prezent
- alaltăieri
- târziu
- într-o săptămână
- în viitor
- oricând
- acum două ore
- viitor
- către
- dacă
- dedesubt
- din
- de la
- împotriva
- între
- un sfert
- o jumătate
- mâine
- poimâine
- în cinci minute
- acum o lună
- cu
- datorită
- deoarece
- (din / în) spate
- dintre
- în
- la

- măcar
  - pentru
  - peste
  - ori
  - vizavi
- pe
  - pentru că
  - prin
  - spre
- pe parcursul
  - căci
  - printre
  - sub
- fiindcă
  - sau
  - și

acum	[акум]	– зараз / тепер / нині
acum câteva zile	[акум китева зіле]	– кілька днів тому
acum două ore	[акум доуе оре]	– дві години тому
acum o lună	[акум о луне]	– місяць тому
alaltăieri	[алалтеієрь]	– позавчора
aseară	[асяре]	– вчора ввечері / минулої ночі
astăzi / azi	[астезь, азь]	– сьогодні
atunci	[атунць]	– тоді
cândva	[киндва]	– колись / коли-небудь
cina	[чіна]	– вечеря
demult	[демулт]	– давно
devreme	[девреме]	– рано / раніше / ранній
diseară	[дісяре]	– сьогодні ввечері
fără un sfert	[фере ун сферт]	– за чверть
fix	[фікс]	– рівно
ieri	[ієрь]	– вчора
în cinci minute	[ин чінць мінуте]	– за п'ять хвилин
în viitor	[ин віітор]	– у майбутньому
îndată / imediat	[индате, імедіат]	– негайно, відразу, одразу, зразу
întotdeauna	[интотдяуна]	– завжди, постійно
într-o oră	[интро оре]	– протягом години
într-o săptămână	[интро септеміне]	– протягом тижня
la timp	[ла тімп]	– вчасно
mâine	[мийне]	– завтра
mic dejun	[мік дежун]	– сніданок
niciodată	[нічодате]	– ніколи

o jumătate	[о жуметате]	– пів / половина
oricând	[орькинд]	– будь-коли
peste două zile	[песте доуе зіле]	– через два дні
peste o oră	[песте о оре]	– через годину
peste o săptămână	[песте о септеміне]	– через тиждень
poimâine	[поймийне]	– післязавтра
prânz	[принз]	– обід
prezent	[презент]	– сьогоднішній / теперішній / присутній
săptămâna trecută	[септеміна трекуте]	– минулого тижня
săptămâna viitoare	[септеміна віітоаре]	– наступного тижня
și jumătate	[ші жуметате]	– з половиною
târziu	[тирзіу]	– пізно
un sfert	[ун сферт]	– чверть
viitor	[віітор]	– майбутній
alături / lângă	[алетурь, линґе]	– біля, поруч, коло
către, spre	[кетре, спре]	– до
cu	[ку]	– з
cu excepția	[ку ексчепція]	– окрім
cum	[кум]	– як
dacă	[даке]	– якщо / якби
datorită	[даторіте]	– завдяки
de-a lungul	[дя лунґул]	– уздовж
deasupra	[дясупра]	– над / зверху
dedesubt	[дедесубт]	– під / внизу / знизу
deoarece	[деоарече]	– оскільки
despre	[деспре]	– про
deși	[деші]	– хоча / хоч
de pe	[де пе]	– із / зі / з
din	[дін]	– з / від

(din / în) spate	[дін, ин спате]	– позаду, ззаду
din contra	[дін контра]	– навпаки
dinspre / de la	[дінспре, де ла]	– від
dintre	[дінтре]	– серед
după	[дупе]	– після, за
fără	[фере]	– без
împotriva	[импотрива]	– проти
în	[ин]	– на / у / в
în jurul	[ин журул]	– навколо
în spate	[ин спате]	– позаду
înspre	[инспре]	– назустріч
între	[интре]	– між
la	[ла]	– в / на / до
măcar	[мекар]	– хоча б / принаймні
pe	[пе]	– на
pe parcursul	[пе паркурсул]	– під час
pentru	[пентру]	– за / для
pentru că / căci / fiindcă	[пентру ке, кечь, фіїндке]	– тому що, оскільки
peste	[песте]	– на / через
prin	[прін]	– крізь
printre	[прінтре]	– між / серед
sau / ori	[сау, орь]	– або / чи
spre, către	[спре, кетре]	– до
sub	[суб]	– під
și	[ші]	– і / та
vizavi	[візаві]	– навпроти

o cină – două cine [о чіне – доуе чіне]
одна вечеря - дві вечери

un munte – doi munți [ун мунте – дой мунць]
одна гора – дві гори

un prânz – două prânzuri [ун принз – доуе принзурь]
один обід - два обіди

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Jurnalul meu zilnic

Aseară, de la ora șaptesprezece și un sfert (17:15), David și Tina s-au jucat în grădină până când s-a întunecat. Alătăieri au descoperit un loc magic în pădurea de lângă casă și și-au propus să se întoarcă săptămâna viitoare. Săptămâna trecută, când au fost la mare, au construit un castel de nisip pe plajă și au fost foarte fericiți.

Astăzi, la unsprezece fix (11:00), plecăm în munți să descoperim o peșteră, spune Tina fericită.

Da, dar mâine, la ora unu fără un sfert (12:45), aș vrea să zburăm cu balonul și aștept cu nerăbdare, zice David.

Și eu aștept ziua de mâine! Tu știi, David, că peste două săptămâni, când ne vom întoarce acasă din vacanță, la ora optsprezece și douăzeci și cinci de minute (18:25), organizăm o petrecere?

Daaaa?! Nu am știut, dar sunt bucuros că odihna noastră se va prelungi.

Copiii și-au notat în jurnalul lor zilnic toate aventurile și planurile de vacanță. În viitor, vor povesti copiilor lor despre zilele de aventură. Astfel, în fiecare clipă, vom ști că în lumea noastră mică se pot întâmpla lucruri minunate. Este bine ca un copil să scrie într-un jurnal zilnic, pentru că, atunci când copiii cresc și citesc ce au făcut când erau mici, pot vedea cât de mult au evoluat și cum s-a schimbat lumea. Sunt amintiri prețioase.

Ținerea unui jurnal zilnic este și o modalitate distractivă și utilă pentru copii, ca să își exprime gândurile și sentimentele, să învețe cuvinte noi și să păstreze amintiri frumoase.

Транслітерація.

[Журналул меу зілнік
Асяре, де ла ора шаптєспрезєчє
ші ун сфєрт (17:15), Давід ші
Тіна сау жукат ин гредіне пине
кинд са интунєкат. Алалтеієрь ау
дєскоперіт ун лок маджік ин педуря
дє линге касє ші шіау пропус се
се интоарке септемина вїтоарє.
Септемина трєкуте, кинд ау фост
ла марє, ау конструіт ун кастєл де
нісіп пє плажє ші ау фост фоарте
фєрічіць.

- Астєзь, ла унспрезєчє фікс (11:00),
плєкєм ин мунць се дєскоперім о
пєштерє, спунє Тіна фєрічітє.

- Да, дар мийнє, ла ора уну фєрє
ун сфєрт (12:45), аш вря се збурєм
ку балонул ші аштєпт ку нєрєбдарє,
зічє Давід.

- Ші єу аштєпт зіуа дє мийнє!
Ту штій, Давід, кє пєстє доує
септеминь, кинд нє вом интоарчє
акасе дін ваканцє, ла ора
оптспрезєчє ші доуєзєчь ші чінчь
дє мінутє (18:25), організем о
пєтрєчєрє?

- Даааа?! Ну ам штіут, дар сунт
букурос кє одіхна ноастрє сє ва
прєлунджі.

Копіій шьау нотат ин журналул
лор зілнік тоатє авєнтурілє ші
планурілє дє ваканцє. Ин вїтор,
вор повєстї копїілор лор дєспрє
зілєлє дє авєнтурє. Астфєл, ин
фієкарє кліпє, вом штї кє ин лумя
ноастрє мікє сє пот интимвла
лукрурь мінунатє.

Переклад

Вчора ввечері з сімнадцятої п
ятнадцять (17:15) Давід і Тіна грали
в саду до темряви. А позавчора
вони відкрили для себе чарівне
місце в лісі неподалік від будинку
й запланували повернутися туди
наступного тижня. Минулого
тижня, коли вони поїхали на море,
то побудували замок із піску на
пляжі і були дуже щасливі.

- Сьогодні рівно об одинадцятій
годині (11:00) ми йдемо в гори,
щоб знайти печеру, - радісно каже
Тіна.

- Так, але завтра о дванадцятій
сорок п'ять (12:45) я хотів би
політати на повітряній кулі і з
нетерпінням чекаю на це, - каже
Давід.

- Я теж чекаю завтрашнього дня!
А ти знаєш, Давіде, що через два
тижні, коли ми повернемося з
відпустки додому, о вісімнадцятій
двадцять п'ять (18:25) у нас буде
вечірка?

- Та-а-ак?! Я не знав, але радий, що
наш відпочинок продовжиться.
Усі свої пригоди та плани на
відпочинок діти записали у
щоденнику. У майбутньому вони
розповідатимуть своїм дітям про
їхні щоденні пригоди. Таким
чином, кожної миті вони знатимуть,

Єсте біне ка ун копіл се скріє
интрун журнал зілнік, пентру
ке, атунць кинд копіій креск ші
чітєск че ау фекут кинд ерау міць,
пот ведя кит де мулт ау еволуат
ші кум са скімбат лумя. Сунт
амінтірь преціоасє. Цінєря унуй
журнал зілнік єсте ші о модалітате
дістрактивє ші утіле пентру копіій,
ка се ишь експрімє ґиндуріле ші
сентіментеле, се инвеце кувінте ной
ші се пестрезе амінтірь фрумоасє.]

що в нашому маленькому світі
можуть відбуватися чудові речі.
Дитині корисно вести щоденник,
адже коли вона виросте і прочитає,
що робила, коли була маленькою,
то побачить, наскільки вона
розвинулася і як змінився світ.
Це безцінні спогади. Ведення
щоденника - це також веселий
і корисний спосіб для дітей
висловити свої думки і почуття та
зберегти прекрасні спогади.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

și jumătate, fără un sfert, fix,
un sfert, o jumătate, mic dejun,
prânz, cină, seară, astăzi, azi,
atunci, acum, prezent, seară, ieri,
alaltăieri, mâine, poimâine, diseară,
de vreme, târziu, săptămâna
viitoare, săptămâna trecută, într-o
săptămână, peste o săptămână,

cândva, demult, în viitor, îndată,
la timp, oricând, întotdeauna,
niciodată, într-o oră, peste o oră,
acum două ore, în cinci minute,
peste două zile, acum câteva zile,
viitor, acum o lună, alături, lângă,
către, cu, cu excepția, cum, de, dacă,
datorită, de-a lungul, deasupra,
dedesubt, deoarece, despre, deși, din,
(din / în) spate, din contra, dinspre,
de la, dintre, după, fără,
împotriva, în, în jurul, înspre,
între, la, măcar, pe, pe parcursul,
pentru, pentru că, căci, fiindcă,

peste, prin, printre, sau, ori, spre,
sub, și, vizavi

Așteaptă! [аштяпте] – Чекай!

Nu aștepta! [ну аштепта] – Не чекай!

Așteptați! [аштептаць] – Чекайте!

Nu așteptați! [ну аштептаць] – Не чекайте!

a aștepta

[a аштепта]

чекати

Eu aștept

[eu аштепт]

Я чекаю

Tu aștepți

[tu аштепць]

Ти чекаєш

El/Ea așteaptă

[el/ya аштяпте]

Він/Вона чекає

Noi așteptăm

[noi аштептем]

Ми чекаємо

Voi așteptați

[voi аштептаць]

Ви чекаєте

Ei/Ele așteaptă

[ei/ele аштяпте]

Вони чекають

CAPITOLUL 11.

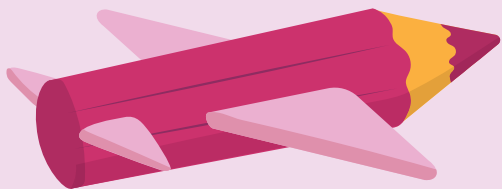
Hrana - sursă a energiei umane

[храна – сурсе а енерджіей umane]

Їжа – джерело енергії людини

LECȚIA 11.1

Fructe [фрукте] Фрукти

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[čitеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- măr
- căpșună
- mură
- strugure
- caisă
- gutuie
- pară
- zmeură
- afină
- cireașă
- pepene
- agriș
- prună
- coacăză
- fragă
- vișină
- piersică

afină	[афіне]	– чорниця
agriș	[аґріш]	– агрус
caisă	[каісе]	– абрикос
căpșună	[кепшуне]	– полуниця
cireașă	[чіряше]	– черешня
coacăză	[коакезе]	– смородина
fragă	[фраґе]	– суниця
gutuie	[ґутуіе]	– айва
măr	[мер]	– яблуко
mură	[муре]	– ожина
pară	[паре]	– груша

perene	[пепене]	– кавун/диня
piersică	[піерсіке]	– персик
prună	[пруне]	– слива
strugure	[стругуре]	– виноград
vișină	[вішіне]	– вишня
zmeură	[змеуре]	– малина

o pară – două pere [o паре - доуе пере]
одна груша - дві груші

un perene – doi repeni [ун пепене - дой пепень]
один кавун – два кавуни

un măr – două mere [ун мер - доуе мере]
одне яблуко - два яблука

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Grădina mamei lui David

Tina și David s-au bucurat de o zi însorită în grădina mamei băiatului. Stropind florile, au început să discute despre pomii fructiferi care cresc la marginea grădinii. Au văzut că în grădina respectivă cresc meri, peri, pruni, cireși, vișini și caiși. În pădurea dimprejur se poate culege zmeură, dar și mure, afine și frăguțe.

Curioasă, Tina l-a întrebat pe David despre fructele lui preferate, iar acesta i-a spus că îi plac cel mai mult

цӑпӑшуниле ӑи змеура. Ёнцӑнтат, Давид и-а дезвӑлуйт цӑ маме са токмай а фӑцут ун гем делѝцѝос дин ацесте фруцте ӑи и-а дӑруит Тинеи ун борцӑнел.

Ентузиасматӑ, Тина а плекат ён гребӑ спре цасӑ, нерӑбдӑтоаре сӑ густе гемул проаспӑт прегӑтит. Ла сосиреа ацасӑ, а савурат ёмпреунӑ цу маме ей, ацест десерт делѝцѝос, бучурӑнду-се де густул dulce ӑи аромат ал цӑпӑшунилор ӑи змеуреи.

Цу инимиле плине де бучурие, цей дои приетени ӑи-ау аминтит зиуа ёнцӑрцӑтӑ де цулоаре ӑи савоаре, петрекутӑ ён гребдинӑ мамеи луй Давид.

Транслѝтерациӑ.

[Гребдина мамей луй Давид
Тина ӑи Давид сау бучурат де о зи
инсорѝте ин гребдина мамей беӑтулуй.
Стропинд флориле, ау инцепут се
дѝскуцте деспре помѝи фруцтѝферь
каре креск ла марджѝня гребдинѝи.
Ау везут ке, ин гребдина респектѝе креск
мерь, перь, прунь, цѝрешь, вишинь ӑи
каѝшь. Ин педурия дѝмпрежур се поате
куледже змеуре, дар ӑи муре, афине
ӑи фрегѝуце.

Курѝоасе, Тина ла интребат пе Давид
деспре фруцтеле луй преферате, яр
ацеста я спус ке ий плак чел май
мулт кепшуниле ӑи змеура. Инкинцат,
Давид я дезвелуйт ке маме са токмай
а фекут ун джем делѝцѝос дин ацесте
фруцте ӑи я деруйт Тиней ун боркенел.
Ёнтузиасмате, Тина а плекат ин
гребде спре кесе, нерѝбдетоаре се
густе джемул проаспет прегѝетѝит. Ла
сосѝрия ацесе, а савурат импреуне
ку маме ей, ацест десерт делѝцѝос,
бучуриндусе де густул дулче ӑи
аромат ал кепшунѝлор ӑи змеуреи.
Ку инимиле плине де бучурие, цей дои
приетень ӑи-ау аминтит зиуа инкеркате
де цулоаре ӑи савоаре, петрекуте ин
гребдине мамей луй Давид.]

Переклад

Сад мамеи Давида

Тина и Давид насолоджувалися сонячним днем у саду мамеи хлопчика. Поливаючи квіти, вони говорили про фруктові дерева, що росли в кінці саду. Ї побачили, що там ростуть яблуні, груші, сливи, вишні, черешні та абрикоси. А в навколишньому лісі можна зібрати малину, а також ожину, чорницю і суницю.

Тина з цікавістю запитала Давида про його улюблені фрукти, і він відповів, що найбільше йому подобається полуниця та малина. Їз захопленням Давид розповів, що його мама нещодавно приготувала смачне варення з цих ягід, і подарував Тині баночку. З піднесеним настроєм Тина поспішила додому, щоб спробувати свіжоприготовлене варення. Повернувшись додому, вона разом з матір'ю насолоджувалася смачним десертом, смакуючи солодкою, ароматною полуницею та малиною. З серцями, сповненими радості, двоє друзів згодом згадували яскравий і насичений день, проведений у саду мамеи Давида.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

măr, pară, prună, căpșună,
zmeură, coacăză, mura, afină,
fragă, strugure, cireasă, vișină,
caisă, pereche, piersică, gutuie, agris

Culege! [куледже] – **Збирай!**

Nu culege! [ну куледже] – **Не збирай!**

Culegeți! [куледжець] – **Збирайте!**

Nu culegeți! [ну куледжець] – **Не збирайте!**

a culege

[а куледже]

збирати

Eu culeg

[еу кулег']

Я збираю

Tu culegi

[ту куледжъ]

Ти збираєш

El/Ea culege

[ел/я куледже]

Він/Вона збирає

Noi culegem

[ной куледжем]

Ми збираємо

Voi culegeți

[вой куледжець]

Ви збираєте

Ei/Ele culeg

[ей/еле кулег']

Вони збирають

LECȚIA 11.2

Fructe exotice [фрукте еґзотіче] Екзотичні фрукти

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- portocală
- ananas
- kiwi
- mango
- mandarină
- lămâie
- rodie
- kaki
- banană
- avocado
- papaia

ananas	[ананас]	– ананас
avocado	[авокадо]	– авокадо
banană	[банане]	– банан
kaki	[какі]	– хурма
kiwi	[ківі]	– ківі
lămâie	[лемиіе]	– лимон
mandarină	[мандаріне]	– мандарин
mango	[манґо]	– манго
papaia	[папая]	– папайя
portocală	[портокале]	– апельсин
rodie	[родіе]	– гранат

o portocală – două portocale [о портокале - доуе портокале]
один апельсин - два апельсини

un ananas – doi ananași [ун ананас - дой ананашь]
один ананас - два ананаси

un avocado – două avocado [ун авокадо - доуе авокадо]
один авокадо - два авокадо

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

David, dorești banană?

Nu prea.

Eu am două banane și vreau să-ți dau una ție, spune Tina.

De la tine doresc, zâmbește David.

E gustoasă banana?

Foa-a-a-rte gustoasă. Am mâncat-o pe toată.

Unde te duci? Întreabă Tina.

**Mă duc să arunc coaja de banană la gunoi.
Spune-mi, Tina, ție ce fructe îți plac?**

**Îmi plac perele și prunele. Sorei mele, Nicoline,
îi place ananasul.**

Eu iubesc căpșunile. Sunt dulci și aromate, spune David.

**Damir, ție ce fructe îți plac? Îl întreabă Tina
pe prietenul lui David.**

Îmi place să mănânc mere și portocale.

Fructele sunt foarte bune la micul dejun! zice Tina.

La micul dejun, îmi mai îmi plac și omleta, clătitele cu gem de mandarine și mango, adaugă Damir.

David, care este felul tău de mâncare preferat?
întreabă Damir.

Felul meu preferat este cel făcut de mama mea.

Транслітерація.

[- Давід, дорешть банане?
- Ну прѧ.
- Ёу ам доуе банане ши вряу сець дау уна ціе, спуне Тіна.
- Де ла тіне дореск, зимбеште Давід.
- Ё густоасе банана?
- Фѳаааарте густоасе. Ам минкато пѳе тоате.
- Унде те дучь? интрянбе Тіна.
- Ме дук се арунк коажа де банане ла гуной. Спунемь, Тіна, ціе че фрукте иць плак?
- Имь плак переле ши прунеле. Сорей меле, Ніколіне, ий плаче ананасул.
- Ёу юбеск кепшуніле. Сунт дулчь ши аромате, спуне Давід.
- Дамір, ціе че фрукте иць плак? ил интрянбе Тіна пѳе пріетенул луй Давід.
- Имь плаче се менинк мере ши портокале.
- Фруктеле сунт фѳоарте буне ла мікул дежун! зіче Тіна.
- Ла мікул дежун, имь май плак ши омлета, клетітеле ку джем де мандаріне ши манго, адауге Дамір.
- Давід, каре есте фелул теу де минкаре преферат? интрянбе Дамір.
- Фелул меу преферат есте чел фекут де мама мя.]

Переклад

- Давіде, хочеш банан?
- Ні, не дуже.
- У мене є два банани, і я хочу дати тобі один, - каже Тіна.
- Від тебе хочу, - посміхається Давід.
- Смачний банан?
- Ду-у-у-же смачний. Я його увесь з'їв.
- Ти куди йдеш?
- Йду викидати бананову шкірку у смітник. Скажи мені, Тіно, які фрукти ти любиш?
- Я люблю груші та сливи. А моїй сестрі подобаються ананаси.
- А я люблю полуницю. Вона солодка і запашна, - каже Давід.
- Даміре, а ти які фрукти любиш? - запитує Тіна.
- Я люблю їсти яблука та апельсини.
- Фрукти дуже корисні на сніданок! - каже Тіна.
- Мені також подобається омлет, млинці та чай на сніданок, - додає Дамір.
- Давіде, а яка твоя улюблена страва? - запитує Дамір.
- Моя улюблена страва - та, яку готує моя мама.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

portocală, mandarină, banană,
ananas, lămâie, avocado, kiwi,
rodie, papaia, mango, kaki

Aruncă! – Викидай!
Nu arunca! – Не викидай!
Aruncați! – Викидайте!
Nu aruncați! – Не викидайте!

a arunca

[a arunca]

викидати

Eu arunc

[eu arunk]

Я викидаю

Tu arunci

[tu arunch]

Ти викидаєш

El/Ea aruncă

[el/я arunke]

Він/Вона викидає

Noi aruncăm

[noi arunkem]

Ми викидаємо

Voi aruncați

[voi aruncaț]

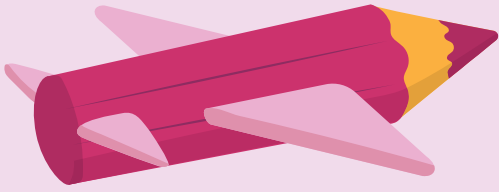
Ви викидаєте

Ei/Ele aruncă

[ei/ele arunke]

Вони викидають

LECȚIA 11.3

Legume, semințe, nuci, cereale

[леґуме, семінце, нучь, череале]

Овочі, насіння, горіхи, злаки

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

• ardei

• ciupercă

• hrean

• ridiche

• sfeclă

• cartof

• sparanghel

• fasole

• năut

• pătrunjel

• salată

• mentă

• roșie

• castravete

• morcov

• roșie

• țelină

• usturoi

• praz

• linte

• soia

• mărar

• spanac

• dovleac

• păstârnac

• ridiche neagră

• ceapă

• gulie

• mazăre

• varză

• broccoli

- migdală
- nucă
- alună de pădure

- fistic
- susan
- semințe de floarea soarelui

- arahidă

- grâu
- orz
- hrișcă

- ovăz
- orez
- mei

- secară
- porumb

ardei	[ардей]	– перець
castravete	[кастравете]	– огірок
ciupercă	[чуперке]	– гриб
dovleac	[довляк]	– гарбуз
hrean	[хрян]	– хрін
morcov	[морков]	– морква
păstârnac	[пестирнак]	– пастернак
ridiche	[рідіке]	– редька
ridiche neagră	[рідіке нягре]	– чорна редька
roșie	[рошіє]	– помідор
sfecclă	[сфекле]	– буряк
țelină	[целіне]	– селера
cartof	[картоф]	– картопля
ceapă	[чапе]	– цибуля
gulie	[гуліє]	– кольрабі
praz	[праз]	– цибуля-порей
sparanghel	[спарангел]	– спаржа
usturoi	[устурой]	– часник
fasole	[фасолє]	– квасоля
linte	[лінте]	– сочевиця
mazăre	[мазере]	– горох
năut	[неут]	– нут
soia	[соя]	– соя

broccoli	[брокколи]	– броколі
mărar	[мерар]	– кріп
mentă	[менте]	– м'ята
pătrunjel	[петрунжел]	– петрушка
salată	[салате]	– салат
spanac	[спанак]	– шпинат
varză	[варзе]	– капуста
alună de pădure	[алуне де педуре]	– фундук
arahidă	[арахіде]	– арахіс
fistic	[фістік]	– фісташки
migdală	[мігдале]	– мигдаль
nucă	[нуке]	– волоський горіх
semințe de floarea soarelui	[семінце де флоаря соарелуй]	– насіння соняшника
susan	[сусан]	– кунжут
grâu	[ґриу]	– пшениця
hrișcă	[хрішке]	– гречка
mei	[мей]	– пшоно
orez	[орез]	– рис
orz	[орз]	– ячмінь
ovăz	[овез]	– овес
porumb	[порумб]	– кукурудза
secară	[секаре]	– жито

o grădină – două grădini [о гредіне - доуе гредінь]
один сад – два сади

un porumb – doi porumbi [ун порумб - дой порумбь]
одна кукурудза - дві кукурудзи

un praz – două prazuri [ун праз - доуе празурь]
одна цибуля-порей - дві цибулі-порей

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами. У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Regatul Vegetal

În grădina veselă, legumele au decis să facă o petrecere. Ardeiul și dovleacul au invitat toți prietenii: ciupercile, castravetele, hreanul, morcovii și alții.

Morcovii și păstârnacii au gătit gustări delicioase, iar ceilalți au decorat cu cartofi și usturoi. Ceapa și prazul au adus arome, iar gulia și spanacul s-au aranjat cu eleganță. Petrecerea a început cu un dans vesel al fasolei și linteii, iar mazărea și năutul au cântat. Soia, cea mai tânără, s-a alăturat distracției.

Pătrunjelul și mărarul au organizat un concurs de dans, iar varza și salata au făcut un balet minunat. Toată lumea a râs și a dansat, creând amintiri colorate.

Cu toții au petrecut până târziu, zâmbind și împărtășind bucuria unei petreceri reușite în Regatul Vegetal. Legumele colorate au învățat că, atunci când lucrează împreună, se pot bucura de momente minunate și să creeze amintiri pline de veselie în lumea lor plină de culoare.

Транслітерація.

[Регатул Веджетал

Ин гредіна веселе, легумеле ау дечіс се факе о петречере. Ардеюл ші довлякул ау інвітат тоць пріетеній: чуперчіле, кастраветеле, хрянул, морковій ші алцій.

Морковій ші пестирначій ау гетіт густерь делічоасе, яр чейлалць ау декорат ку картофь ші устурой. Чапа ші празул ау адус ароме, яр гуліа ші спанакул сау аранжат ку елеганце.

Петречеря а инчепут ку ун данс весел ал фасолей ші лінтей, яр мазеря ші неутул ау кинтат. Соя, ча май тинере, са алетурат дістракціей.

Петрунжелул ші мерарул ау організат ун конкурс де данс, яр варза ші салата ау фекут ун балет мінунат. Тоате лумя а рис ші а дансат, креинд амінтірь колорате. Ку тоцій ау петрекут пине тирзіу, зимбінд ші импертешінд букурія уней петречерь реушіте ин Регатул Веджетал. Легумеле колорате ау инвецат ке, атунць кинд лукрязе импреуне, се пот букура де моменте мінунате ші се креезе амінтірь пліне де веселіе ин лумя лор пліне де кулоаре.]

Переклад

Овочевоє Королівство

У щасливому городі овочі вирішили влаштувати вечірку. Перець і кабачок запросили всіх своїх друзів: гриби, огірок, хрін, моркву та інших.

Морква та пастернак приготували смачні закуски, а інші прикрасили їх картоплею та часником. Цибуля та порей додали смаку, а кольрабі та шпинат були елегантно викладені.

Вечірка почалася з веселого танцю квасолі та сочевиці, а горох і нут заспівали. Соя, наймолодша, приєдналася до веселощів.

Петрушка і кріп влаштували танцювальний конкурс, а капуста і салат виконали чудовий балет. Усі сміялися й танцювали, створюючи яскраву атмосферу.

Усі розважалилися допізна, посміхаючись і ділячись радістю від вдалої вечірки в Овочевому Королівстві. Різнокольорові овочі зрозуміли, що коли вони працюють разом, то можуть насолоджуватися чудовими моментами, створеними у їхньому веселому барвистому світі.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

ardei, roșie, dovleac, ciupercă,
castravete, kream, morcov, păstârnac,
ridiche, ridiche neagră, sfeclă, țelină,
cartof, usturoi, ceapă, sparanghel,
praz, gulie, fasole, linte, mazăre,
năut, soia, pătrunjel, mărar, varză,
salată, spanac, brocoli, mentă,
migdală, fistic, arahidă, nucă,
alună de pădure, susan, semințe de
floarea soarelui, grâu, ovăz, secară,
orz, orez, porumb, hrișcă, mei

Lucrează! [лукрязе] – Працюй!
Nu lucra! [ну лукра] – Не працюй!
Lucrați! [лукраць] – Працюйте!
Nu lucrați! [ну лукраць] – Не працюйте!

a lucra

[а лукра]

працювати

Eu lucrez

[еу лукрез]

Я працюю

Tu lucrezi

[ту лукрезь]

Ти працюєш

El/Ea lucrează

[ел/я лукрязе]

Він/Вона працює

Noi lucrăm

[ной лукрем]

Ми працюємо

Voi lucrați

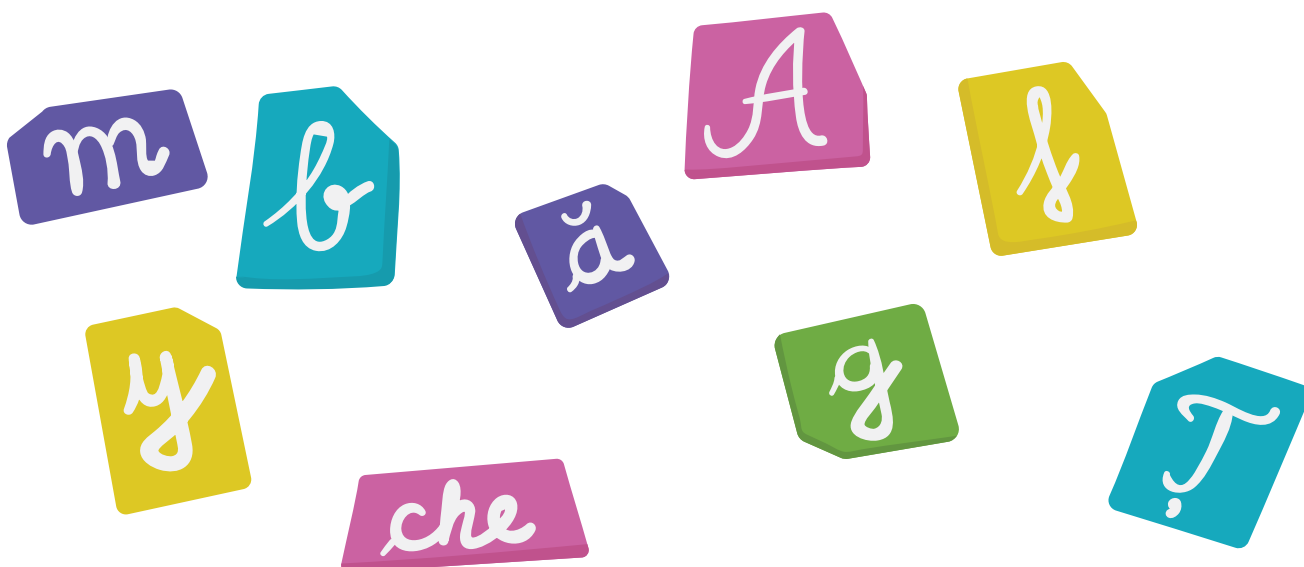
[вой лукраць]

Ви працюєте

Ei/Ele lucrează

[ей/еле лукрязе]

Вони працюють

CAPITOLUL 12.

Facem cunoștință cu mediul înconjurător

[фачем куноштінце ку медіул инконжуретор]

Знайомство з навколишнім світом

LECȚIA 12.1

Animale domestice [анімале доместіче] Домашні тварини

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- porc
- măgar
- câine
- iepure
- vacă
- pisică

câine	[кийне]	– пес
iepure	[ієпуре]	– кролик
măgar	[меґар]	– осел
pisică	[пісіке]	– кішка
porc	[порк]	– свиня
vacă	[ваке]	– корова

o pisică – două pisici [o пісіке – доуе пісічь]
одна кішка - дві кішки

un măgar – doi măgari [ун меґар – дой меґарь]
один віслук - два віслюки

un geam – două geaturi [ун джям – доуе джямурь]
один склопакет - два склопакети

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

PISICA JUCĂUȘĂ

Sora mea are o pisică jucăușă, pe nume Mika. Se joacă cu toți ciucurii și se bucură când i se dă de mâncare.

Într-o zi, mama a lăsat plasa de la geam deschisă și Mika a sărit afară imediat, întâi pe geam și apoi pe umbrela mare din fața blocului. Umbrela apără de soare o masă și 4 scaune și, chiar când Mika a sărit, stăteau la masă 2 persoane care beau o cafea. De pe umbrelă Mika a sărit în brațele unei adolescente de la masă. S-a speriat îngrozitor și a aruncat pisica din brațe.

O strigam de la geam, dar ea era deja departe. Am alergat pe scări, în fața blocului, dar Mika dispăruse. Cu ajutorul prietenilor am găsit-o pe Mika pe capota unei mașini albastre, toropită de soare, torcând fericită. Am înțeles că i-ar plăcea să fie liberă și să poată alerga în voie, dar Mika este un animal domestic și trebuie să stea în casă, unde este iubită și alintată.

Транслітерація.

[Пісіка жукеуше

Сора мя аре о пісіке жукеуше,
пе нуме Міка. Се жоакє ку тоць
чукурій ші се букуре кинд і се де де
минкаре.

Интро зі, мама а лесат пласа де ла
джем дескісе ші Міка а серіт афаре
імедіат, интий пе джем ші апой пе
умбрєла марє дін фаца блокулуй.
Умбрєла апере де соаре о масє ші
патру (4) скауне ші, кіар кинд Міка
а серіт, стєтяу ла масє доує (2)
персоанє карє бяу о кафя. Де пе
умбрєле Міка а серіт ин брацєле
унєй адолєсчєнтє де ла масє. Са
спєріат ингрозітор ші а арункат
пісіка дін брацє.

О стрігам де ла джем, дар я єра
дежа департє. Ам алєргат пе
скєрь, ин фаца блокулуй, дар Міка
діспєрусє. Ку ажуторул прієтєнілор
ам гєсіто пе Міка пе капота унєй
машінє албастрє, торопітє де соаре,
торкінд фєрічїтє. Ам инцєлес
кє яр плєча сє фїє лібєрє ші сє
поатє алєрга ин воїє, дар Міка
єстє ун анімал домєстік ші трєбуїє
сє стя ин касє, ундє єстє юбітє ші
алінтатє.]

Переклад

Грайлива кішка

У моєї сестри є грайлива кішка
на ім'я Міка. Вона граєтьсє з
усіма китицями і любить, коли її
годують.

Одного разу мама залишила
вікно відчинєнє, і Міка одразу ж
стрибнула спочатку на підвіконня,
а потім на велику парасоль, що
була перед будинком. Ця парасоль
захищає від сонця стіл і чотири
стільці, і саме в той момент, коли
Міка вистрибнула, за столом
сиділи двоє людєй і пили каву.
З парасольки Міка стрибнула в
обійми дівчинки-підлітка, яка
сиділа за столом. Вона злякаласє і
викинула кішку з рук.

Я гукала їй з вікна, але вона була
вже далеко. Я побігла сходами
на перший поверх, але Міки вже
не було. З допомогою друзів
ми знайшли Міку, яка ніжиласє
на сонці і щасливо муркотіла
на капоті синього автомобіля.
Зрозуміло, що вона хотіла би бути
на волі і мати можливість вільно
бігати, але Міка - домашня тварина
і повинна залишатисє вдома, де
вона є улюблєницею.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіає ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

porc, câine, vacă, măgar, iepure,
pisică

Lasă! [ласе] – Залишай!

Nu lăsa! [ну леса] – Не залишай!

Lăsați! [лесаць] – Залишайте!

Nu lăsați! [ну лесаць] – Не залишайте!

a lăsa

[а леса]

залишати

Eu las

[еу лас]

Я залишаю

Tu lași

[ту лашь]

Ти залишаєш

El/Ea lasă

[ел/я ласе]

Він/Вона залишає

Noi lăsăm

[ной лесем]

Ми залишаємо

Voi lăsați

[вой лесаць]

Ви залишаєте

Ei/Ele lasă

[ей/еле ласе]

Вони залишають

LECȚIA 12.2

Familii de păsări și animale

[фамілій де песерь ші анімале]

Родини птахів і тварин

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- găină
- rață
- curcă
- găscă
- pisică
- oaie
- iapă
- capră
- cocoș
- rățoi
- curcan
- găscan
- motan
- berbec
- cal
- țap
- pui
- boboc de rață
- pui de curcă
- boboc de găscă
- piscoi
- miel
- mînz
- ied

capră - țap - ied

[капре - цап - їед]

– коза - цап - козеня

curcă - curcan -
boboc de curcă

[курке - куркан -
бобок де курке]

– індичка - індик
- індича

găină - cocoș - pui

[геїне - кокош - пуй]

– курка - півень - курча

găscă - găscan -
boboc de găscă

[ґиске - ґискан -
бобок де ґиске]

– гуска - гусак - гусеня

iapă - cal - mînz

[япе - кал - минз]

– кобила - кінь - лоша

oaie - berbec - miel

[оайе - бербек - м'ел]

– вівця - баран - ягня

pisică - motan - pisoi [пісіке - мотан - пісой] – кішка - кіт - кошеня

rață - rățoi -
boboc de rață

[раце - рецой -
бобок де раце]

– качка - качур - каченя

o oaie - două oi [о оайе - доуе ой]

одна вівця - дві вівці

un țap – doi țapi [ун цап - дой цап]

один цап - два цапи

un animal - două animale [ун анімал - доуе анімале]

одна тварина - дві тварини

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOȘEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

David și Tina merg pe o cărare. Un gâscan se repede
sâsâind spre ei. David nu se sperie și se apleacă spre
gâscan. Îi șoptește ceva la ureche.

Ce i-ai spus? Întreabă curioasă Tina.

I-am spus că nu sunt la noi papucii lui.

Papuci?! Ce papuci?

Dacă vrei să afli citește povestea „Papucii gâscanului”.

Транслітерація.

[Давід ші Тіна мерґ пє о кераре. Ун гискан се репедє сисиїнд спре ей. Давід ну се спєріє ші се апляке спре гискан. Ий шоптеште чева ла уреке.

Че яй спус? интрябе куріоасе Тіна. Ям спус ке ну сунт ла ной папучій луй.

Папучь? Че папучь?

Даке врей се афлі чітеште повесть „Папучій гисканулуй“]

Переклад

Давід і Тіна йдуть стежкою. Назустріч їм біжить і шипить гусак. Давід не лякається і нахиляється до гусака. Він щось шепоче йому на вухо.

- Що ти сказав? - з цікавістю запитує Тіна.

- Я йому сказав, що у нас нема його капців.

- Капців?! Яких капців?

- Якщо хочеш знати, читай казку "Капці гусака".

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]

Перепиши у зошит за зразком.

găină, cocos, pui, rață, rățoi, boboc
de rață, curcă, curcan, boboc de
curcă, gâscă, găscan, boboc de gâscă,
pisică, motan, pisoi, oaie, berbec,
miel, iapă, cal, mînz, capră, țap,
ied

Apleacă-te! [аплякете] – Нахилийся!

Nu te apleca! [ну те аплека] – Не нахилийся!

Aplecați-vă! [аплекаціве] – Нахилийтеся!

Nu vă aplecați! [ну ве аплекаць] – Не нахилийтеся!

a (se) apleca

[а се аплека]

нахилити(ся)

Eu (mă) aplec

[eu me аплек]

Я нахиляю(ся)

Tu (te) apleci

[ту те аплечь]

Ти нахиляеш(ся)

El/Ea (se) apleacă

[ел/я се апляке]

Він/Вона нахиляє(ться)

Noi (ne) aplecăm

[ной не аплекем]

Ми нахиляємо(ся)

Voi (vă) aplecați

[вой ве аплекаць]

Ви нахиляете(ся)

Ei/Ele (se) apleacă

[ей/еле се апляке]

Вони нахиляють(ся)

GENUL ȘI NUMĂRUL SUBSTANTIVELOR

Рід і число іменників

Feminin

Masculin

Neutru

singular plural

singular plural

singular plural

o fată

două fete

un băiat

doi băieți

un pix

două pixuri

LECȚIA 12.3

Animale sălbatice [анімале селбатіче]

Дикі тварини

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- urs
- râs
- elefant
- tigru
- ghepard
- gorilă
- șoarece
- lup
- cerb
- girafă
- zebra
- șarpe
- leopard
- șobolan
- vulpe
- veveriță
- leu
- cămilă
- maimuță
- arici

arici	[арічь]	– їжак
cămilă	[кеміле]	– верблюд
cerb	[черб]	– олень
elefant	[елефант]	– слон
ghepard	[гепард]	– гепард
girafă	[джірафе]	– жираф
gorilă	[горіле]	– горила
leopard	[леопард]	– леопард

leu	[леу]	– лев
lup	[луп]	– вовк
maimuță	[маймуце]	– мавпа
râs	[рис]	– рись
șarpe	[шарпе]	– змія
șoarece	[шоарече]	– миша
șobolan	[шоболан]	– щур
tigru	[тігру]	– тигр
urs	[урс]	– ведмідь
veveriță	[вевеціце]	– білка
vulpe	[вулпе]	– лисиця
zebră	[зебре]	– зебра

o zebra - două zebre [о зебре - доуе зебре]
одна зебра - дві зебри

un urs - doi urși [ун урс - дой уршь]
один ведмідь - два ведмеді

un grup - două grupuri [ун ґруп - доуе ґрупурь]
одна група - дві групи

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVESTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

La grădina zoologică

Mie îmi place să merg cu fratele meu la grădina zoologică din oraș, pentru că știe foarte multe despre animale. Ieri mi-a povestit despre gorilele din Africa ecuatorială,

care sunt erbivore. Gorilele sunt cele mai mari primatate care trăiesc în prezent. Trăiesc în grupuri, liderul fiind numit spate-argintiu. Gorilele trăiesc între 35 și 40 de ani, în sălbăticie.

Există și alte animale sălbatice.

Uite! Aceasta este o vulpe. Ea este roșcată.

Acesta este un leu. Leul este regele animalelor.

Aceasta este o girafă înaltă. Mănâncă frunze dintr-un copac.

Acesta este elefantul. El este cel mai mare animal terestru și una dintre cele mai inteligente ființe de pe planetă.

Aceasta este o zebra. Puii de zebra cântăresc între 25 și 40 kilograme și pot alerga la o oră după naștere.

Aceasta este o maimuță neagră. Ea mănâncă o banană.

Acesta este un tigru. El e furios.

Acesta este un lup. El este gri.

Транслітерація.

[Ла гредіна зоолоджіке
Міє імь плаче се мерґ ку фрательє
меу ла гредіна зоолоджіке дін
ораш, пентру ке штіє фоартє мулте
дєспре анімалє. Тєрь мя повєстїт
дєспре горїлелє дін Африка
єкуаторїалє, карє сунт єрбїворє.
Горїлелє сунт чєлє май марь
прїматє карє трєїєск ин презент.
Трєїєск ин ґрупурь, лїдєрул фїїнд
нумїт спатє-арджїнтїу. Горїлелє
трєїєск интре трєїєчє шї чїнч
(35) шї патрузєчє (40) дє ань, ин
сєлбєтїчїє.

Переклад

У зоопарку
Я люблю ходити з братом до
міського зоопарку, бо він дуже
багато знає про тварин. Вчора
він розповів мені про горил
екваторіальної Африки, які є
травоїдними тваринами. Горили -
це найбільші примати, які живуть
сьогодні групами і з ватажком,
якого називають сріблястою
спиною. У дикій природі горили
живуть від 35 до 40 років.
Є й інші дикі тварини.
- Дивись! Це лисиця. Вона руда.

Єгісте ші алте анімале селбатіче.
 - Уйте! Ачяста есте о вулпе. Я есте рошкате.
 - Ачеста есте ун леу. Леул есте реджеле анімалелор.
 - Ачаста есте о джірафе иналте. Менинке фрунзе дінтрун копак.
 - Ачеста есте елефантул. Ёл есте чел май маре анімал терестру ші уна дінтре челе май інтеліджете фїїнце де пе планете.
 - Ачаста есте о зебре. Туїй де зебре кинтереск интре доуезечь ші чінчь (25) ші патрузечь (40) кілограме ші пот алерґа ла о оре дупе наштере.
 - Ачаста есте о маймуце няґре. Я менинке о банане.
 - Ачеста есте ун тіґру. Ёл є фуріос.
 - Ачеста есте ун луп. Ёл есте ґрі.]

- Це лев. Лев - король звірів.
 - Це високий жираф. Він їсть листочки з дерева.
 - Це слон. Він найбільша наземна тварина і одна з найрозумніших істот на планеті.
 - Це зебра. Дитинчата зебри важать від 25 до 40 кілограмів і можуть бігати вже через годину після народження.
 - Це чорна мавпа. Вона їсть банан.
 - Це тигр. Він злий.
 - Це вовк. Він сірий.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

urs, lup, vulpe, râs, cerb, veveriță,
 elefant, girafă, leu, tigru, zebra,
 cămilă, ghepard, șarpe, maimuță,
 gorilă, leopard, arici, soarece, sobolan

a fi

[a fi]

бути

Eu sunt

[eu сунт]

Я є

Tu ești

[ту ешть]

Ти є

El/Ea este

[ел/я есте]

Він/Вона є

Noi suntem

[ной сунтем]

Ми є

Voi sunteți

[вой сунтець]

Ви є

Ei/Ele sunt

[ей/еле сунт]

Вони є

a exista

[a e'zista]

існувати

Eu exist

[eu e'zist]

Я існую

Tu ești

[ту e'zishť]

Ти існуеш

El/Ea există

[ел/я e'ziste]

Він/Вона існує

Noi existăm

[ной e'zistem]

Ми існуємо

Voi existați

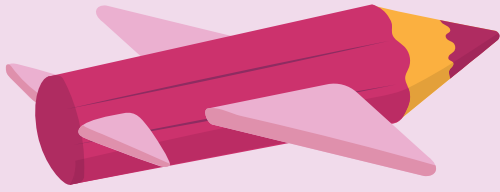
[вой e'zistať]

Ви існуєте

Ei/Ele există

[ей/еле e'ziste]

Вони існують

LECȚIA 12.4

Pești și animale acvatice [пешть ши анімале акватіче] Риби та водні тварини

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ши реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- șalău
  - doradă
  - macrou
  - ton
  - sardine
  - păstrăv
  - calcan
  - biban
  - somn
  - crap
  - plătică
  - somon
  - știucă
  - hering
-
- aligator
  - rechin
  - broască
  - caracatiță
  - crocodil
  - vidră
  - crab
  - delfin
  - balenă
  - broască țestoasă

biban	[бібан]	– окунь
calcan	[калкан]	– камбала
crap	[крап]	– короп
doradă	[дораде]	– дорада
hering	[херінг]	– оселедець
macrou	[макроу]	– скумбрія

păstrăv	[пестрев]	– форель
plătică	[плетіке]	– лящ
sardină	[сардіне]	– сардина
somn	[сомн]	– сом
somon	[сомон]	– лосось
șalău	[шалеу]	– судак
știucă	[штюке]	– щука
ton	[тон]	– тунець
aligator	[алігатор]	– алігатор
crocodil	[крокоділ]	– крокодил
delfin	[делфін]	– дельфін
rechin	[рекін]	– акула
vidră	[відре]	– видра
balenă	[балене]	– кит
broască	[броаске]	– жаба
crab	[краб]	– краб
caracatiță	[каракатіце]	– восьминіг
broască țestoasă	[броаске цестоасе]	– черепаха

o broască - două broaște [o броаске - доуе броаште]
одна жаба - дві жаби

un aligator - doi aligatori [ун алігатор - дой алігаторь]
один алігатор - два алігатори

un condiment – două condimente [ун кондімент - доуе кондіменте]
одна спеція - дві спеції

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOȘEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами. У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Astăzi, mama face un prânz special, cu pește și legume, iar David și Tina sunt foarte încântați! Ea pregătește somon, dorado și păstrăv, pe care copiii îi iubesc.

Somonul e pe gustul lui David, pentru că e succulent și gustos. Tina preferă dorada, mai ales crusta lui crocantă. Mama pune legume proaspete și condimente, pentru copii, și toată casa mirosea delicios.

Când mâncarea e gata, toată familia se strânge la masă. E un moment fericit în care se savurează peștele hrănitor și legumele pline de vitamine, iar cuvintele de mulțumire și zâmbetele umplu casa. E clar că acest prânz special aduce bucurie și căldură în inimile lor.

Транслітерація.

[Астезь мама фаче ун принз спечіал ку пеште ші легуме яр Давід ші Тіна сунт фоарте инкінтаць. Я прегетеште сомон дорато ші пестрев пе каре копій ий юбеск.

Сомонул є пе густул луй Давід пентру ке є сукулент ші густос. Тіна префере дората май алес круста луй кроканте. Мама пуне легуме проаспете ші кондіменте пентру копій ші тоате каса мірося делічіос. Кинд минкаря є гата тоате фаміліа се стриндже ла масе. Є ун момент

Переклад

Сьогодні мама готує особливий обід з риби та овочів, а Давід з Тіною в захваті! Вона готує лосося, дорато і форель, які дітям дуже подобається.

Давід обожнює лосося, тому що він соковитий і смачний. Тіна віддає перевагу дорато, особливо їй подобається його хрустка скоринка. Мама кладе свіжі овочі та спеції для дітей, і весь будинок пахне смакотю.

Коли їжа готова, вся родина збирається за столом.

фєрічіт ин карє сє савурязє пєштєлє
хрєнітєр шї лєгумєлє плїнє дє
вітамїнє яр кувїнтєлє дє мулцумїрє
шї зїмбєтєлє умплу касє. Є клар кє
ачєст прїнз спєчіал адучє букурїє
шї кєлдурє ин їнімілє лєр.]

Цє щєслївїй час, колї мєжнє
насєлєдїтїсє пожївнєю рїбєю тє
овєчємї, повнїмї вітамїнїв, а дїм
спєвнїєтєсє слєвємї вдєчнєстї
тє посмішкємї. Зрєзумїлє, щє цєй
осєблївїй обїд прїносїтє рєдїстє
ї тєплє в їхнї сєрцє.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіязє ин каєтул тєу, дупє модел]
Перєпїшї у зєшїт зє зрєзком.

șalău, păstrăv, plătică, doradă,
calcan, somon, macrou, biban,
știucă, ton, somn, hering, sardină,
crap, aligator, crocodil, delfin, rechin,
vidră, balenă, broască, crab,
broască țestoasă, caracatiță

Înoată! [иноатє] – Плавай!

Nu înota! [нє инотє] – Нє плавай!

Înotați! [инотєцџ] – Плавайтє!

Nu înotați! [нє инотєцџ] – Нє плавайтє!

a înota

[а инота]

плавати

Eu înot

[еу инот]

Я плаваю

Tu înoți

[ту иноць]

Ти плаваеш

El/Ea înoată

[ел/я иноате]

Він/Вона плаває

Noi înotăm

[ной инотем]

Ми плаваємо

Voi înotați

[вой инотаць]

Ви плаваєте

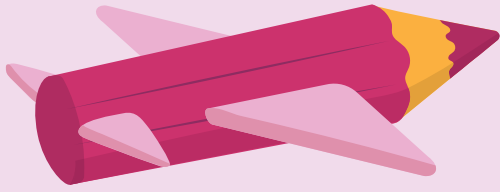
Ei/Ele înoată

[ей/еле иноате]

Вони плавають

Типи вказівних займенників та прикметників є:
Pronumele și adjectivul demonstrativ sunt:

de apropiere: acesta, aceasta	de depărtare: acela, aceea	Застосовується для
acesta, acestuia [ачеста, ачестуйа]	acela, aceluia [ачела, ачелуя]	чоловічого та середнього роду, в однині
aceasta, acesteia [ачаста, ачестейа]	aceea, aceleia [ачея, ачелея]	жіночого роду, в однині
aceștia, acestora [ачештя, ачестора]	aceia, acelora [ачея, ачелора]	чоловічого роду, в множині
acestea, acestora [ачестя, ачестора]	acelea, acelora [ачеля, ачелора]	жіночого та середнього роду, в множині

LECȚIA 12.5

Insecte și păsări sălbatice [інсекте ші песерь селбатіче] Комахи та дикі птахи

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- albină
- țânțar
- păianjen

- fluture
- viespe
- cărăbuș

- muscă
- furnică
- căpușă

- lebădă
- papagal
- vultur
- vrabie
- coțofană

- păun
- struț
- fazan
- rândunică

- porumbel
- pescăruș
- pelican
- barză

albină [албіне] – бджола

căpușă [кепуше] – кліщ

cărăbuș [керебуш] – хрущ

fluture [флутуре] – метелик

furnică [фурніке] – мураха

muscă [муске] – муха

păianjen [пеянжен] – павук

țânțar	[цинцар]	– комар
viespe	[вієспе]	– оса
barză	[барзе]	– лелека
coțofană	[коцофане]	– сорока
fazan	[фазан]	– фазан
lebădă	[лебеде]	– лебідь
păun	[пеун]	– павич
porumbel	[порумбел]	– голуб
paragal	[папагал]	– папуга
pescăruș	[пескеруш]	– чайка
pelican	[пелікан]	– пелікан
rândunică	[риндуніке]	– ластівка
struț	[струц]	– страус
vrabie	[врабіє]	– горобець
vultur	[вултур]	– орел

o insectă - două insecte [о інсекте - доуе інсекте]
одна комаха - дві комахи

un pelican - doi pelicani [ун пелікан - дой пелікань]
один пелікан - два пелікани

un spectacol - două spectacole [ун спектакол - доуе спектаколе]
одна вистава - дві вистави

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Tina și David, jucându-se cu o plasă de prins fluturi și alte insecte, au zărit porumbeii în parcul unde se jucau.

Uită-te cum porumbeii fac baie în fântâna arteziană! a spus David entuziasmat.

Nu, ei beau apă, a răspuns Tina.

Vezi, vezi, fac baie! a exclamat David, mergând mai aproape să vadă mai bine.

Tina s-a alăturat și ea, întrebând:

Ce faci?

Îi fugăresc, să zboare. Este vesel. Dă-mi pâine sau biscuiți să le fac firimituri, a spus David.

Să hrănesc porumbeii, a răspuns David cu zâmbetul pe buze.

Ura! S-a pornit fântâna! Ce frumos spectacol al apei cu sclipiri de diamant, a exclamat Tina, bucurându-se de priveliște.

Curând, au fost înconjurați de porumbeii care s-au întors la apă și își doreau să se răcorească în jurul fântânii.

David a spus:

Hai să încercăm să-i prindem în plasă!

Tina s-a apropiat cu atenție de porumbei, dar aceștia, ageri, imediat au zburat, înveselind această zi minunată.

Транслітерація.

[Тіна ші Давд, жукиндусе ку о пласе де прінс флутурь ші алте інсекте, ау зеріт порумбей ін паркул унде се жукау.

- Уйтете кум порумбейі фак баіе ін фінтина артезіане! а спус Давід ентузіасмат.

- Ну, ей бяу апе, а респунс Тіна.

- Везь, везь, фак баіе! а ексclamат Давід, мергінд май апроапе се ваде май біне.

Тіна са алетурат ші я, інтребінд:

- Че фачь?

- Ий фугереск, се збоаре. Есте весел. Демь пийне сау біскуїць се ле фак фірїмітурь, а спус Давід.

- Че се фачь? а інтребат Тіна.

- Се хренеск порумбейі, а респунс Давід ку зимбетул пе бузе.

- Ура! са порніт фінтина! Че фрумос спектакол ал апей ку скліпїрь де діамант, а ексclamат Тіна, букурїндусе де прївелїште.

Курінд, ау фост інконжураць де порумбейі каре сау інторс ла апе ші ишь доряу се се рекоряске ін журул фінтинїй.

Давід а спус:

- Хай се інчеркем сей прїндем ін пласе!

Тіна са апропіат ку атенціе де порумбей, дар ачештя аджерь, імедіат ау збурат, інвеселїнд ачасте зі мїнунате.]

Переклад

Тіна і Давід гралїся у парку із сачком для метелїкїв та іншїх комах і помітїли голубїв.

- Поглянь, як голуби купаються у фонтанї! - захоплено сказав Давід.

- Ні, вони п'ють воду, - відповіла Тіна.

- Дивись, дивись, вони купаються!

- вигукнув Давід, підїшовши ближче, щоб побачити.

Тіна підїшла і запитала:

- Що ти робишь?

- Ганяюся за ними, щоб голуби літали. Це весело. Дай мені хлїб або печиво, - попросив Давід.

- А що робитимеш? - запитала Тіна.

- Годуватиму голубїв, - з посмішкою відповїв Давід.

- Ура! Фонтан запрацював! Яка чудова демонстрація діамантової іскристої води! - вигукнула Тіна, милуючись краєвидом.

Незабаром їх "оточили" голуби, які повернулися до води, щоб охолодитися біля фонтану.

Давід сказав:

- Спробуймо зловити їх у сачок!

Тіна обережно підїшла до голубїв, але вони відразу ж спритно полетїли, розвеселивши дітей у цей чудовий день.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TAU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

albină, fluture, muscă, țânțar,
viespe, furnică, păianjen, cărăbuș,
căpușă, lebădă, păun, porumbel,
papagal, struț, pescăruș, vultur,
fazan, pelican, vrabie, rândunică,
barză, cotofama

Hrănește-te! [хрештете] – Годуйся!

Nu te hrăni! [ну те хрени] – Не годуйся!

Hrăniți-vă! [хрениціве] – Годуйтесь!

Nu vă hrăniți! [ну ве хрениць] – Не годуйтесь!

a hrăni / a se hrăni

[а хрені / а се хрені]

годувати(ся)

Eu (mă) hrănesc

[eu me хренеск]

Я годую(ся)

Tu (te) hrănești

[tu te хренешть]

Ти годуеш(ся)

El/Ea (se) hrănește

[el/я се хренеште]

Він/Вона годує(ться)

Noi (ne) hrănim

[noi ne хренім]

Ми годуємо(ся)

Voi (vă) hrăniți

[voi ve хреніць]

Ви годуєте(ся)

Ei/Ele (se) hrănesc

[ei/еле се хренеск]

Вони годують(ся)

Типи вказівних займенників та прикметників є:
Pronumele și adjectivul demonstrativ sunt:

de identitate: același, aceeași	de diferențiere: celălalt, cealaltă	Застосовується для
același, același [ачелашь, ачелуяшь]	celălalt, celuialt [челелалт, челуйлалт]	чоловічого та середнього роду, в однині
aceeași, aceeași [ачеяшь, ачелейашь]	cealaltă, celeilalte [чалалте, челейлалте]	жіночого роду, в однині
aceiași, acelorași [ачейашь, ачелорашь]	ceialți, celorlalti [чейлалць, челорлалць]	чоловічого роду, в множині
aceleași, acelorași [ачеляшь, ачелорашь]	celelalte, celorlalte [челелалте, челорлалте]	жіночого та середнього роду, в множині

CAPITOLUL 13.

Casa mea – cetatea mea

[каса мя – четатя мя]

Мій будинок - моя фортеця

LECȚIA 13.1

În casă [ин касе]
У будинку

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- bucătărie
- cameră
- terasă

- masă
- fotoliu
- perete
- geam

- furculiță
- farfurie
- cană
- oală

- apă
- vas de toaletă
- oglindă
- săpun
- cântar

- sufragerie
- baie

- scaun
- ușa
- podea
- perdea

- cuțit
- pahar
- ceainic

- cadă
- chiuvetă
- prosop
- periuță de dinți
- hârtie igienică

- dormitor
- balcon

- canapea
- sonerie
- fereastră
- cuier

- lingură
- șervețel
- tigaie

- duș
- robinet
- șampon
- pastă de dinți

- tavan
- pernă
- pătură
- parchet
- cearceaf

- tablou
- sertar
- covor
- papuc
- pilotă

- veioză
- pat
- podea
- halat

apă	[апе]	– вода
baie	[байе]	– ванна кімната
balcon	[балкон]	– балкон
bucătărie	[букетеріе]	– кухня
cadă	[каде]	– ванна
cameră	[камере]	– кімната
canapea	[канапя]	– диван
cană	[кане]	– кружка
cântar	[кинтар]	– вага
ceainic	[чайнік]	– чайник
cearceaf	[чарчаф]	– простирadlo
chiuvetă	[кювете]	– раковина / мийка
comodă cu sertare	[комоде ку сертаре]	– комод
covor	[ковор]	– килим
cuier	[куіер]	– вішалка
cuțit	[куціт]	– ніж
dormitor	[дормітор]	– спальня
duș	[душ]	– душ
farfurie	[фарфуріе]	– тарілка
fereastră	[ферястре]	– вікно
fotoliu	[фотоліу]	– крісло
furculiță	[фуркуліце]	– виделка
geam	[джям]	– склопакет
halat	[халат]	– халат
hârtie igienică	[хиртіе іджієніке]	– туалетний папір
lingură	[лінґуре]	– ложка

masă	[масе]	– стіл
oală	[оале]	– каструля
ogindă	[оглінде]	– дзеркало
pahar	[пахар]	– стакан
papuc	[папук]	– тапок
parchet	[паркет]	– паркет
pastă de dinți	[пасте де дінць]	– зубна паста
pat	[пат]	– постіль
pătură	[петуре]	– плед
perdea	[пердя]	– штора
perete	[перете]	– стіна
periuță de dinți	[періуце де дінць]	– зубна щітка
pernă	[перне]	– подушка
pilotă	[пілоте]	– пухова ковдра
podea	[подя]	– підлога
prosop	[просоп]	– рушник
robinet	[робінет]	– кран
săpun	[сепун]	– мило
scaun	[скаун]	– стілець
sonerie	[сонеріе]	– дверний дзвінок
sufragerie	[суфраджеріе]	– вітальня
șampon	[шампон]	– шампунь
șervețel	[шервецел]	– серветка
tablou	[таблоу]	– картина
tavan	[таван]	– стеля
terasă	[терасе]	– тераса
tigaie	[тігаіе]	– сковорідка
ușă	[уше]	– двері
vas de toaletă	[вас де тоалете]	– унітаз
veioză	[вейозе]	– лампа

o ușă – două uși [о уше – доуе ушь]
одні двері - двоє дверей

un perete – doi pereți [ун перете – дой перець]
одна стіна - дві стіни

un prosop - două prosoape [ун просоп – доуе просоапе]
один рушник - два рушники

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Dimineața, micuțul David se trezește fericit și începe ziua cu zâmbetul pe buze, simțindu-se în siguranță în casa lui primitoare. Întâi, își spală dinții cu periuța și pasta de dinți. Apoi, cu atenție, își spală mâinile, fața și ochii, ștergându-se cu prosopul.

Bună dimineața! îl întâmpină mama. Te-ai spălat pe față?

Bună, da! Răspunde băiatul vesel.

Cum ai dormit? întrebă mama.

Bine, am avut un vis frumos, spune micuțul.

Despre ce? întrebă mama curioasă.

Despre înghețata care nu se topește. Am servit-o prietenilor mei, explică micuțul cu bucurie.

David înțelegea că acasă este un loc special unde se dezvoltă și se simte iubit. Mama vorbește mereu despre protecție și siguranță. Împreună, familia respectă reguli

simple, cum ar fi să nu deschidă ușa străinilor și să anunțe când iese afară. Astfel, copilul se simte protejat și fericit în casa sa plină de bucurie.

Acasă e ca o cetate magică pentru mine, spune micuțul cu un zâmbet luminos.

Транслітерація.

[Діміняца, мікуцул Давід се трезеште ферічіт ші инчепе зіуа ку зимбетул пе бузе, сімціндусе ин сігуранце ин каса луй прімітоаре. Интий, ишь спале дінцій ку періуца ші паста де дінць. Апой, ку атенціе, ишь спале мийніле, фраца ші окій, штергіндусе ку просопул.

- Буне діміняца! ил интмпіне мама. Теай спелат пе фраце?
- Буне, да! Респунде беатул весел.
- Кум ай дорміт? интрябе мама.
- Біне, ам авут ун віс фрумос, спуне мікуцул.
- Деспре че? интрябе мама куріоасе.
- Деспре ингєцата каре ну се топеште. Ам сервіто пріетенілор мей, експліке мікуцул ку букуріе. Давід инцелєджя ке акасе есте ун лок спечіал унде се дезволте ші се сімте юбіт. Мама ворбеште мереу деспре протекціе ші сігуранце. Импреуне, фаміліа респекте регуль сімпле, кум ар фі се ну дескіде уша стрейнілор ші се анунце кінд іесе афаре. Астфел, копілул се сімте протезат ші ферічіт ин каса са пліне де букуріе.
- Акасе е ка о четате маджіке пентру міне, спуне мікуцул ку ун зимбет лумінос.]

Переклад

Вранці маленький Давід прокидається щасливим, починаючи день з посмішки на обличчі та відчуваючи себе в безпеці у своєму затишному домі. Спочатку він чистить зуби щіткою та зубною пастою. Потім ретельно миє руки, обличчя та очі, витирається рушником.

- Доброго ранку! - вітає його мама. - Ти вмився?
- Привіт, так! - весело відповідає хлопчик.
- А як тобі спалося? - запитує мама.
- Добре, мені приснився гарний сон, - відповідає хлопчик.
- Про що? - запитує допитлива мама.
- Про морозиво, яке не тане. Я пригостив ним своїх друзів, - радісно пояснює хлопчик.
Давід зрозумів, що дім - це особливе місце, де він росте і відчуває, що його люблять. Мама завжди говорить про захист і безпеку. Разом сім'я дотримується простих правил, наприклад: не відчиняти двері незнайомцям і повідомляти, коли виходиш з дому. Таким чином, дитина відчуває себе захищеною і щасливою у своєму сповненому радощів домі.
- Дім для мене як чарівна фортеця,
- каже маленький хлопчик з щирою посмішкою.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

bucătărie, sufragerie, dormitor,
cameră, baie, balcon, terasă, masă,
scaun, canapea, fotoliu, ușă, sonerie,
perete, podea, fereastră, geam, perdea,
cuer, furculiță, cuțit, lingură,
farfurie, pahar, servetel, cană,
ceainic, tigaie, oală, apă, cadă, duș,
vas de toaletă, chiuvetă, robinet,
oglină, prosop, șampon, săpun,
periuță de dinți, pastă de dinți,
cântar, hârtie igienică, taran,
tablou, veioză, perună, sertar, pat,
pătură, covor, podea, parchet, papuc,

halat, cearceaf, pilotă

Spală! [спале] – Мий!

Nu spăla! [ну спела] – Не мий!

Spală-te! [спалете] – Мийся!

Nu te spăla! [ну те спела] – Не мийся!

Spălați! [спелаць] – Мийте!

Nu spălați! [ну спелаць] – Не мийте!

Spălați-vă! [спелаціве] – Мийтеся!

Nu vă spălați! [ну ве спелаць] – Не мийтеся!

a spăla / a se spăla

[а спела / а се спела]

МИТИ(ся)

Eu (mă) spăl

[eu me спел]

Я мию(ся)

Tu (te) speli

[tu te спель]

Ти миеш(ся)

El/Ea (se) spală

[el/ya се спале]

Він/Вона миє(ться)

Noi (ne) spălăm

[noi ne спелем]

Ми миємо(ся)

Voi (vă) spălați

[voi ve спелаць]

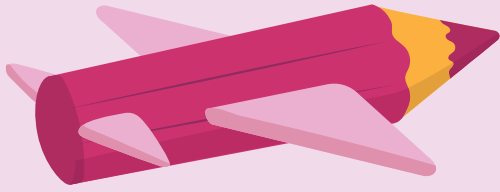
Ви миєте(ся)

Ei/Ele (se) spală

[ei/ele се спале]

Вони миють(ся)

LECȚIA 13.2

Electrocasnice [електрокасніче] Побутова техніка

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- cuptor
- mașină de spălat
- fier de călcat
- mașina de spălat vase
- cuptor cu microunde
- frigider
- aspirator
- televizor
- fierbător
- mixer
- aragaz
- uscător de păr
- aparat de prăjit pâine

aparat de prăjit pâine	[апарат де прежіт пийне]	– тостер
aragaz	[арагаз]	– плита
aspirator	[аспіратор]	– пилосос
cuptor	[куптор]	– духовка
cuptor cu microunde	[куптор ку мікроунде]	– мікрохвильова піч
fier de călcat	[фієр де келкат]	– праска
fierbător	[фієрбетор]	– чайник
frigider	[фріджідер]	– холодильник
mașina de spălat vase	[машіна де спелат васе]	– посудомийна машина
mașină de spălat	[машіне де спелат]	– пральна машина
mixer	[міксер]	– міксер

televizor

[телевізор]

– телевизор

uscător de păr

[ускетор де пер]

– фен

o mașină – două mașini [o mașină - доуе машінь]
одна машина - дві машини

un părinte – doi părinți [ун перінте - дой перінць]
один з батьків - двоє батьків

un mixer – două mixere [ун міксер - доуе міксерє]
один міксер - два міксери

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOȘEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Într-o zi, eu și familia mea ne-am mutat într-o casă nouă. Am adus cu noi doar patul și biroul meu din casa veche. Camera mea este minunată, vopsită într-un verde vesel, iar pe podea avem un covor gros, moale. Părinții mei au ales un dormitor mare, în care perdelele albastre aduc culoare și liniște.

Dimineața, ne întâlnim cu toții în bucătărie, unde avem un aragaz nou și un frigider generos. Eu sunt responsabil cu pusul mesei pentru micul dejun. Tata toarnă cafea în cești, iar eu pun câte o linguriță cu miere delicioasă. Mama pregătește farfuriile cu omletă, iar eu mă ocup de salata, pe care o amestec cu drag. După micul dejun, punem vesela în mașina de spălat vase și așezăm resturile în frigider.

Сâmbăта este ziua în care facem curățenie. Mama dă cu aspiratorul și șterge praful, iar eu adun jucăriile și îmi aranjez hainele în dulap. După aceea, am timp să mă joc la calculator sau să mă uit la televizor.

Bunicii ne-au făcut o surpriză plăcută, cumpărându-ne un aparat de prăjit pâine și un fierbător nou. Acum, în fiecare dimineață, miroase minunat a pâine prăjită și ceai de tei. Avem mereu sucuri reci în frigider, iar toată casa este plină de căldură și veselie. Astfel, în casa noastră nouă, fiecare zi începe cu bucurie și mirosuri delicioase.

Транслітерація.

[Каса мя ноуе

Интро зі, єу ші фаміліа мя ням мутат интро касе ноуе. Ам адус ку ной доар патул ші біроул меу дін каса веке. Камера мя єсте мінунате, вопсіте интрун верде весел, яр пе подя авем ун ковор грос, моале. Тперінцій мей ау алес ун дормітор маре, ин каре перделеле албастре адук кулоаре ші лініште.

Діміняца, не интилнім ку тоцій ин букетеріє, унде авем ун арагаз ноу ші ун фріджідер дженерос. Єу сунт респонсабіл ку пусул месей пентру мікул дежун. Тата тоарне кафя ин чешть, яр єу пун ките о лінгуріце ку мієре делічіоасе. Мама прегетеште фарфуріле ку омлете, яр єу ме окуп де салата, пе каре о аместек ку драг. Дупе мікул дежун, пунем весела ин машина де спелат васе ші ашезем рестуріле ин фріджідер. Симбета єсте зіуа ин каре фачем куреценіє. Мама де ку аспіраторул ші штердже прафул, яр єу адун жукеріле ші имь аранжез хайнеле ин дулап.

Переклад

Мій новий будинок

Одного разу я і моя сім'я переїхали в новий будинок. Зі старого дому ми привезли з собою лише моє ліжко і письмовий стіл. Моя кімната чудова, пофарбована у веселий зелений колір, а на підлозі лежить товстий м'який килим. Мої батьки вибрали велику спальню, де сині штори додають кольору і спокою. Вранці ми всі зустрічаємося на кухні, де є нова плита й великий холодильник. Я подаю на стіл сніданок. Тато наливає каву в чашки, а я додаю по ложечці смачного меду. Мама кладе в тарілки омлет, а я тим часом з натхненням перемішую салат. Після сніданку ми ставимо посуд в посудомийну машину, а залишки їжі кладемо в холодильник.

Субота - це день, коли ми прибираємо. Мама пилюсось і витирає пил, а я збираю іграшки та складаю одяг у шафі. Після цього у мене є час пограти за комп'ютером або подивитися телевизор.

Дупе ачея, ам тїмп се ме жок ла калкулатор сау се ме уїт ла телєвїзор.

Бунїчїй няу фекут о сурпрїзе плекуте, кумпериндунє ун апарат дє прежїт пїйнє шї ун фїєрбетор ноу. Акум, ин фїєкарє дїмїняце, мїроасє мїнунат а пїйнє прежїте шї чай дє тей. Авем мереу сукурь речь ин фрїджїдер, яр тоате каса єсте плїне дє келдуре шї веселїє. Астфел, ин каса ноастре ноуе, фїєкарє зї инчєпє ку букурїє шї мїросурь делїчїоасє.]

Бабуся з дїдусем зробили нам приємний сюрприз, купивши тостер і новий чайник. Тепер щоранку у нас чудово пахне тостами і липовим чаєм. У холодильнику завжди є холодні соки, і весь будинок наповнений теплом і настроєм. Тож у нашому новому домі кожен день починається з радості та смачних запахів.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

cuptor, frigider, mixer, mașină de
spălat, aspirator, aragaz, fier de
călcat, televizor, uscător de păr,
mașină de spălat vase, fierbător,
aparat de prăjit pâine, cuptor cu
microunde

Mută-te! [мутете] – Переїжджай!
Nu te muta! [ну те мута] – Не переїжджай!
Mutați-vă! [мутаціве] – Переїжджайте!
Nu vă mutați! [ну ве мутаць] – Не переїжджайте!

a se muta

[a се мута]

переїжджати

Eu mă mut

[eu ме мут]

Я переїжджаю

Tu te muți

[tu те муць]

Ти переїжджаєш

El/Ea se mută

[el/я се муте]

Він/Вона переїжджає

Noi ne mutăm

[noi не мутем]

Ми переїжджаємо

Voi vă mutați

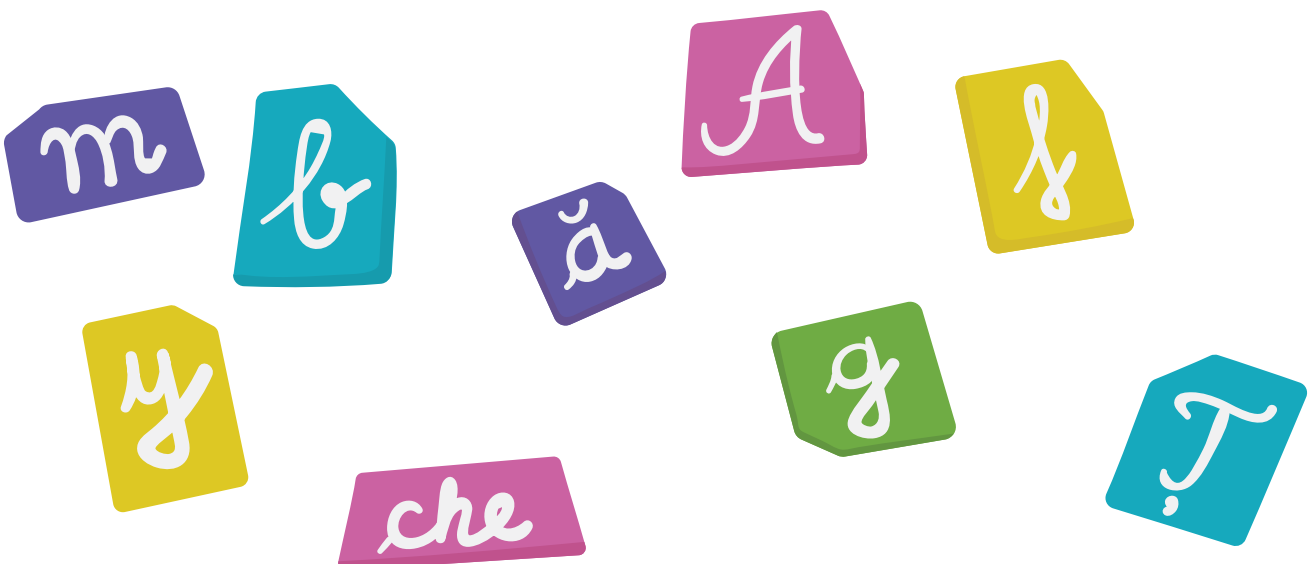
[voi ве мутаць]

Ви переїжджаєте

Ei/Ele se mută

[ei/еле се муте]

Вони переїжджають

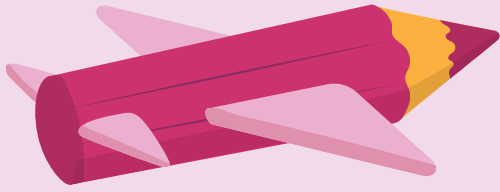
CAPITOLUL 14.

Omul și sănătatea lui

[омул ші сенетатя луй]

Людина та її здоров'я

LECȚIA 14.1

Corpul meu uimitor [корпул меу уймітор] Моє дивовижне тіло

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- corpul uman
- gât
- umăr
- buric
- pânțece
- coastă

- cap
- ceafă
- spate
- mână
- craniu
- os

- piele
- trunchi
- piept
- picior
- schelet
- coloana vertebrală

- cap
- obraz
- ochi
- nas
- gură
- limbă

- păr
- bărbie
- pleoapă
- nară
- buză

- frunte
- sprânceană
- geană
- ureche
- dinte

- organ intern
- plămân
- rinichi

- creier
- ficat
- stomac

- inimă
- intestin

- mână

- cot

- braț

- pumn
- degetul mare
- inelarul
- palmă

- deget
- arătător
- degetul

- unghie
- mijlociul
- mic

- picior
- gleznă

- laba piciorului
- talpă

- genunchi
- călcâi

bărbie	[бербіє]	– підборіддя
braț	[брац]	– передпліччя
buric	[бурік]	– пупок
buză	[бузе]	– губа
cap	[кап]	– голова
călcâi	[келкий]	– п'ята
ceafă	[чяфе]	– потилиця
coastă	[коасте]	– ребро
coloana vertebrală	[колоана вертебрале]	– хребет
corpul uman	[корпул уман]	– тіло людини
cot	[кот]	– лікоть
craniu	[краніу]	– череп
creier	[креієр]	– мозок
deget	[деджет]	– палець
dinte	[дінте]	– зуб
ficat	[фікат]	– печінка
frunte	[фрунте]	– лоб
gât	[гит]	– шия
geană	[джяне]	– вія
genunchi	[дженункь]	– коліно
gleznă	[глезне]	– щиколотка
gură	[гуре]	– рот
inimă	[ініме]	– серце
intestin	[інтєстін]	– кишечник
limbă	[лімбе]	– язик

mână	[мине]	– рука
nară	[наре]	– ніздря
nas	[нас]	– ніс
obraz	[образ]	– щока
ochi	[окь]	– око
organ intern	[орґан інтерн]	– внутрішній орган
os	[ос]	– кістка
palma	[палме]	– долоня
păr	[пер]	– волос
pântec	[пинтек]	– живіт
picior	[пічор]	– нога
piele	[п'еле]	– шкіра
piept	[п'епт]	– груди
plămân	[племин]	– легені
pleoapă	[пльоапе]	– повіка
pumn	[пумн]	– кулак
rinichi	[рінікь]	– нирки
schelet	[скелет]	– скелет
spate	[спате]	– спина
sprânceană	[спринчане]	– брова
stomac	[стомак]	– шлунок
talpă	[талпе]	– стопа
trunchi	[трункь]	– тулуб
umăr	[умер]	– плече
unghe	[унґіє]	– ніготь
ureche	[уреке]	– вухо
degetul mare	[деджетул маре]	– великий палець
arătător	[арететор]	– вказівний палець
mijlociul	[міжлочіу]	– середній палець
inelarul	[інеларул]	– безіменний палець
degetul mic	[деджетул мік]	– мізинець

o mână – două mâini [о мине - доуе мийнь]
одна рука - дві руки

un plămân – doi plămâni [ун племин - дой племинь]
одна легеня – дві легені

un deget – două degete [ун деджет - доуе деджете]
один палець - два пальці

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Odata, un băiețel vesel și curios numit David, a plecat într-o călătorie uimitoare prin corpul său. El și-a pus mâinile pe cap și s-a gândit: "Ce minunat este acest cap! Aici sunt ochii 👁️ mei care văd lumea, nasul 👃 meu care simte mirosurile frumoase, și gura 🗨️ mea care zâmbește mereu."

Pe măsură ce David călătorea mai departe, a ajuns la gât și a simțit cât de important este pentru el să-și țină capul sus. Apoi, a mers în jos, pe trunchiul său, descoperind inima sa batând puternic și plămânii care îl ajutau să respire aerul proaspăt.

Curajos, David a continuat călătoria spre burtă, unde a realizat că stomacul său lucrează din greu pentru a transforma mâncarea în energie. Apoi, a ajuns la mâini și picioare, folosindu-le pentru a explora lumea din jur. În timpul aventurii sale, David a fost uimit să descopere

scheletul său solid și coloana vertebrală care îl susține în fiecare zi. La sfârșitul călătoriei sale, el a simțit că întregul său corp lucrează împreună ca un tot armonios, ca un ansamblu magic.

Транслітерація.

[Одата, ун беіецел весел ші куріос нуміт Давід, а плекат интро келеторіе уймитоаре прін корпул сеу. Ел ша пус мийніле пе кап ші са гиндіт: "Че мінунат есте ачест кап! Аіць сунт окій мей каре вед лумя, насул меу каре сімте міросуріле фрумоасе, ші гура мя каре зимбеште мереу."

Тпе месуре че Давід келеторя май департе, а ажунс ла гит ші а сімціт кит де імпортант есте пентру ел сешь ціне капул сус. Апой, а мерс ин жос, пе трункюл сеу, дескоперінд ініма са батинд путернік ші племиній каре ил ажутау се респіре аерул проаспет. Куражос, Давід а контінуат келеторія спре бурте, унде а реалізат ке стомакул сеу лукрязе дін греу пентру а трансформа минкаря ин енерджіе. Апой, а ажунс ла мийнь ші пічоаре, фолосіндуле пентру а експлора лумя дін жур. Ин тімпул авентурій сале, Давід а фост уйміт се дескопере скелетул сеу солід ші колоана вертебрале каре ил сусціне ин фіекаре зі. Ла сфиршітул келеторіей сале, ел а сімціт ке интрегул сеу корп лукрязе импреуне ка ун тот армоніос, ка ун ансамблу маджік.]

Переклад

Одного разу веселий і допитливий хлопчик на ім'я Давід вирушив у дивовижну подорож своїм тілом. Він поклав руки на голову і подумав: "Яка чудова ця голова! Ось мої очі👁️, які бачать світ, мій ніс👃, який відчуває прекрасні запахи, і мій рот👄, який завжди посміхається". Рухаючись далі, Давід дійшов до шиї і відчув, як важливо для нього тримати голову піднятою. Потім він спустився вниз по тулубу і виявив, що його серце сильно билосся, а легені допомагали дихати свіжим повітрям.

Сміливо Давід продовжив подорож до свого живота, і зрозумів, що його шлунок наполегливо працює, перетворюючи їжу на енергію. Потім він потягнувся до своїх рук і ніг, які використовує, щоб досліджувати навколишній світ. Під час своєї подорожі Давід з подивом виявив, що у нього є міцний скелет і хребет, які підтримують його щодня. Наприкінці своєї мандрівки він відчув, що все його тіло працює разом, як гармонійне ціле, наче чарівний механізм.

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

corpul uman, cap, gât, ceafă,
trunchi, umăr, spate, piept, buric,
mână, picior, pântec, piele, craniu,
schelet, coastă, os, coloană vertebrală,
cap, păr, frunte, obraz, bărbie,
sprânceană, ochi, pleoapă, geamă,
nas, nară, ureche, gură, buză, dinte,
limbă, organ intern, creier, inimă,
plămân, ficat, rinichi, intestin,
mână, cot, braț, pumn, deget,
unghie, degetul mare, arătător,
mijlociul, inelarul, degetul mic,

palta, picior, laba piciorului,
genunchi, gleznă, talpă, călcâi

Fă! [fe] – **Роби!**

Nu face! [ну фаче] – **Не роби!**

Faceți! [фачець] – **Робіть!**

Nu faceți! [ну фачець] – **Не робіть!**

a face/nu face

[а фаче/ну фаче]

робити/не робити

Eu (nu) fac

[eu (nu) фак]

Я (не) роблю

Tu (nu) faci

[tu (nu) фачь]

Ти (не) робиш

El/Ea (nu) face

[ел/я (ну) фаче]

Він/Вона (не) робить

Noi (nu) facem

[ной (ну) фачем]

Ми (не) робимо

Voi (nu) faceți

[вой (ну) фачець]

Ви (не) робите

Ei/Ele (nu) fac

[ей/еле (ну) фак]

Вони (не) роблять

LECȚIA 14.2

Simțurile și emoțiile umane

[сімцуріле ші емоцііле umane]

Людські почуття та емоції

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- văz
- natură
- auz
- volum
- miros
- plăcut
- greu
- gust
- sărat
- tactil
- fierbinte
- neted
- rotund
- emoție
- bucurie
- furie
- obiect
- formă
- sunet
- înțepător
- parfumat
- sufocant
- dulce
- amar
- cald
- durere
- moale
- ud
- fericire
- supărare
- plictiseală
- culoare
- imagine
- zgomot
- neplăcut
- acru
- aromat mentolat
- acru
- rece
- lucios
- tare
- tristețe
- nervozitate
- speranță

acru	[акру]	– кислий
amar	[амар]	– гіркий
aromat	[аромат]	– ароматний
auz	[ауз]	– слух
bucurie	[букуріє]	– радість
cald	[калд]	– теплий
culoare	[кулоаре]	– колір
dulce	[дулче]	– солодкий
durere	[дурере]	– біль
emoție	[емоціє]	– емоція
fericire	[ферічіре]	– радість
fierbinte	[фієрбінте]	– гарячий
formă	[форме]	– форма
furie	[фуріє]	– гнів
greu	[греу]	– важкий
gust	[густ]	– смак
imagine	[імаджіне]	– образ
întepător	[инцепетор]	– різкий
lucios	[лучіос]	– глянцевий
mentolat	[ментолат]	– м'ятний
miros	[мірос]	– запах
moale	[моале]	– м'який
natură	[натуре]	– природа
neplăcut	[неплекут]	– неприємний
nervozitate	[нервозітате]	– нервозність
neted	[нетед]	– гладкий
obiect	[об'єкт]	– об'єкт
parfumat	[парфумат]	– запашний
plăcut	[плекут]	– приємний
plictiseală	[пліктісяле]	– нудьга
rece	[рече]	– холодний
rotund	[ротунд]	– круглий

sărat	[серат]	– солоний
speranță	[сперанце]	– надія
sufocant	[суфокант]	– задушливий
sunet	[сунет]	– звук
supărare	[супераре]	– печаль
tactil	[тактіл]	– тактильний
tare	[таре]	– твердий
tristețe	[трістеце]	– смуток
ud	[уд]	– мокрий
văz	[вез]	– зір
volum	[волум]	– гучність
zgomot	[зґомот]	– шум

o floare - două flori [о флоаре - доуе флорь]
одна квітка – дві квітки

un tată – doi tați [ун тате - дой таць]
один тато - двоє татів

un cântec - două cântece [ун кинтек - доуе кинтече]
одна пісня - дві пісні

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Bună! Cum ești astăzi? Întreabă tata.

Sunt bine, mersi! Am descoperit ceva super interesant azi!

Ce ai descoperit?

Am învățat despre cele cinci simțuri!
Știi, văzul, auzul, mirosul, gustul și simțul tactil.

Sună distractiv! Ce înseamnă fiecare?

Ei bine, văzul înseamnă să vezi culori și jucării cu ochii, auzul înseamnă să auzi râsul și cântecele, cu urechile; mirosul înseamnă să simți florile și mâncarea cu nasul, gustul înseamnă să simți gusturile cu limba, iar simțul tactil înseamnă să atingi și să simți texturi cu mâinile.

Uau, sună minunat! Mă simt ca și cum aș fi într-o lume plină de culori și râsete, sunt fericit! Dar tu, cum te simți?

Și eu mă simt bine, dar sunt puțin nervos că trebuie să sosească testele la limba română.

Nu-ți face griji, va fi bine. Vei fi mulțumit.
Este bine să ai speranță!

Mă plictisesc de nerăbdare. Nu știu ce să fac!?

Hai să găsim ceva distractiv! Îți place să desenezi sau să rezolvi puzzle-uri?

Da, îmi place să desenez!

Perfect! Hai să desenăm emoticoane.

Eu o să desenez emoticoane vesele, fericite și uimite și tu desenează unele triste, supărate și plictisite. Va fi amuzant!

Транслітерація.

[- Буне! Кум єсть астезь? интрябе тата.

- Сунт біне, мерсі! Ам дескоперіт чева супер інтересант азы!

- Че ай дескоперіт?

- Ам инвечат деспре челе чінч сімцурь! Штій, везул, аузул, міросул, густул ші сімцул тактіл.

- Суне дістрактив! Че инсямне фіскаре?

- Ёй біне, везул 👁 инсямне се везь кулорь ші жукерій ку окій 👁, аузул инсямне се аузь рисул ші кинтечеле, ку урекіле 🖐, міросул инсямне се сімць флоріле ші минкаря ку насул 🖐, густул инсямне се сімць густуріле ку лімба 🖐, яр сімцул тактіл инсямне се атінджь ші се сімць текстурь ку мийніле 🖐.

- Уау, суне мінунат! Ме сімт ка ші кум аш фі интро луме пліне де кулорь ші рисете, сунт ферічіт! Дар ту, кум те сімць?

- Ші єу ме сімт біне, дар сунт пуцін нервос ке требує се сосяске тєстеле ла лімба ромине.

- Нуць фаче гріжь, ва фі біне.

Вей фі мулцуміт. Єсте біне се ай сперанце!

- Ме пліктієск де нєребдаре. Ну штіу че се фак!?

- Хай се гесім чева дістрактив! Иць плаче се десенєзь сау се резольв пазлеурь?

- Да, имь плаче се десенєз!

- Перфект! Хай се десенем ємотікоане.

- Ёу о се десенєз ємотікоане веселе, ферічіте ші уйміте ші ту десенязе унеле трісте, суперате ші пліктісіте. Ва фі амузат!]

Переклад

- Привіт! Як ти сьогодні? - запитує тато.

- Добре, дякую! Я сьогодні відкрив для себе щось дуже цікаве!

- І що ж ти відкрив?

- Я дізнався про п'ять органів чуття! Про зір, слух, нюх, смак і дотик.

- Цікаво! І що ж означає кожен із них?

- Ну, зір 👁 означає бачити кольори та іграшки очима 👁, слух - чути сміх та пісні вухами 🖐, нюх - відчувати запах квітів та їжі носом 🖐, смак - відчувати смаки язиком 🖐, а дотик - торкатися та відчувати руками 🖐.

- О, це чудово! Я відчуваю себе у світі, повному кольорів і сміху, я щасливий! А як щодо тебе, як ти себе відчуваєш?

- Я теж відчуваюся добре, але трохи хвилююся, бо мають надійти результати тестів з румунської мови.

- Не хвилюйся, все буде добре. Ти будеш задоволений. Потрібно мати надію!

- Я втомився від очікування. Не знаю, що робити!?

- Давай знайдемо щось цікаве! Ти любиш малювати чи розгадувати головоломки?

- Так, я люблю малювати!

- Чудово! Намалюємо смайлики.

- Я малюватиму веселі, радісні та здивовані смайлики, а ти - сумні, злі та нудьгуючі. Буде весело!

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

văz, obiecte, culoare, natură, formă,
imagine, auz, sunet, zgomot, volum,
miros, înțepător, neplăcut, plăcut,
parfumat, acru, greu, sufocant,
aromat, mentolat, gust, dulce, sărat,
amar, tactil, cald, rece, fierbinte,
durere, lucios, neted, moale, tare,
rotund, ud, emoție, fericire, tristețe,
bucurie, supărare, nervozitate, furie,
plictiseală, speranță

Ascultă! [аскулте] – Слухай!

Nu asculta! [ну аскулта] – Не слухай!

Ascultați! [аскултаць] – Слушайте!

Nu ascultați! [ну аскултаць] – Не слушайте!

a asculta

[a аскулта]

слухати

Eu ascult

[eu аскулт]

Я слухаю

Tu ascuți

[tu аскулць]

Ти слухаєш

El/Ea ascultă

[el/я аскулте]

Він/Вона слухає

Noi ascultăm

[noi аскултем]

Ми слухаємо

Voi ascultați

[voi аскултаць]

Ви слухаєте

Ei/Ele ascultă

[ei/еле аскулте]

Вони слухають

Genul (feminin, masculin, neutru) și numărul (singular, plural) substantivelor

[джернул (фемінін, маскулін, неутру) ші нумерул (сінгулар, плурал) субстантівелор]

Рід (жіночий, чоловічий, середній) і число (однина, множина) іменників

Наприклад:

FEMININ: (o - două)

жіночий: **mamă**, soră, vorbă, stradă, întrebare

мама, сестра, розмова, вулиця, питання

o mamă - două mame [о маме - доуе маме]

одна мама – дві мами

MASCULIN: (un - doi)

чоловічий: **frate**, tată, pictor, cunoscut, coleg

брат, батько, художник, знайомий, колега

un frate - doi frați [ун фрате - дой фраць]

один брат - два брати

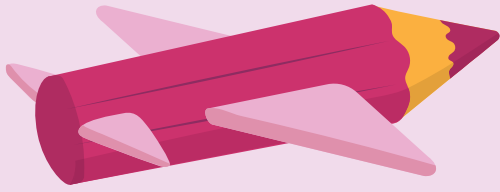
NEUTRU: (un - două)

середній: **nume**, răspuns, număr, milion, leagăn

прізвище, відповідь, число, мільйон, гойдалка,

un nume - două nume [ун нуме - доуе нуме]

одне прізвище - два прізвища

LECȚIA 14.3

Situație de urgență, la spital

[ситуація де урдженце, ла спітал]

Надзвичайна ситуація, у лікарні

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- doctor
  - medic de familie
  - farmacist
  - ambulanță
  - medic
  - pacient
  - cabinet medical
  - rețetă
  - asistent medical
  - paramedic
  - spital
-
- programare
  - diagnosticare
  - bilet de trimitere
  - consultație
  - tratament
  - analiză
  - examen medical
  - rețetă
  - operație
-
- durere
  - diaree
  - alergie
  - febră
  - răceală
  - infecție
  - vărsătură
  - gripă
  - vomă
-
- stetoscop
  - electrocardiogramă
  - tensiometru
  - radiografie
  - termometru

alergie	[алерджіє]	– алергія
ambulanță	[амбуланце]	– швидка допомога
analiză	[аналізе]	– аналіз
asistent medical	[асістент медікал]	– медсестра
bilet de trimitere	[білет де трімітере]	– направлення
cabinet medical	[кабінет медікал]	– кабінет лікаря
consultație	[консультаціє]	– консультація
diagnosticare	[діагностікаре]	– діагностика
diaree	[діареє]	– діарея
doctor	[доктор]	– доктор
durere	[дурере]	– біль
electrocardiogramă	[електрокардіограме]	– електрокардіограма
examen medical	[ег'замен медікал]	– медичний огляд
farmacist	[фармаціст]	– фармацевт
febră	[фебре]	– температура
gripă	[ґріпе]	– грип
infecție	[інфекціє]	– інфекція
medic	[медік]	– лікар
medic de familie	[медік де фаміліє]	– сімейний лікар
operație	[операціє]	– операція
pacient	[пачієнт]	– пацієнт
paramedic	[парамедік]	– фельдшер
programare	[проґрамаре]	– запис
răceală	[речяле]	– застуда
radiografie	[радіографіє]	– рентген
rețetă	[рецете]	– рецепт
spital	[спітал]	– лікарня
stetoscop	[стетоскоп]	– стетоскоп
tensiometru	[тенсіоментру]	– тонометр
termometru	[термометру]	– термометр
tratament	[тратамент]	– лікування

vărsătură

[версетуре]

– блювота

vomă

[вoмe]

– рвoтa

o farmacie – două farmacii [o farmacie - доуе фармачій]
одна аптека - дві аптеки

un medic – doi medici [ун медік - дой медічъ]
один лікар – двоє лікарів

un spital – două spitale [ун спітал - доуе спіталe]
одна лікарня - дві лікарні

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSÊȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Micul David nu se simțea bine, așa că mama lui l-a dus la doctor. Cu un zâmbet călduros, doctorul l-a examinat și i-a spus că are o problemă mică la stomac. Cu o rețetă magică în mână, David și mama lui au mers la farmacie, unde farmacistul le-a dat pastile și le-a spus să le ia de două ori pe zi.

După câteva zile de tratament, micuțul David s-a trezit cu un zâmbet pe față. A fost atât de bucuros că s-a putut juca din nou încât a alergat pe holuri, fericit că era sănătos.

La următoarea vizită la doctor, acesta l-a lăudat pe David pentru că a fost un pacient foarte cuminte și i-a spus că acum este complet sănătos. David a mulțumit doctorului și a promis că își va aminti mereu să meargă la control atunci când nu se simte bine.

Și astfel, aventura micuțului David la spital s-a încheiat cu bucurie și sănătate.

Транслітерація.

[Мікул Давід ну се сімця біне, аша ке мама луй ла дус ла доктор. Ку ун зимбет келдурос, докторул ла еґзамінат ші я спус ке аре о проблеме міке ла стомак. Ку о рецете маджіке ин мине, Давід ші мама луй ау мерс ла фармацеве, унде фармацевістул ля дат пастиле ші ля спус се ле я де доуе орь пе зі.

Дупе китева зіле де тратамент, мікуцул Давід са трезіт ку ун зимбет пе фаце. А фост атит де букурос ке са путут жука дін ноу инкит а алерґат пе холурь, ферічіт ке єра сенетос.

Ла урметоаря візіте ла доктор, ачеста ла леудат пе Давід пентру ке а фост ун паціент фоарте кумінте ші я спус ке акум есте комплет сенетос. Давід а мулцуміт докторулуй ші а проміс ке ишь ва амініт мереу се мярґе ла контрол атунць кинд ну се сімте біне. Ші астфел, aventura мікуцулуй Давід ла спітал са инкеят ку букуріе ші сенетате.]

Переклад

Маленький Давід почував себе погано, тому мама відвела його до лікаря. Лікар, доброзичливо посміхаючись, оглянув його і сказав, що у нього невеликі проблеми зі шлунком. З чарівним рецептом в руках Давід і його мама пішли в аптеку, де фармацевт дав їм пігулки і сказав приймати двічі на день. Через декілька днів лікування маленький Давід прокинувся з посмішкою на обличчі. Він так втішився, що знову може гратися, що бігав коридорами, радіючи, що здоровий.

Під час наступного візиту лікар похвалив Давіда за те, що той був дуже хорошим пацієнтом, і сказав, що тепер він повністю здоровий. Давід подякував лікареві і пообіцяв, що ніколи не забуватиме вчасно приходити на огляд, особливо тоді, коли погано почуватиметься. Так пригода маленького Давіда в лікарні завершилася щасливим одужанням

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

doctor, medic, asistent medical, medic
de familie, pacient, paramedic,
farmacist, cabinet medical, spital,
ambulanță, rețetă, programare,
consultație, examen medical,
diagnosticare, tratament, bilet de
trimitere, analiză, operație, durere,
febră, vărsătură, vomă, diaree,
răceală, gripă, alergie, infecție,
stetoscop, tensiometru, termometru,
electrocardiogramă, radiografie

a naște/a se naște

[а наште/а се наште]

народжувати(ся)

Eu (mă) nasc

[eu me наск]

Я народжую(ся)

Tu (te) naști

[ту те наштъ]

Ти народжуеш(ся)

El/Ea (se) naște

[ел/я се наште]

Він/Вона народжує(ться)

Noi (ne) naștem

[ной не наштем]

Ми народжуємо(ся)

Voi (vă) nașteți

[вой ве наштець]

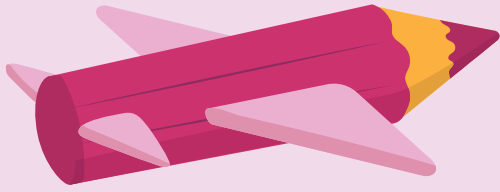
Ви народжуєте(ся)

Ei/Ele (se) nasc

[ей/еле се наск]

Вони народжують(ся)

		Застосовується для
cel, celui, acela, acelaia, cel ce	[чел, челуй, ачела, ачелуйа, чел че]	чоловічого та середнього роду, в однині
cea, celei, aceea, aceeaia, cea ce	[ча, челей, ачєя, ачелейа, чєя че]	жіночого роду, в однині
cei, celor, aceia, celora, acelora, cei ce	[чей, челор, ачєйа, челора, ачелора, чей че]	чоловічого роду, в множині
cele, celor, acelea, celora, acelora, cele ce	[челе, челор, ачєля, челора, ачелора, челе че]	жіночого та середнього роду, в множині

LECȚIA 14.4

La stomatolog [ла стоматолог'] У стоматолога

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[čitеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- stomatolog
- cabinet dentar
- clinică stomatologică
- plombă
- implant
- pastă de dinți
- carie
- respirație urât mirositoare
- tehnician dentar
- scaun dentar
- aparatură dentară
- tratament de canal
- aparat dentar
- apă de gură
- durere de dinte
- asistent medical
- consultație
- extractie
- periută de dinți
- ață dentară
- gingie inflamată

aparat dentar	[апарат дентар]	– брекеті
aparatură dentară	[апаратуре дентаре]	– стоматологічний апарат
apă de gură	[апе де гуре]	– ополіскувач для рота
asistent medical	[асістент медікал]	– медичний асистент
ață dentară	[аце дентаре]	– зубна нитка
cabinet dentar	[кабінет дентар]	– стоматологічний кабінет
carie	[каріе]	– каріес

clinică stomatologică	[клініке стоматолоджіке]	– стоматологічна клініка
consultație	[консультаціе]	– консультація
durere de dinte	[дурере де дінте]	– зубний біль
extracție	[екстракціе]	– видалення
gingie inflamată	[джінджіе інфлаamate]	– запалена ясна
implant	[імплант]	– імплантат
pastă de dinți	[пасте де дінць]	– зубна паста
periuță de dinți	[періуце де дінць]	– зубна щітка
plombă	[пломбе]	– пломба
respirație urât mirositoare	[респіраціе урит міросітоаре]	– неприємний запах з рота
scaun dentar	[скаун дентар]	– стоматологічне крісло
stomatolog	[стоматолог]	– лікар-стоматолог
tehnician dentar	[техніціан дентар]	– зубний технік
tratament de canal	[тратамент де канал]	– лікування корневих каналів

o plombă – două plombe [о пломбе - доуе пломбе]
одна пломба - дві пломби

un dinte – doi dinți [ун дінте - дой дінць]
один зуб - два зуби

un cabinet – două cabinete [ун кабінет - доуе кабінете]
один кабінет - два кабінети

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Cabinet stomatologic.

Bună ziua!

Bună ziua!

Ce te doare?

Mă doare un dinte.

Te-a deranjat acest dinte înainte?

Nu, este pentru prima dată. Mi-e teamă!

Stai pe scaun să te consult.

Ce-i cu dintele, domnule stomatolog?

Ar trebui tratat. Să punem o plombă.

Nu o să doară? începe copilul să plângă.

Te-a deranjat acest dinte înainte?

Nu, este pentru prima dată. Mi-e teamă!

Nu, stai liniștit. Îți promit că totul va fi bine.

Bine, mulțumesc!

Транслітерація.

[Кабінет стоматолоджік

Буне зіуа

Буне зіуа

Че те доаре?

Ме доаре ун дінте

Тя деранжат ачест дінте инаінте?

Ну, есте пентру пріма дате. Міє

тяме

Стай пє скаун се те консулт

Чей ку дінтеле домнуле стоматолог

Ар требуї тратат. Се пунем о

пломбе

Ну о се доаре? инчепє копїлул се

плинге

Ну стай лїніштїт. Иць промїт ке

тотул ва фі бїне

Бїне мулцумєск]

Переклад

Стоматологічний кабінет

- Добрий день!

- Добрий день!

- На що скаржишся?

- У мене болить зуб.

- Раніше тебе цей зуб турбував?

- Ні, вперше. І я боюся!

- Сїдай у крісло. Я подивлюся.

- Що із зубом, пане стоматолог?

- Його треба лікувати. Поставимо
пломбу.

- Це не буде боляче? - починає
плакати дитина.

- Ні, будь спокійний. Обіцяю, що все
буде добре.

- Гаразд, дякую!

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]

Перепиши у зошит за зразком.

stomatolog, tehnician dentar,
asistent medical, cabinet dentar,
dinică stomatologică, scaun dentar,
aparatură dentară, consultație,
plombă, tratament de canal,

extracție, implant, aparat dentar,
periuță de dinți, pastă de dinți,
apă de gură, ață dentară, carie,
durere de dinte, gingie inflamată,
respirație urât mirositoare

Temete-te! [тємєтєтє] – Бійся!

Nu te teme! [нү тє тємє] – Не бійся!

Temeți-vă! [тємєцівє] – Бійтеся!

Nu vă temeți! [нү вє тємєць] – Не бійтеся!

a se teme

[а сє тємє]

боятися

Eu mă tem

[єу мє тєм]

Я боюся

Tu te temi

[тү тє тємь]

Ти боїшся

El/Ea se teme

[єл/я сє тємє]

Він/Вона боїться

Noi ne temem

[нөй нє тємєм]

Ми боїмося

Voi vă temeți

[вөй вє тємєць]

Ви боїтеся

Ei/Ele se tem

[єй/єлє сє тєм]

Вони бояться

Supără-te! [суперете] – Засмучуйся!

Nu te supăra! [ну те супера] – Не засмучуйся!

Supărați-vă! [супераціве] – Засмучуйтеся!

Nu vă supărați! [ну ве супераць] – Не засмучуйтеся!

a supăra/a se supăra

[a супера/а се супера]

засмучуватися

Eu (mă) supăr

[eu me супер]

Я засмучую(ся)

Tu (te) superi

[tu te суперь]

Ти засмучуєш(ся)

Ei/Ea (se) supără

[el/я се супере]

Він/Вона засмучує(ться)

Noi (ne) supărăm

[noi ne суперем]

Ми засмучуємо(ся)

Voi (vă) supărați

[voi ve супераць]

Ви засмучуєте(ся)

Ei/Ele (se) supără

[ei/ele се супере]

Вони засмучують(ся)

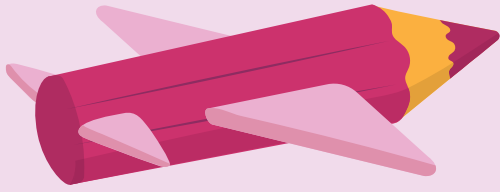
CAPITOLUL 15.

Din viața noastră

[дін віаца ноастре]

З нашого життя

LECȚIA 15.1

Educație financiară [едукаціє фінанчіаре] Фінансова грамотність

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- leu
- ban
- card
- cumpăr
- venit
- pensie
- economie
- pușculiță
- grivnă
- monedă
- cont
- cheltui
- investiție
- dobândă
- disciplină
- valoarea banului
- euro
- bancnotă
- buget
- donație
- câștig
- muncă
- economisesc
- îndeplinesc visul
- dolar
- cash
- chitanță
- datorie
- salariu
- afacere

afacere [афачере] – **бізнес**

ban [бан] – **бан**

bancnotă [банкноте] – **банкнота**

buget [бюджет] – **бюджет**

card [кард] – **картка**

cash [кеш] – **готівка**

câștig [киштіг] – **заробіток / виграш**

cheltui [келтуї] – **витрачую**

chitanță	[кітанце]	– квитанція
cont	[конт]	– рахунок
cumpăr	[кумпер]	– купую
datorie	[даторіе]	– борг
disciplină	[дісчіпліне]	– дисципліна
dobândă	[добинде]	– відсоток
dolar	[долар]	– долар
donatie	[донаціе]	– дарування
economie	[економіе]	– економія
economisesc	[економісеск]	– заощаджую
euro	[єуро]	– євро
grivnă	[ґривне]	– гривня
investiție	[інвестиціе]	– інвестиції
îndeplinesc visul	[индеплінеск вісул]	– здійснюю мрії
leu	[леу]	– лей
monedă	[монеде]	– монета
muncă	[мунке]	– робота
pensie	[пенсіе]	– пенсія
pușculiță	[пушкуліце]	– скарбничка
salariu	[саларіу]	– заробітна плата
valoarea banului	[валоаря банулуй]	– цінність грошей
venit	[веніт]	– дохід

o monedă – două monede [o монедe - доуе монедe]
одна монета - дві монети

un vânzător - doi vânzători [ун винзетор- дой винзеторь]
один продавець - два продавці

un câștig - două câștiguri [ун киштіг' - доуе киштігурь]
один виграш - два виграші

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Bună ziua! Cât costă afinele și piersicile?

Bună! Un coș cu afine costă 10 lei, un kilogram de piersici 8 lei

Tina, ție ce îți place?

Piersici, mami.

Dați-mi un kilogram și jumătate de piersici și un coș cu afine.

Vă costă 22 lei și 50 de bani punga.

Tina, ce bancnote să dau, cum crezi?

Bancnote de 20 lei și 5 lei.

Ce crezi, cât rest ne va da vânzătorul?

Nu știu.

Vânzătorul spune:

Vă dau rest 2 lei și 50 de bani.

Mulțumim!

Cu plăcere!

Транслітерація.

- [- Буне зіуа! Кит косте афінеле ші піерсічеле?
- Буне! Ун кош ку афінеле косте зече (10) лей, ун кілограм де піерсіч опт (8) лей.
- Тіна, ціе че иць плаче?
- Піерсіч, мамі.
- Дацімь ун кілограм ші жуметате де піерсіч ші ун кош ку афінеле.
- Ве косте доуезечь ші дой (22) лей ші чінчзечь (50) де бань пунга.
- Тіна, че банкноте се дау, кум крезь?
- Банкноте де доуезечь (20) лей ші чінчь (5) лей.
- Че крезь, кит рест не ва да винзеторул?
- Ну штіу.
Винзеторул спуне:
- Ве дау рест дой (2) лей ші чінчзечь (50) де бань.]
- Мулцумім!
- Ку плечере!

Переклад

- Добрий день. Скільки коштують чорниці і персики?
- Добрий день! Кошик чорниць коштує 10 леїв, один кілограм персиків - 8 леїв.
- Тіно, що тобі подобається?
- Персики, мамо.
- Дайте мені півтора кілограма персиків і кошичок чорниць.
- 22 леї і 50 бан за пакет.
- Тіно, як ти думаєш, яку купюру дати?
- 20 леїв і 5 леїв.
- А ти як думаєш, скільки решти нам поверне продавець?
- Я не знаю.
Продавець каже:
- Я даю вам решту - 2 леї і 50 бан.
- Дякую!
- Нема за що!

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

lei, grivnă, euro, dolar, ban, mone-
dă, bancnotă, cash, card, cont, buget,
chitanță, cumpăr, cheltui, donație, dato-

rie, venit, investiție, câștig, salariu, pen-
sie, dobândă, muncă, afacere, economie,
disciplină, valoarea banului, economi-
sesc, pusaclită, îndeplinesc visul

Cumpără! [кумпере] – **Купуй!**

Nu cumpăra! [ну кумпера] – **Не купуй!**

Cumpără-ți! [кумперець] – **Купуй собі!**

Nu-ți cumpăra! [нуць кумпера] – **Не купуй собі!**

Cumpărați! [кумпераць] – **Купуйте!**

Nu cumpărați! [ну кумпераць] – **Не купуйте!**

Cumpărați-vă! [кумпераціве] – **Купуйте собі!**

Nu vă cumpărați! [ну ве кумпераць] – **Не купуйте собі!**

a cumpăra

[а кумпера]

купувати

Eu cumpăr

[eu кумпер]

Я купую

Tu cumperi

[tu кумперь]

Ти купуеш

El/Ea cumpără

[ел/я кумпере]

Він/Вона купує

Noi cumpărăm

[ной кумперем]

Ми купуємо

Voi cumpărați

[вой кумпераць]

Ви купуєте

Ei/Ele cumpără

[ей/еле кумпере]

Вони купують

LECȚIA 15.2

La magazin [ла маґазін] У магазині

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- vânzător
- administrator
- bon
- cântar raft
- detergent
- patiserie
- băutură
- client
- cărucior
- casă de marcat
- îmbrăcămintе
- măcelărie
- lactate
- casier
- coș
- pungă
- încălțăminte
- pâine
- mezeluri

administrator [адміністратор] – адміністратор

băutură [беутуре] – напій

bon [бон] – чек

casă de marcat [касе де маркат] – касовий апарат

casier [касієр] – касир

cărucior [керучор] – візок

cântar [кинтар] – ваги

client [клієнт] – клієнт

coș [кош] – кошик

detergent	[детерджент]	– миючий засіб
îmbrăcămintе	[имбрекемінте]	– одяг
încălțămintе	[инкелцемінте]	– взуття
lactate	[лактате]	– молочна
măcelărie	[мечелеріе]	– м'ясна продукція
mezeluri	[мезелурь]	– ковбасні вироби
patiserie	[патісеріе]	– випічка / пекарня
pâine	[пийне]	– хліб
pungă	[пунг'е]	– пакет
raft	[рафт]	– стелаж
vânzător	[винзетор]	– продавець

o patiserie – două patiserii [o патісеріе - доуе патісерій]
одна пекарня - дві пекарні

un client – doi clienți [ун клієнт - дой клієнць]
один покупець - два покупці

un bon – două bonuri [ун бон - доуе бонурь]
один чек - два чеки

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Bună ziua! Bine ați venit! Cu ce vă pot ajuta?

Bună ziua! Caut o haină pentru mine.

Rochie, tricou, pantaloni...?

Doresc un tricou gri, un model mai clasic cu fermoar sau nasturi.

Ce mărime purtați?

Mărimea 32.

Ce părere aveți de tricoul acesta, vă place?

Da, mi se pare drăguț. Dați-mi-l să-l probez la cabină.

Vă place?

Îmi place cum se așează. Ce preț are?

25 de lei. Îl cumpărați?

Da, îl iau.

Ați ales un model deosebit și de foarte bună calitate. Îl împachetez imediat.

Mulțumesc. Poftiți banii!

Vă mulțumesc că ați cumpărat de la noi. Să-l purtați cu plăcere!

Și eu vă mulțumesc! Să aveți o zi bună!

Транслітерація.

[- Буне зіуа! Біне аць веніт! Ку че ве пот ажута?

- Буне зіуа! Каут о хайне пентру міне.

- Рокіє, трікоу, панталонь...?

- Дореск ун трікоу ґрі, ун модел май класік ку фермоар сау настурь.

- Че меріме пуртаць?

- Мерімя 32.

Переклад

- Добрий день! Ласкаво просимо!

Чим я можу вам допомогти?

- Добрий день. Я шукаю якусь річ для себе.

- Сукню, футболку, штани...?

- Я хочу сіру футболку класичної моделі на блискавці або ґудзиках.

- Який у вас розмір?

- Чє перере авець дє трікоул ачєста, ве плачє?
- Да, мї сє парє дрегуц. Дацімїл сєл пробєз ла кабїнє.
- Ве плачє?
- Имь плачє кум сє ашязє. Чє прец арє?
- 25 дє лєй. Ил кумпераць?
- Да, ил яу.
- Аць алєс ун модел дєосєбїт шї дє фоарте бунє калїтатє. Ил импакєтєз їмєдіат.
- Мулцумєск. Пфотїць банїй!
- Ве мулцумєск кє аць кумперат дє ла ной. Сєл пуртаць ку плєчєрє!
- Шї єу ве мулцумєск! Сє авець о зі бунє!]

- 32-й.
- Що ви думаете про цю футболку, вона вам подобається?
- Так, мені здається, що вона підійде мені. Давайте я приміряю її в примірочній.
- Вам до вподоби?
- Так, подобається, як вона на мені сидить. Яка ціна?
- 25 лєїв. Будете купувати її?
- Авжеж, беру її.
- Ви вибрали особливу модель дуже хорошої якості. Я зараз негайно запакую.
- Дякую. Ось ваші гроші.
- Дякую, що купили у нас. Носїть їз задоволенням.
- І вам дякую! Бажаю вам гарного дня!

**COPIAZĂ ÎN CAIETUL
TĂU, DUPĂ MODEL**

[копіазє ин каєтул тєу, дупє модел]
Перепиши у зошит за зразком.

vânzător, client, casier, administrator,
cărucior, coș, bon, casă de marcat, pum-
gă, cântar, raft, îmbrăcăminte, încăl-
țăminte, detergent, măcelărie, pâine,
patiserie, lactate, mezeluri, băutură

Dă! [де] – Давай!

Nu da! [ну да] – Не давай!

Dă-mi! [демь] – Давай мені!

Nu-mi da! [нумь да] – Не давай мені!

Dați! [даць] – Давайте!

Nu dați! [ну даць] – Не давайте!

Dați-mi! [дацімь] – Давайте мені!

Nu-mi dați! [нумь даць] – Не давайте мені!

Dați-ne! [даціне] – Давайте нам!

Nu ne dați! [ну не даць] – Не давайте нам!

a da / a nu da

[а да / а ну да]

давати / не давати

Eu (nu) dau

[еу ну дау]

Я (не) даю

Tu (nu) dai

[ту ну дай]

Ти (не) даєш

El/Ea (nu) dă

[ел/я ну де]

Він/Вона (не) дає

Noi (nu) dăm

[ной ну дем]

Ми (не) даємо

Voi (nu) dați

[вой ну даць]

Ви (не) даєте

Ei/Ele (nu) dau

[ей/еле ну дау]

Вони (не) дають

Plătește! [плетеште] – Оплачуй!

Nu plăți! [ну плеті] – Не оплачуй!

Plătiți! [плетіць] – Оплачайте!

Nu plătiți! [ну плетіць] – Не оплачайте!

a plăti /a nu plăti

[а платі /а ну платі]

оплачувати / не оплачувати

Eu (nu) plătesc

[eu nu plătesc]

Я (не) оплачую

Tu (nu) plătești

[tu nu plătешть]

Ти (не) оплачуеш

El/Ea (nu) plătește

[el/ea nu plătеште]

Він/Вона (не) оплачує

Noi (nu) plătim

[noi nu plătим]

Ми (не) оплачуємо

Voi (nu) plățiți

[voi nu plătіць]

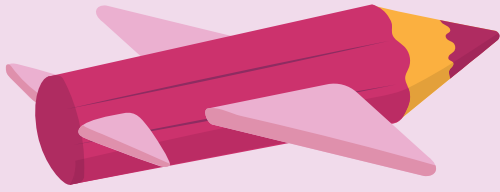
Ви (не) оплачуєте

Ei/Ele (nu) plătesc

[ei/ele nu plătеск]

Вони (не) оплачують

LECȚIA 15.3

Mijloace de transport [міжлоаче де транспорт] Транспортні засоби

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]

Прочитай і запам'ятай!

- metrou
- autobuz
- tren
- vapor
- tramvai
- mașină
- avion
- tractor
- troleibuz
- bicicletă
- elicopter
- trotinetă

autobuz	[аутобуз]	– автобус
avion	[авіон]	– літак
bicicletă	[бічі клете]	– велосипед
elicopter	[елікоптер]	– вертоліт
mașină	[машіне]	– автомобіль
metrou	[метроу]	– метро
tractor	[трактор]	– трактор
tramvai	[трамвай]	– трамвай
tren	[трєн]	– поїзд / потяг
troleibuz	[тролейбуз]	– тролейбус
trotinetă	[тротінете]	– самокат
vapor	[вапор]	– корабель

o bicicletă – două biciclete [o бічіклете - доуе бічіклете]
один велосипед - два велосипеди

un șofer – doi șoferi [ун шофер - дой шоферь]
один водій - два водії

un tren – două trenuri [ун трен - доуе тренурь]
один потяг - два потяги

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Povestea despre mijloacele de transport

Pufișor și prietenii săi s-au hotărât să exploreze minunata lume a mijloacelor de transport. Prima oprire a fost la Bicicleta zâmbăreață, cu roți mari și ghidon vesel. Au pedalat prin pădure și au sărit peste delușoare, simțind vântul în pletele lor pufoase.

Apoi au întâlnit un Tren mic și vesel. Cu un "Tu-tu-u!", au călătorit prin munți și văi, bucurându-se de peisajele fermecătoare din vagoanele ca niște cuiburi de păsări.

Au dat apoi de Tramvaiul galben, o mașinuță lungă și strălucitoare cu faruri ca niște stele. Pufișor și prietenii săi au explorat străzile luminate, simțindu-se ca într-un basm.

Ultima aventură a fost cu un Vapor jucăuș. Eroii noștri au navigat pe mări și râuri, ascultând povești captivante.

La finalul zilei, cu zâmbete până la urechi, au ajuns acasă, amintindu-și mereu de ziua lor specială plină de descoperiri.

Și așa, Pufișor și prietenii săi au înțeles că mijloacele de transport fac călătoriile mai distractive și că lumea este plină de minuni pentru cei curioși.

Транслітерація.

[Повестя деспре міжлоачеле де транспорт
Пуфішор ші пріетеній сей сау хотерит се експлорезе мінуната луме а міжлоачелор де транспорт.
Пріма опріре а фост ла Бічіклета зимберяце, ку роць марь ші гідон весел. Ау педалат прін педуре ші ау серіт песте делушоаре, сімцінд винтул ин плетеле лор пуфоасе Апой ау интилніт ун Трен мік ші весел. Ку ун "Ту-ту-у!", ау келеторіт прін мунць ші вей, букуриндусе де пейзаже фермекетоаре дін вагоанеле ка ніште куйбурь де песерь.

Ау дат апой де Трамваюл ґалбен, о машинуце лунґе ші стрелучітоаре ку фарурь ка ніште стеле. Пуфішор ші пріетеній сей ау експлорат стрезіле лумінате, сімціндусе ка интрун басм.

Ултіма авентуре а фост ку ун Вапор жукеуш. Єроїй ноштрі ау навіґат пе мерь ші риурь, аскултінд повешть каптіванте.

Ла фіналул зілей, ку зимбете пине ла урець, ау ажунс акасе, амінтіндушь мереу де зіуа лор спечіале пліне де дєскоперірь. Ші аша, Пуфішор ші пріетеній сей ау инцелес ке міжлоачеле де транспорт фак келеторііле май

Переклад

Казка про транспортні засоби
Пухнастик та його друзі вирішили дослідити дивовижний світ транспорту. Спочатку зупинилися біля Усміхненого велосипеда з великими колесами та веселим кермом. Вони їхали на велосипеді через ліс і перестрибували через горбки, відчуваючи вітер у своєму пухнастому волоссі.

Потім зустріли веселий маленький Потяг. З "Ту-ту-у!" вони подорожували горами та долинами, насолоджуючись чарівними краєвидами з вагонів, схожих на пташині гнізда.

Пізніше натрапили на жовтий Трамвай - довгий, блискучий вагончик з фарами, схожими на зірки. Пухнастик та його друзі оглядали яскраво освітлені вулиці, відчуваючи себе наче в казці.

Остання пригода була з грайливим Пароплавом. Наші герої плавали морями та річками, слухаючи захопливі історії.

Наприкінці дня, усміхаючись аж до вух, вони повернулися додому, назавжди запам'ятавши цей

дістрактивє шї ке лумя єсте плїне де мїнунь пентру чєй курїошь.]

особливий день, сповнений відкриттів.

Так Пухнастик та його друзі зрозуміли, що транспортні засоби роблять подорожі цікавішими і що світ сповнений чудес для допитливих.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каєтул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

metrou, tramvai, troleibuz, autobuz,
mașină, bicicletă, tren, avion, elicopter,
vapor, tractor, trotinetă

Condu! [конду] – Керуй!

Nu conduce! [ну кондучє] – Не керуй!

Conduceți! [кондучєць] – Керуйте!

Nu conduceți! [ну кондучєць] – Не керуйте!

a conduce

[а кондучє]

керувати

Eu conduc

[єу кондук]

Я керую

Tu conduci

[ту кондучь]

Ти керуєш

El/Ea conduce

[єл/я кондучє]

Він/Вона керує

Noi conducem

[ной кондучєм]

Ми керуємо

Voi conduceți

[вой кондучєць]

Ви керуєте

Ei/Ele conduc

[єй/єле кондук]

Вони керують

LECȚIA 15.4

În parc [ин парк]
В парку

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[чітеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- leagăn
- carusel
- căsuță de joacă
- tobogan
- complex
- bancă și masă
- balansoar
- nisipar

balansoar	[балансоар]	– гойдалка „Човник”
bancă și masă	[банке ші масе]	– лавка та столик
carusel	[карусел]	– карусель
căsuță de joacă	[кесуце де жоакє]	– ігровий будиночок
complex de cățarat	[комплекс де кецерат]	– лазалки
leagăn	[лягєн]	– гойдалка
nisipar	[нісіпар]	– пісочниця
tobogan	[тобоган]	– гірка
trambulină	[трамбуліне]	– батут

o trambulină - două trambuline [о трамбуліне - доуе трамбуліне]
один батут - два батуту

un prieten - doi prieteni [ун прієтен - дой прієтєнь]
один друг - два друга

un tobogan - două tobogane [ун тобоґан - доуе тобоґанє]
один гірка – дві гірки

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Povestea noastră începe cu patru prieteni - Damir, Maxim, Adelina și Nazarii, care s-au cunoscut într-un parc la locul de joacă. Damir și Nazarii se dădeau pe tobogan, Adelina și Maxim escaladau complexul de cățărat.

Acești patru adolescenți aveau o pasiune comună pentru natură și pentru a face lumea un loc mai bun. Împreună, au hotărât să transforme Săptămâna Verde de la școală, într-o aventură captivantă.

Prima zi a Săptămânii Verzi a început cu un concurs de desene cu temă ecologică. Fiecare copil a creat imagini pline de flori, copaci și animale, iar școala a fost decorată cu aceste opere de artă pline de culoare.

A doua zi, toată școala s-a implicat în plantarea de copaci în curtea școlii. Cu lopeți și stropitori, copiii au înfipt răsadurile în pământ, îngrijindu-le cu grijă.

A treia zi a fost dedicată înțelegerii importanței economisirii energiei. Prin jocuri interactive și experimente amuzante, copiii au învățat cum să economisească apă și electricitate în viața de zi cu zi.

Restul Săptămânii Verzi au avut loc spectacole ecologice.

Săptămâna Verde s-a încheiat cu bucurie pentru toți copiii.

Транслітерація.

[Товєстя ноастрє инчєпє ку патру прїєтєнь - Дамїр, Максїм, Адєліна шї Назарїй, карє сау куноскут интрун парк ла локул дє жоакє. Дамїр шї Назарїй сє дєдѣу пє тобоган, Адєліна шї Максїм єскаладау комплексул дє кєцєрат. Ачєштѣ патру адолєсчєнцѣ авѣу о пасїунє комунє пєнтру натурє шї пєнтру а фачє лумѣ ун лок май бун. Импрєунє, ау хотєрит сє трансформє Сєптємина Вєрдє дє ла шкоалє интро авєнтурє каптївантє. Трїма зї а Сєптєминїй Вєрзь а инчєпут ку ун конкурс дє дєсєнє ку тємє єсколджїкє. Фїскарє копїл а крєат їмаджїнь плїнє дє флорь, копачь шї анїмалє, яр шкоала а фост декоратє ку ачєстє опєрє дє артє плїнє дє кулоарє. А доуа зї, тоатє шкоала са їмплїкат ин плантарѣ дє копачь ин куртя школїй. Ку лопєць шї стропїторь, копїй ау инфїпт рєсатурїлє ин пємінт, ингрїжїндулє ку грїжє. А трєя зї а фост дєдїкатє инцєлєджерїй їмпортанцєй єкономїсїрїй єнєрджїєй. Трїн

Переклад

Наша історія про чотирьох друзів - Даміра, Максима, Аделіни та Назарія, які зустрілися в парку на дитячому майданчику. Дамір і Назарій спускалися з гірки, Аделіна й Максим лізли на лазалки. Цих чотирьох підлітків об'єднувала любов до природи та бажання зробити світ кращим. Разом вони вирішили перетворити Зелений тиждень у школі на захоплюючу пригоду. Перший день Зеленого тижня розпочався з конкурсу малюнків на екологічну тематику. Кожна дитина створила малюнки з квітами, деревами та тваринами, і школа була прикрашена витворами мистецтва, наповненими кольорами. Наступного дня вся школа долучилася до висаджування дерев на шкільному подвір'ї. Використовуючи лопати та поливалки, діти закопували саджанці в землю, дбайливо

жокурь інтерактіве ші експерименте амузанте, копійй ау инвечат кум се економіяске апе ші електрїчїтате ин вяца де зі ку зі.

Рестул Септеминїй Верзь ау авут лок спектаколе екологїче.

Септемина Верде са инкеят ку букурїе пентру тоць копійй.]

доглядаючи за ними.

Третїй день був присвячений важливостї економїї енергїї. За допомогою інтерактивних ігор та веселих експериментів діти дізналися, як економити воду та електроенергїю в повсякденному житті.

Під кінець Зеленого тижня проходили екологічні вистави. Зелений тиждень завершився радістю для всіх дітей.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

leagăn, tobogan, balansoar, carusel,
complex de cățărare, nisipar, casuță de
joacă, bancă și masă, trambulină

Îngrijește! [инґріжеште] – Піклуйся!

Nu îngriji! [ну инґріжі] – Не піклуйся!

Îngrijiți! [инґріжіць] – Піклуйтеся!

Nu îngrijiți! [ну инґріжіць] – Не піклуйтеся!

a îngriji

[а инґріжі]

піклуватися

Eu îngrijesc

[еу инґріжеск]

Я піклуюся

Tu îngrijești

[ту инґріжешть]

Ти піклуєшся

El/Ea îngrijește

[ел/я инґріжеште]

Він/Вона піклується

Noi îngrijim

[ной инґріжим]

Ми піклуємося

Voi îngrijiți

[вой инґріжіць]

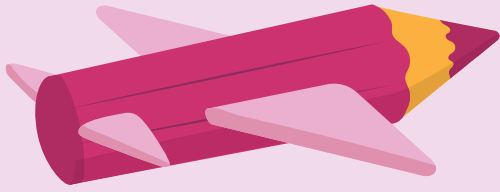
Ви піклуєтеся

Ei/Ele îngrijesc

[ей/еле инґріжеск]

Вони піклуються

LECȚIA 15.5

Meserii și profesii [месерій ші професій] Професії та спеціальності

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[čitеште ші реціне]
Прочитай і запам'ятай!

- profesor
- medic
- grănicer
- cântăreț
- pictor
- programator
- inginer
- constructor
- frizer
- cercetător
- actor
- bucătar
- avocat
- pilot
- croitor
- polițist
- șofer
- cizmar
- fermier
- traducător

actor	[актор]	– актор
avocat	[авокат]	– адвокат
bucătar	[букетар]	– кухар
cântăreț	[кинтерец]	– співак
cercetător	[черчететор]	– дослідник
cizmar	[чізмар]	– чоботар / швець
constructor	[конструктор]	– будівельник
croitor	[кроітор]	– кравець
fermier	[фермієр]	– фермер

frizer	[фрізер]	– перукар
grănicer	[ґренічер]	– прикордонник
inginer	[інджінер]	– інженер
medic	[медік]	– лікар
pictor	[піктор]	– художник
pilot	[пілот]	– пілот
polițist	[поліціст]	– поліцейський
profesor	[професор]	– професор / вчитель
programator	[програмактор]	– програміст
șofer	[шофер]	– водій
traducător	[традукетор]	– перекладач

o meserie – două meserii [о месеріє - доуе месерій]
одна професія - дві професії

un avocat – doi avocați [ун авокат - дой авокаць]
один адвокат - два адвокати

un personaj – două personaje [ун персонаж - доуе персонаже]
один персонаж - два персонажі

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
 У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

David împreună cu prietena lui, Tina, au avut o idee minunată: să descopere meseriile speciale ale familiilor lor printr-un mic spectacol.

Mama lui David a fost prima care a venit pe scenă cu o tablă și cretă colorată. Ea a desenat animale amuzante și a spus că este profesoară, ajutând copiii să învețe lucruri noi și interesante.

Apoi, tatăl lui David a apărut cu o lampă mică și a făcut o mică demonstrație de magie electrică. A explicat că este electrician și ajută la aducerea curentului electric în casele oamenilor.

Fratele mai mare al lui David a venit pe scenă cu jucării de pluș, care întruchipau animale. El a spus că vrea să devină medic veterinar pentru a ajuta ca toate animăluțele să fie fericite și sănătoase.

La final, au venit și unchiul actor, care a interpretat câteva personaje amuzante, și mătușa bucătar, care a adus prăjituri delicioase pentru toată lumea.

După spectacol, toată lumea s-a adunat într-o îmbrățișare mare și au înțeles că fiecare meserie este importantă.

Транслітерація.

[Давід импреуне ку пріетена луй, Тіна, ау авут о ідеє мінунате: се дескопере месерііле спечіале але фаміліілор лор прінтрун мік спектакол.
Мама луй Давід а фост пріма каре а веніт пе счене ку о табле ші крете колорате. Я а десенат анімале амузанте ші а спус ке есте професоаре, ажутінд копії се інвеце лукрурь ной ші інтересанте. Апой, тател луй Давід а аперут ку о лампе міке ші а фекут о міке

Переклад

У Давіда та його подруги Тіни виникла чудова ідея: за допомогою невеличкої вистави розповісти про особливі професії їхніх родин. Мама Давіда вийшла на сцену першою з дошкою та кольоровою крейдою. Вона намалювала кумедних тварин і розповіла, що є вчителькою, яка допомагає дітям пізнавати нове і цікаве. Потім з'явився тато Давіда з

демонстраціє де маджіє електріке. А експлікат ке есте електріціан ші ажуте ла адучеря курентулуй електрік ин каселе оаменілор. Фрателе май маре ал луй Давід а веніт пе счене ку жукерій де плуш, каре интрукіпау анімале. Ёл а спус ке вря се девіне медік ветерінар пентру а ажута ка тоате анімелуцеле се фіе ферічіте ші сенетоасе.

Ла фінал, ау веніт ші ункюл актор, каре а інтерпретат китева персонаже амузанте, ші метуша букетар, каре а адус прежітурь делічіоасе пентру тоате лумя. Дупе спектакол, тоате лумя са адунат интро имбрецішаре маре ші ау инцелес ке фіекаре месеріе есте імпортанте.]

маленькою лампочкою і продемонстрував невеличку електричну магію. Пояснив, що він електрик, і допомагає, проводити електрику в домівки людей. Старший брат Давіда вийшов на сцену з м'якими іграшками у вигляді тварин. Він сказав, що хоче стати ветеринаром, щоб допомагати усім тваринам бути щасливими та здоровими.

Наприкінці прийшли дядько-актор, який зіграв кілька кумедних персонажів, і тітка-кухар, яка принесла смачні тістечка для всіх присутніх.

Після вистави всі міцно обійнялися і зрозуміли, що кожна професія важлива.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]

Перепиши у зошит за зразком.

profesor, constructor, croitor, medic, fri-
zer, politist, gramicer, cercetator, sofer,
cantaret, actor, cizmar, pictor, bucatar,
fermier, programator, avocat, tradu-
cator, inginer, pilot

Vino! [віно] – Приходь!
Nu veni! [ну вені] – Не приходь!
Veniți! [веніць] – Приходьте!
Nu veniți! [ну веніць] – Не приходьте!

a veni / a nu veni

[а вені / а ну вені]

приходити / не приходити

Eu (nu) vin

[eu nu він]

Я (не) приходжу

Tu (nu) vii

[tu nu вий]

Ти (не) приходиш

El/Ea (nu) vine

[el/ya nu віне]

Він/Вона (не) приходять

Noi (nu) venim

[noi nu венім]

Ми (не) приходимо

Voi (nu) veniți

[voi nu веніць]

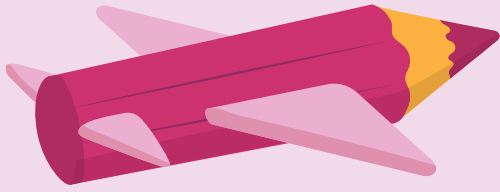
Ви (не) приходите

Ei/Ele (nu) vin

[ei/ele nu він]

Вони (не) приходять

LECȚIA 15.6

Sport [спорт] Спорт

**CITEȘTE ȘI
REȚINE!**

[citeșteți și rețineți]
Прочитай і запам'ятай!

- fotbal
- volei
- fotografie
- luptă
- alergare
- aerobic
- baschet
- hochei
- tenis
- handbal
- box
- patinaj
- golf
- aikido
- badminton
- karate
- gimnastică
- atletism
- biliard
- schi
- șah
- culturism
- pescuit
- pilates

aerobic [аеробік] – аеробіка

aikido [айкідо] – айкідо

alergare [алерґаре] – біг

atletism [атлетісм] – легка атлетика

badminton [бадмінтон] – бадмінтон

baschet [баскет] – баскетбол

biliard [біліард] – більярд

box [бокс] – бокс

culturism	[културісм]	– бодібілдинг
fotbal	[фотбал]	– футбол
fotograf	[фотограф]	– фотограф
gimnastică	[джімнастике]	– гімнастика
golf	[ґолф]	– гольф
handbal	[хандбал]	– гандбол
hochei	[хокей]	– хокей
karate	[карате]	– карате
luptă	[лупте]	– боротьба
patinaj	[патінаж]	– катання на ковзанах
pescuit	[пескуїт]	– риболовля
pilates	[пілатес]	– пілатес
schii	[скі]	– лижі
șah	[шах]	– шахи
tenis	[теніс]	– теніс
volei	[волей]	– волейбол

o minge - două mingi [о міндже - доуе мінджь]
один м'яч - два м'ячі

un gimnast - doi gimnaști [ун джімнаст - дой джімнашть]
один гімнаст - два гімнасти

un cerc - două cercuri [ун черк - доуе черкурь]
один обруч - два обручі

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOSEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Tina iubea să danseze. În sala de dans, învăța pași noi și se distra cu prietenii. Dansul era jocul ei preferat și o făcea fericită.

David era pasionat de fotografie. Cu fotoaparatul său, făcea poze florilor și animalelor din parc. Fotografia era modul lui de a prinde momentele frumoase.

Într-o zi, Tina și David au avut ideea de a organiza un eveniment special în parc. Au invitat toți copiii să se alăture lor și să împărtășească bucuria dansului și a fotografiei. Parcul s-a umplut de râsete și bucurii.

Copiii au dansat pe iarbă și au făcut poze drăguțe. Au format echipe pentru un concurs de alergare și s-au distrat la maxim. Fiecare copil a putut încerca ceva nou și s-a bucurat de activități diferite.

La finalul zilei, Tina și David au realizat că fiecare copil are pasiuni diferite, iar împărtășindu-le, au creat o zi memorabilă pentru toată lumea.

Транслітерація.

[Тіна юбя се дансезе. Ин сала де данс, инвеца пашь ной ші се дістра ку прієтеній. Дансул ера жокул єй преферат ші о феча ферічіте.

Давід ера пасіонат де фотографіє. Ку фотоапаратул сеу, феча позе флорілор ші анімалелор дін парк. Фотографіа ера модул луй де а прінде моментеле фрумоасе.

Интро зі, Тіна ші Давід ау авут ідея де а організа ун евенімент спеціал ин парк. Ау інвітат тоць копійї се се алетуре лор ші се импертешяске букурія дансулуй ші а фотографієй. Паркул са умплут де рисете ші букурій.

Копійї ау дансат пе ярбе ші ау фекут позе дрегуце. Ау формат екіпе пентру ун конкурс де алергаре ші сау дістрат ла максім. Фієкаре копіл а путут инчерка чева ноу ші са букурат де активітець діферіте.

Ла фіналул зілей, Тіна ші Давід ау реалізат ке фієкаре копіл аре пасіунь діферіте, яр импертешіндуле, ау креат о зі меморабіле пентру тоате лумя.]

Переклад

Тіна любила танцювати. У танцювальному залі вона вивчала нові рухи та весело проводила час з друзями. Танці були її улюбленим заняттям і робили її щасливою.

Давід захоплювався фотографією. Своім фотоапаратом фотографував квіти та тварини у парку.

Фотографування було для нього способом зафіксувати прекрасні моменти.

Одного дня в Тіни й Давіда виникла ідея організувати в парку особливий захід. Вони запросили всіх дітей приєднатися до них і розділити радість від танців і фотографування. Парк наповнився сміхом і радістю.

Діти танцювали на траві та робили милі фотографії. Вони сформували команди для змагань з бігу та весело проводили час. Кожна дитина спробувала щось нове й отримала задоволення від різних видів діяльності.

Наприкінці дня Тіна й Давід зрозуміли, що кожна дитина має різні захоплення, і, поділившись ними з іншими, вони створили незабутній день для всіх.

CITEȘTE ÎN GÂND, APOI CU VOCE TARE. POVEȘTEȘTE TEXTUL, CU CUVINTELE TALE. DACĂ ESTE NECESAR, FOLOȘEȘTE-TE DE TRANSLITERAȚIA UCRAINEANĂ.

Прочитай мовчки, потім - вголос. Перекажи текст своїми словами.
У разі потреби скористайся українською транслітерацією.

Astăzi am avut o oră de sport. Îmi place să fac gimnastică și să joc diverse jocuri. În școală avem echipe de fotbal, volei, handbal, atletism. Eu fac parte din echipa care a luat locul 2 la campionatul național de gimnastică ritmică. Dansăm și facem exerciții spectaculoase cu mingea, panglica, cercul și coarda. În România, primul concurs s-a desfășurat în 1956. Gimnastica ritmică este unul dintre cele mai apreciate sporturi, pentru că îmbină elemente din balet, dans și acrobatică. Disciplina, dar și persistența sunt elemente-cheie pentru a obține rezultate de succes.

Транслітерація.

[Астезь ам авут о оре де спорт.
Имь плаче се фак джимнастике ши
се жок диверсе жокурь. Ин шкоале
авем екіпе де фотбал, волей,
хандбал, атлетісм. Бу фак парте
дін екіпа каре а луат локул дой
(2) ла кампїонатул націонал де
джимнастике рїтміке. Дансем ши
фачем егзерчіцій спектакулоасе ку
мінджя, пангліка, черкул ши коарда.
Ин Роминїа, прїмул конкурс са
десфешурат ин о міе ноуе суте
чинзечь ши шасе (1956). Джимнастика
рїтміке есте унул дїнтре челе май
апречїате спортурь, пентру ке

Переклад

Сьогодні у нас був урок фізкультури.
Я люблю робити гімнастичні
вправи й грати в різні ігри. У нас у
школі є футбольна, волейбольна,
гандбольна, легкоатлетична
команди. Я входжу до складу
команди, яка посіла друге місце
на національному чемпіонаті з
художньої гімнастики. Ми танцюємо
й робимо ефектні вправи з м'ячем,
стрічкою, обручем і скакалкою. У
Румунії перші змагання відбулися
в 1956 році. Художня гімнастика є
одним із найпопулярніших видів
спорту, оскільки поєднує

имбіне елементе дін балет, данс
ші акробатіке. Дисципліна, дар ші
персістенца сунт елементе-кеіє
пентру а обціне резултате де
сукчес.]

в собі елементи балету, танцю
та акробатики. Дисципліна
та наполегливість - ключ до
досягнення успішних резултатів.

COPIAZĂ ÎN CAIETUL TĂU, DUPĂ MODEL

[копіазе ин каетул теу, дупе модел]
Перепиши у зошит за зразком.

fotbal, tenis, gimnastică, volei, hand-
bal, atletism, fotografie, box, biliard,
luptă, patinaj, schi, alergare, golf,
șah, aerobic, aikido, culturism, baschet,
badminton, pescuit, hochei, karate,
pilates

Fugi! [фуджъ] – Біжи!

Nu fugi! [ну фуджі] – Не біжи!

Fugiți! [фуджіць] – Біжіть!

Nu fugiți! [ну фуджіць] – Не біжіть!

a fugi

[а фуджі]

бігти

Eu fug

[еу фуг]

Я біжу

Tu fugi

[ту фудж]

Ти біжиш

El/Ea fuge

[ел/я фудже]

Він/Вона біжить

Noi fugim

[ной фуджим]

Ми біжимо

Voi fugiți

[вой фуджіць]

Ви біжите

Ei/Ele fug

[ей/еле фуг]

Вони біжать

Aleargă! [алярґе] – **Бігай!**

Nu alerga! [ну алерґа] – **Не бігай!**

Alergați! [алерґаць] – **Бігайте!**

Nu alergați! [ну алерґаць] – **Не бігайте!**

a alerga

[а алерґа]

бігати

Eu alerg

[еу алерґ]

Я бігаю

Tu alergi

[ту алердж]

Ти бігаеш

El/Ea aleargă

[ел/я алярґе]

Він/Вона бігає

Noi alergăm

[ной алерґем]

Ми бігаємо

Voi alergați

[вой алерґаць]

Ви бігаєте

Ei/Ele aleargă

[ей/еле алярґе]

Вони бігають

Зміст / Cuprins

ВВСТУПНЕ СЛОВО / CUVÂNT ÎNAINTE	1
Привіт! Salut!	
Давід і Тіна допоможуть тобі у вивченні румунської / David și Tina te vor ajuta să înveți limba română	2
АЛФАВИТ RO / ALFABETUL RO	3
Група літер/ Grupurile de litere	4
АЛФАВИТ UA / ALFABETUL UA	7
РОЗДІЛ / CAPITOLUL 10. Час / Timpul	8
Лекція / Lecția 10.1. Одиниці вимірювання часу / Unități de măsurare a timpului	9
Лекція / Lecția 10.2. Пори року / Anotimpurile	13
Лекція / Lecția 10.3. Мій одяг і взуття / Îmbrăcămintea și încălțăminte mea	18
Лекція / Lecția 10.4. Місяці року / Lunile anului	23
Лекція / Lecția 10.5. Дні тижня / Zilele săptămânii	29
Лекція / Lecția 10.6. Свята / Sărbători	33
Лекція / Lecția 10.7. Ранок, день, вечір/Dimineața, la prânz, seara	38
Лекція / Lecția 10.8. День у день, година і час, напрямок, позиції / Zi de zi, ceasul și timpul, direcție, poziții	44
РОЗДІЛ/CAPITOLUL 11. Їжа – джерело енергії людини/Hrana - sursă a energiei umane	53
Лекція / Lecția 11.1. Фрукти / Fructe	54
Лекція / Lecția 11.2. Екзотичні фрукти / Fructe exotice	58
Лекція / Lecția 11.3. Овочі, насіння, горіхи, злаки / Legume, semințe, nuci, cereale	62

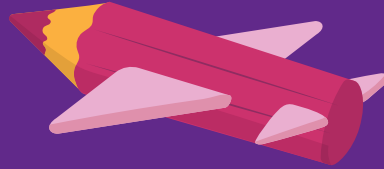
РОЗДІЛ / CAPITOLUL 12. Знайомство з навколишнім світом / Facem cunoștință cu mediul înconjurător	69
Лекція / Lecția 12.1. Домашні тварини / Animale domestice	70
Лекція / Lecția 12.2. Родини птахів і тварин / Familii de păsări și animale	74
Лекція / Lecția 12.3. Дикі тварини / Animale sălbatice	78
Лекція / Lecția 12.4. Риби та водні тварини / Pești și animale acvatice	83
Лекція / Lecția 12.5. Комахи та дикі птахи/Insecte și păsări sălbatice	88
РОЗДІЛ/CAPITOLUL 13. Мій будинок - моя фортеця/ Casa mea – cetatea mea	94
Лекція / Lecția 13.1. У будинку / În casă	95
Лекція / Lecția 13.2. Побутова техніка / Electrocasnice	102
РОЗДІЛ/CAPITOLUL 14. Людина та її здоров'я / Omul și sănătatea lui	107
Лекція / Lecția 14.1. Моє дивовижне тіло/Corpul meu uimitor	108
Лекція / Lecția 14.2. Людські почуття та емоції/Simțurile și emoțiile umane	115
Лекція / Lecția 14.3. Надзвичайна ситуація, у лікарні/ Situație de urgență, la spital	122
Лекція / Lecția 14.4. У стоматолога / La stomatolog	128
РОЗДІЛ/CAPITOLUL 15. З нашого життя/Din viața noastră	134
Лекція / Lecția 15.1. Фінансова грамотність / Educație financiară	135
Лекція / Lecția 15.2. У магазині / La magazin	140
Лекція / Lecția 15.3. Транспортні засоби / Mijloace de transport	146
Лекція / Lecția 15.4. В парку / În parc	150
Лекція / Lecția 15.5. Професії та спеціальності / Meserii și profesii	155
Лекція / Lecția 15.6. Спорт / Sport	160

Salut! Mă numesc Angelica Stus, o ucraineană cu rădăcini românești. Limba mea maternă este româna. În Ucraina, am studiat ucraineană ca limbă străină. M-au ajutat în această călătorie educațională soțul, fiul, fiica și prietena mea, care sunt vorbitori nativi ai limbii ucrainene. Acest manual prinde viață într-un moment deosebit de dificil, când eu și copiii mei suntem de un an în România, trecând printr-o experiență care s-a transformat într-o adevărată lecție de viață. Deși mulți ucraineni au fost nevoiți să-și părăsească casele pentru a asigura siguranța viitorului Ucrainei, eu cred cu tărie că acești copii ucraineni vor fi arhitecții unei țări libere și prospere, una dintre cele mai mari din Europa - Ucraina. În 2023, am fost mediator în clasele primare a două școli din București, ajutând copiii ucraineni să învețe împreună cu elevii români și să se integreze în școlile românești. Sursele de inspirație pentru realizarea acestui manual au fost experiența mea de voluntariat în educație, iubirea față de propriii mei copii și de elevii mei ucraineni, împreună cu părinții lor. Cu inimă deschisă împărtășesc această experiență în vederea formării lor, oferindu-le posibilitatea de a explora și îmbrățișa frumusețea limbii române.

Привіт! Я Анжеліка Стус, українка з румунським корінням. Моя рідна мова - румунська. В Україні я вивчала українську мову як іноземну. Допомогали мені в цій освітній подорожі мій чоловік, син, донька та подруга, які є носіями української мови.

Цей підручник з'явився на світ в особливо непротий час. Ось уже рік, як я з дітьми перебуваю в Румунії, переживаючи досвід, що перетворився на справжній життєвий урок. Хоча багатьом українцям довелося покинути свої домівки, щоб гарантувати безпеку майбутнього України, я твердо вірю, що українські діти стануть архітекторами вільної та процвітаючої країни, однієї з найбільших в Європі - України.

У 2023 році я була медіатором у початкових класах двох шкіл Бухареста, допомагаючи українським дітям навчатися разом з румунськими учнями та інтегруватися в румунські школи.

Джерелами натхнення для створення цього підручника стали також мій досвід волонтерства в освіті, моя любов до своїх дітей, учнів та їхніх батьків. З щирим серцем ділюся з усіма цим досвідом для навчання, даючи можливість відкрити всю красу румунської мови.

Джерелами натхнення для створення цього підручника стали також мій досвід волонтерства в освіті, моя любов до своїх дітей, учнів та їхніх батьків. З щирим серцем ділюся з усіма цим досвідом для навчання, даючи можливість відкрити всю красу румунської мови.

Hello! My name is Angelica Stus, a Ukrainian with Romanian roots. My native language is Romanian. In Ukraine, I studied Ukrainian as a foreign language. Helping me on this educational journey were my husband, son, daughter and girlfriend, who are native Ukrainian speakers.

This manual comes to life at a particularly difficult time, when my children and I have been in Romania for a year, going through an experience that turned into a real life lesson. Although many Ukrainians had to leave their homes to ensure the safety of Ukraine's future, I strongly believe that these Ukrainian children will be the architects of a free and prosperous country, one of the largest in Europe - Ukraine.

In 2023, I was a mediator in the primary classes of two schools in Bucharest, helping Ukrainian children to learn together with Romanian students and integrate into Romanian schools.

The sources of inspiration for making this manual were my volunteer experience in education, my love for my own children and my Ukrainian students, together with their parents. With an open heart, I share this experience for their training, giving them the opportunity to explore and embrace the beauty of the Romanian language.

Working together

Terre des hommes
Helping children worldwide.

SWISS
SOLIDARITY

